

Teroras Gruzijoje nesiliauja

Calles patvirtintas Meksikos prezidentu

Daug žmonių žuvo rusų banditams sukulus traukinį

Gruzijoje viešpatauja bolševikų teroras

Raudonarmiečiai, kurių vis daugiau gabenama, šaudo sukilėlius ir plėšia miestus.

KONSTANTINOPOLIS, Turkija, rugs. 26. — Sovietų raudonarmiečių būriai vis dar tebegabenami laivais į Batumą ir iš jų daroma baudžiamos ekspedijcijos prieš Gruzijos sukilėlius, kurių iki šiol nedaug beliko. Sukilėliai ir įtariamieji agudomai ir vietoj šaudomi arba kalėjimus grudami. Visame krašte siaučia teroras.

Sovietų kareiviai plėšia miestelius, kai kur lagi krautuvų duris išima, ir savininkai priversti gelbėtis pabėgimu. Pirkliai verčiami mokėti bolševikams kontribucijas.

Sovietų vyriausybė maža kam iš svetimsalių duoda leidimą išvažiuoti. Pakraščio laivų įguloms aštriai įsakta tylėti.

Meksikos kongresas patvirtino išrinkimą Calles'o

MEKSIKOS MIESTAS, rugs. 26. — Meksikos kongresas vakar patvirtino išrinkimą Plutarco Calles'o respublikos prezidentu. Naujai išrinktas prezidentas šiuo tarpu yra Europoje.

Meksikos-Francijos konvencija.

MEKSIKOS MIESTAS, rugs. 26. — Francijos ministeris Perrier ir Meksikos finansų ministeris Pani pasirašė konvenciją, kuria einant Meksika turės atlyginti nuostolius, padarytus Francijos piliečiams Meksikos revoliucijų audrose nuo 1910 iki 1920 metų.

15 žmonių žuvo, banditams sukulus traukinį

Be to dvidešimt penki pasažieriai mirtinai ir keturiasdešimt trys pavojingai sužeisti.

ODESA, Rusija, rugs. 26. — Maskvos-Odesos geležinkelio linijoje šiandien įvyko baisi pasažierinio traukinio katastrofa, pagimdyta plėšikų bandos. Katastrofą penkiolika žmonių užmušta, dvidešimt penki mirtinai, ir keturiasdešimt trys pavojingai sužeisti. Tarp užmuštųjų yra penkios moterys.

Sudaužymas traukinio įvyko apie 200 verstų nuo Maskvos. Banditai buvo išdraskę geležinkelio bėgius ir dėl to loko-

motiva, dešimt pasažierių ir prekių vagonų nuvirto žemyn nuo pylimo. Sužeistieji buvo specialiu traukiniu pargabenti Maskvą. Tai jau antras toks atsitikimas toje geležinkelio linijoje bėgių ne pilnai mėnesio laiko. Rugsėjo 28 dieną banditų šauka suklė tokiu pat būdu greitąjį Odesos-Maskvos traukinį, 130 verstų nuo Odesos, kur keturiasdešimt žmonių buvo užmušta.

Dideli tvanai Francijoje

Visas Ronos upės klonis patvino; Lyono mieste laivų statykla užlieta.

LYONAS, Francija, rugs. 26. — Potvynis Ronos upės klony šiame distrikte daro vis pavojingesnis. Lyono laivų statykla dalis jau dabar užlieta, tuo tarpu lietus vis nesiliauja. Geležinkelio vyriausybė sako, kad atsteigti susisiekiniai su Mar-seilės miestu užims mažiausiai savaitę laiko.

Smarki audra Bretanėje

VANES, Francija, rugs. 26. — Visu Bretanės pajūriu siaučia nepaprastai smarki audra ir lietus srautais pila. Jurės taip išsismarkavusios, kad joks žvejis nedrįsta apleisti uostą.

Vokietija protestuoja dėl 26 nuoš. mūto

Nori, kad Francija tą mūto Vokietijai prekėms panaikintų.

PARYŽIUS, rugs. 26. — Vokietijos charge d'affaires šiandien iškėlė Francijos valdžiai oficialią protestą prieš francūzų nutarimą imti, pradėdami nuo spalio mėnesio 1 dienos, 26% mūto nuo visų Francijon gabenamų Vokietijos prekių. Vokietija reikalauja, kad toksai mūtas būtų panaikintas.

STUDENTAI, KUR MOKOSI LATYNŲ KALBOS, ESĄ GABESNI.

NEW YORKAS, rugs. 26. — Amerikos Klasikų sąjunga (Classical League), per keletą metų tyrusi dalyką, dabar paskelbia, kad mokiniai, kurie mokosi latynų kalbos, viršiją latynų kalbos nesimokančius mokinius ir kituose dalykuose. Ta klasikų sąjunga suradus, kad latynų grupės studentai savo mokslingumė viršiją ne-latynininkus apie 13 nuošimčių.

LAIMINGAI PASIEKĖ ŠIAURĖS AMERIKĄ.



Paveikslėlis parodo Jungtinių Valstijų laivus, kai jie, apkeliaję aeroplanais aplink pasaulį, pasiekė vėl Amerikos kontinentą, atskirę iš Grenlandijos ir Ice Tickle, Labradore.

Pilietinis karas Kinuose

Feng Ju-Hsiango armija žygiuoja didžiosios sienos linkui.

MUKDENAS, Mandžurija, rugs. 26. — Pranešama, kad didelė armija, kuriai vadovauja Čihli provincijos generolas Feng Ju-Hsiang, centrinės valdžios remėjas, žygiuojanti ant Kiupelkai ties didžiąja siena, penkiasdešimt mylių į pietvakarius nuo Jehol ir apie septyniadešimt mylių į šiaurę nuo Pekino.

Tikrina svetimsaliams apsaugą. PEKINAS, rugs. 26. — Pekino valdžios kariuomenės vadas gen. Vu Pei-fu išleido šandien paskelbimą pareikšdamas, kad svetimsalių gyvastis ir turtas bus pilnai apsaugoti.

[Užsienio pasiuntinybės Pekine vakar pasiuntė Kinų užsienio reikalų ministerijai ir Mandžurijos kariniam valdovui Čang Tso-linui bendrą notą, pareikšdamas, kad jeigu dėl Kinų tarpusavio kovų svetimsaliai nukentėtų savo gyvastim ar turtu, atsakomos Kinų vyriausybės turės už tai atsakyti.]

Šenghajaus fronte tyla.

Šanghajus, Kinai, rugs. 26. — Kovos fronte į vakarus nuo Šanghajaus, kamė dvi priešininkų armijos kausi del užvaldymo miesto, šiandien buvo tylu, tačiau buvo matyti, kad užpuolikai Kiangsui armija stropiai stiprina savo frontą arti Taihu ežero, ruošdamos ofensivai prieš Šanghajų ginančią Čekiango armiją.

Čang Tso-linas sumušė Čihli kariuomenę.

MUKDENAS, Mandžurija, rugs. 26. — Pranešimai skelbia, kad Mandžurijos vado Čang Tso-lino kariuomenė vakar, po aštuonias valandas besitęsusių batalijos, sumušė Čihli armiją tarp Čihfeng ir Jeholo. Čihlo jėgos, viso 9000 žmonių, bėga. Oficialiai patvirtinama, kad Čaojangas buvęs paimtas rugsėjo 23 dieną.

Cangas pasirašęs sutartį su sovietų Rusija.

Pranešama, kad Mandžurijos valdovas Čang Tso-linas pasirašęs sutartį su sovietų Rusija. Kinų Rytų geležinkelis, einant sutartim, pasiliks bendrojo Kinų ir Rusų kontrolėj. Sutarties sąlygos apima esą palankesnes nei pasirašytos Pekino laidos sutarties sąlygos.

Atsukit savo laikrodžių rodyklus atgal

Šią šeštadienio-sekmadienio naktį baigiasi dienos šviesos taupymas.

Šią šeštadienio naktį baigiasi "dienos šviesos taupymo" laikas — laikrodžių rodyklai grįžta vėl vieną valandą atgal — iki ateinančių metų pavasario.

Kad rytą, tai yra sekmadienio rytą galėtumėt ramiai sau dar vieną valandą ilgiau snustelti, vadinasi, kad savo paprastum neatsikeltumėt per anksti, eidami šią naktį gulti savo laikrodžio rodyklą atsukite lygiai visą valandą atgal.

GAISRAS PUSĖ MIESTELIO NUSLAVĖ

FAIRBANKS, Alaska, rugs. 26. — Miestely Tanana vakar kilo gaisras Grand viešbuty. Iš čia ugnis smarkiai išsiplėtė į kitus namus ir neilgai trukus pusė miestelio išdegė.



Chicago ir apilinkė — Šiandien galima laukti lietaus; daug vėsiau ir pavakarį; stiprokas šiaurvakaris vėjas. Vakara temperatūra vidutina siekė 74 laips. F. Šiandien saulė teka 6:40, leidžiasi 6:43 val.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, rugsėjo 26, užsienio pinigų ne mažiau kaip už \$25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	\$4.46
Belgijos, 100 frankų	\$4.83
Danijos, 100 kronų	\$17.26
Italijos, 100 lry	\$4.38
Francijos, 100 frankų	\$5.28
Norvegijos, 100 kronų	\$14.00
Olandijos, 100 florinų	\$38.67
Sumijos, 100 markų	\$25.52
Svedijos, 100 kronų	\$26.62
Šveicarijos, 100 frankų	\$19.00

Lietuvos Pinigų Kursas

Siūniant pinigus Lietuvoje per Naujienas Lietuvos litų kursas skaitant Amerikos doleriais yra šitaip:

50 litų	\$5.50
100 litų	10.50
200 litų	20.75
300 litų	31.00
400 litų	41.25
500 litų	51.50
600 litų	61.75
700 litų	72.00
800 litų	82.25
900 litų	92.50
1000 litų	102.75

Prie šios sumos reikia pridėti 25 centai pašto išlaidų už košną siuntinį. Norint pasiųsti telegramą — dar 50 centų daugiau.

Lietuvos kaimietė papiovė savo sunų

Ji buvo našlė, ir norėdama ištekėti už savo mylimo, papildė baisy darbą.

RYGA, Latvija, rugsėjo 26. [F.] — Kauno laikraščiai išspausdino sensacingą žinią apie vieną kaimietę, kuri baisy buvo užmušus savo vienuolikos metų sunų, iš jo kuno darė muilą.

Ta moteriškė, nužudžiusi savo sunų, buvo našlė, ir norėjo ištekėti už vieno jauno kaimiečio. Jos jaunikis tečiaus reikalavo, kad ji pirma atskratytų savo sunaus, užmuštų jį, o tik tada jis ją vesių.

Našlės sunus betgi nugirdo motinos pasikalbėjimą su savo jaunikiu ir, nusigandęs, pabėgo pas savo dėdę, kuriam ir papasakojo, ką girdėjęs, būtent, kad motina sutikus jį paplauti. Dėdė tečiaus nenorėjo tikėti vaiko pasakojimui ir liepė jam grįžti namo pas motiną.

Tą pačią naktį motina savo sunų papiovė ir iš jo lavono ėmė virinti muilą.

Piktadarybė veikiai išėjo į aikštę. Dėdė mat, nors ir netikėjo, ką vaikas jam buvo pasakojęs, bet vis tiek susirūpino. Ant rytojaus jis nuėjo pas našlę — ji buvo jo mirusio brolio pati — pasižiūrėti. Ir jis nusigandęs, pamatęs išskrynutes kyšančias negyvo vaiko rankutes.

Dėdė tuojau pranešė policijai ir motina su savo kavalierium tuojau buvo sumiti. Vaiko dėdė papasakojo policijai, kad kai jo brolio sunelis buvęs atbėgęs pas jį ir papasakojęs, kad girdėjęs motiną sutikus jį paplauti, tai jis jokių būdu negalėjęs tam tikėti. Jis pasiukošęs iš vaiko, sakydamas, kad motina tik norinti jį pagązdinti, kad jis jos neklausys. Ir jis pasiuntęs vaiką namo, užtikrinęs jį, kad motina jokių būdu negali tokio baisaus darbo padaryti.

Ret dėdė apsižiūrėjo — motina sunų papiovė.

BRITU KARIUOMENĖ MOSULĖ TRAUKIAS PRIES TURKUS.

BAGDADAS, Turkija, rugs. 26. — Turkų jėgų spiriamas, britų oficerių vedamas vietos kariuomenės batalionas traukiasi į Amadiją, 65 mylios į šiaurvakarius nuo Mosulo.

Pelių armijos bėga iš bado sričių Rusijoje

Maisto ieškodamos jos, keldamos didžiausią truksmą, slenka Lenkų sienos linkui.

MASKVA, rugs. 3. [E.] — Volynijos ir Podolės gubernijose pasirodė laukuose, didžiausios pelių armijos, pamažu slenkančios Lenkijos sienos link. Vietinė valdžia prašiusi atsijusti nuodingų dujų ir kariuomenę kovai su pelėmis, bėgančiomis iš badaujančių centralinės Rusijos sričių ir ieškančiomis maisto.

Charkovo "Pravdos" korespondentas taip aprašo vieną iš tokių pelių armijų: armija matyti jau iš tolo, nes dideli būriai gervų, varnų, vanagėlių ir kitų paukščių lekia virš jų. Pelėdos, lapės, žebenštys naikina jas be paliovos, bet išrodo, kad pelių skaičius stačiai akyse auga. Pelių armijos kartais siekia vieno kilometro platumo ir dviejų kilometrų ilgio, nuolat klykdamos ir keldamos didžiausią triukšmą. Gyventojai bėga iš kaimų, per kuriuos eina tokios pelių armijos.

Egipto ir Anglijos konferencijos del Sudano

LONDONAS, rugs. 26. — Egipto premjeras Said Zaglul Paša veda pasikalbėjimus su ministru pirmininku MacDonaldu Sudano ir lygiavais kitais klausimais. Pasikalbėjimai prasidėjo vakar ir bus atnaujinti pirmadienį.

KOVA SU PROHIBICIJOS LAUŽYTOJAI

MILWAUKEE, Wis., rugs. 26. — Prohibicijos agentai padarė kratą Fort Atkinson Beverage kompanijos įstaigoje, konfiskavo apie 25,000 galonus tikro alaus ir suėmė dvidešimt žmonių.

"Čekos" masinis žmonių skerdimas Gruzijoje

475 paskersti žmonės suversta vienhon duobėn ir užberta kalkėmis.

BERLINAS, rugs. 26. — Bolševikų terorui prasidėjus Gruzijoje, 475 "čekos" sušaudyti gruzinių sukilėliai buvo sumesti viehon didelėn duobėn, iskauston netoli Tifliso.

Manoma, kad tame skaičiuje buvo nemaža įkaitų, bet jų pažinti negalima, kadangi lavonai buvo užberti negesintomis kalkėmis.

Del didelio žmonių pasipiktinimo tokiu būdu darbu, tokiu masiniu žmonių skerdimu, "čekos" paskelbė, kad įkaitai buvo "per klaidą" sušaudyti.

ERELIS NUGALEJO ORLAIVĮ

Aplinkėse Dardoni, prie šiaurvakarinio Indijos rubėžiaus leikiantį anglų orlaivį užpuolė didelis erelis, kuris stėjo kovon su orlaivio vedėju; šisai po valandai negalėdamas nusikratyti užpuoliko, turėjo su orlaiviu nusileisti žemėn.

Tai pirmas aviacijos istorijoje toks atsitikimas, kad orlaivis turėjo pasiduoti ereliui. Pirmu kartą erelis užpuolė francūzų orlaivininką dar prieš Didįjį Karą, kada kapitonas Vedrines lėkė Pirenėjų kalnais. Tada jam irgi teko kovoti su užpuoliku, bet paleidus motorų visą jėgą, pasiekė pabėgti.

Antru kartą francūzas, orlaivininkas Gilbert, irgi ties tais pačiais kalnais buvo užpuoltas didelio erelio, ir kova jau buvo atkaklesnė, nes erelis taikėsi suleisti savo nagus jo galvon. Orlaivininkas negalėdamas abiem rankom gintis, nes turėjo valdyti vairą, betgi viena ranka išsitraukęs revolverį, keliais šūvais savo užpuoliką nusikratė.

Dabar jau teko leistis žemyn, nes kitokio išėjimo nesurasta.

Greičiausias Pinigų Pasiuntimo Budas

Nežiurint kiek nemokėtum už telegramą, kokiais keliais nesiustum, niekur nerasi greitesnio pinigų išmokėjimo budo Lietuvoje, kaip

NAUJIENŲ TELEGRAFINĖS PINIGŲ PERLAIDOS.

Jau dabar, turėdami aiškių žinių ir faktų kaip veikia mūsų telegrafinė sistema, kokios kliutys stovi ant kelio greitam susisijojimui Lietuvoje, drąsiai sakome, kad greitesnio budo tuo tarpu nėra. 90% išsiųstų pinigų iš mūsų pasiekia adresantų rankas bėgyje 10 dienų. Bet Naujienos tuomi nepasiganėdina. Naujienos ieško būdų, kad išmokėjimą dar labiau pagreitintų, pagerintų ir pasiekus pilno tobulo pinigų siuntimo srity.

DEL PAPRASTO GREITUMO NAUDOKITĖS NAUJIENŲ PAŠTO PERLAIDOMIS; DEL YPATINGO GREITUMO NAUDOKITĖS NAUJIENŲ TELEGRAFINĖMS PERLAIDOMIS.

Naujienų Telegrafinės Pinigų Perlaidos kainuoja daugiau negu paprastos tik

50 CENTŲ

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Kas Dedas Lietuvoj

Iš Ne Taip Dar Tolimos Zana- vykų Gyvenimo Praeities

(Musų korespondento)

Kadangi iš plačiosios Zana-
vykijos daugybė brolių darbininkų
yra išvykęs Amerikon, kurie
anglių kasyklose ir šiaip įvai-
riuose fabrikuose sunkiai dirb-
dami, vis tik šandien savo min-
tyje neretai atsimena šį palik-
tąjį savo gimtinę kraštą, todėl
tikiu, kad „Naujienu“ Redakci-
ja paskels šį raštą draugų dar-
bininkų ir lietuviškos visuome-
nės žiniui.

Kada vokiečiai supleskino ru-
sus ir nuvijo jų visą armiją už
Vilniaus, už Lietuvos ribų, tai
jį, neilgai trukus, šakių apskri-
čiai atsiuntė keletą tukstančių
svečių, kuriuos paskirstė po
valščius ir apgyvendino Zana-
vykijos kaimuose pas ukinkus.
Daugiausia tai buvo balgdžiai
ir subaltgudėję lietuviai iš Sven-
čionių apskrities ir nuo Smar-
gonių.

Sie ateiviai šio krašto katali-
kus tuojuos išmokino pasidirti
namieje muilą, aliejų spausti,
na, žinoma, ir dektinėle daryti,
nes šiame pastarajam amate iš
jų tarpo buta labai gerų specta-
listų, kuries įsitaisę į rankų
slaptu būdu, važinėjo po zana-
vykijos kaimus ir padarė, pa-
vyzdžiui, kokiame Baltru ar Vic-
cui „naminė“ ir, atsiėmę už
savo darbą užmokesnį, važiuo-
davo pagal užprašymą pas kitą
ukinką.

Vėliau, prisizūrę bedirbant
pramoko šio amato beveik visi
to skystimo mėgėjai ir, pasi-
dirbdinę pas blekorus reikalin-
gas triubeles, dirbdavosi patys.
Prieš karą čia šiame krašte šio
amato nedirbo, o ir nemokėjo
dirbti. Reikia pažymėti, jogei
davė akstiną ir prie šio darbo
pastumėję šitas dalykas: Ka-
dangi vokiečiai atėję į šį kra-
stą, tai žmonės pradėjo nuo jų
viską slėpti į žemę. Vėliau, at-
kasus javus iš žemės, pasirodė,
kad jie maistui netinkami. Čia
ir kilo mintis ir sumanymas tuos
javus sunaudoti dektinei. Betgi
tų supelėjusių javų užteko nei-
giausiai, tad pradėjo virti tą
smarvę iš geriausių javų ir pro-
fesionalai-meisteriai, važinėda-
mi po kaimus, supirkinėdavo
tam tikslui grūdus, mokėdami
gana aukštas kainas, nes prisi-
dirbė dektinės, pristatydavo ją
visoms slaptoms smulkėms, iš-
rinkdami dvigubus pinigus. O
tuo tarpu prasti vargo žmonės
joki būdu niekur negaudavo
nusipirkti maistui, kadangi
kiekvienas ukinkas visuomet
atsakydavo neturįs, nes, mat,
laikydavo spekuliantų su stores-
niu kišenium. Iš šios priežas-
ties darbo žmonės ėmė labai
šnairomis akimis žiūrėti į tur-
tingesnius ukinkus ir san-
tikiai tarp jų kas kartas vis ėjo
blogyn.

Kada lietuviai paėmė iš vo-
kiečių valdžią ir savo rankas,
tai čia Zanaavykijoje — o beap-
panašiai ir visoj Lietuvoj — bu-
vo jau visą tinklįs bravorų.
Vėliau ir valdžia ir musų atsto-
vai, suvažiavę į Steigiamąjį Sei-
mą, ir išleido įstatymą bausti
dektindarius, ir musų milicija
ėmė juos suimti. Milicijan-
tai budavo, prisikrovę vežimais
įvairaus didumo katilių, kubilių
bei triubų, kasdien po šešis ir
daugiau tokių „bravorų“ parvež-
davo iš sodžiaus į šakius, o kal-
tininkus traukdavo atsakomy-
bėn. Pradžioje suimti dektin-
darius labai sekėdavo, kadangi,
kaip aukščia minėjau, del pa-
blėgusių santiškių žmonės pa-
tyso juos milicijai įskusdavo.
Vien tik šakių apskrityje suim-
ti, skaitant nuo 1919 m. ligi rug-
sėjo mėn. 1 d. 1923 m. 755 bra-
vorai.

Pradžioje 1921 m., regis, ge-
gužės 29 d. atvyko į šakius au-
kšti svečiai — vidaus reikalų ir

finansų ministrai apsipazinti
su zanaavykais apie žmonių ir
valstybės reikalus. Buvo tai į-
domi ir įspūdinga diena, kada
ministrai kalbėjo žmonėms, o
žmonės ministeriams. Vidaus
reikalų ministeris savo kalboje
nupiešė valstybės padėtį ir,
baigdamas savo kalbą, priminė,
kad jis sužinojęs nuo vietinės
administracijos, jogei jos sum-
ta tiek daug bravorų, ir jisai vie-
šai iš tribunos nupeikė zana-
vykus už tokį darbą ir didelį gir-
tuokliavimą.

Po ministerių kalbėjo visų
luomų ir partijų atstovai, pasi-
sakydami savo norus. Nuo vie-
tos Socialdemokratų organizaci-
jos kalbėjo J. Kasparas. Jis sa-
vo kalboje reikalavo duoti dau-
giau liuosybės, neslopinti spau-
dos, darbininkų organizacijų,
nes kuomet pakils liaudyje ap-
švieta, tai sumažės ir girtuokly-
bė.

Tais metais žmonės, prisidary-
naminė, girtuokliavando ne tik
namieje po kaimus bet kada jo-
marko dienomis iš plačiosios Za-
navykijos suvažiuodavo ukinkai-
kai į šakių miestelį tai pavaka-
riais kiek vienam kieme galima
buvo matyti susmukusių ir be-
sivoliogiančių po keletą piliečių,
it meitelių, kuriuos giminės ar
šiaip geri kaimynai paskui vers-
davosi į vėžimus ir veždavosi
namo.

Jaunimas imdavo pavyzdį iš
suaugusių ir tėvų, besilankyda-
mas girtuoklybės įstaigose ir į-
prato girtuokliauti. Iš to kilo
didelis pasileidimas.
Sakiuose tečiaus yra ir nau-
dingų įstaigų. Čia pav. randasi
Lietuvos Emisijos banko sky-
rius, Vokiečių Smulkas Kredito
bankas ir kun. Vailokaičio
vadinamas Ukio banko skyrius.
Buvo dar ir Lietuvos Tarptauti-
nio banko agentūra atsidarius,
bet vos pusmetį išgyvavus užsi-
darė. Yra ir keturios lietuviš-
kos krautuvės ir du knygynai.
Krautuvninkai lietuviai neblogai
verčiasi ir su žydais krautuvni-
kais valioja konkuruoti. Knygyn-
ą vieną laiko ir veda davatkėlė
Piečiukaitė o kitą — gana pa-
žangus ir apsišvietęs žmogus,
Pr. Kriaučiūnas. Šio knygynas
nemažai suteikė žmonėms ir dar
daugiau suteiktų kad būtų pa-
togeninė vietoje, nes dabar ran-
dasi ant antrų lubų ir dar pa-
lėpėje taip kad žmogui nežinan-
čiam sunku rasti.

Taipgi yra užiegos namas ir
arbatinė. Užiegos namą laiko
lietuvi Kaunienė, o arbatinę —
dvi mergaitės Dovydaitytės. Už-
iegos namas neblogai gyvuoja, o
arbatinė nekaip, nes randasi ne
visai tinkamoje vietoje — gale
miesto. Turima ir šiočia tokia
salė vakarams ir susirinkimams
daryti, tik kartais ne visiems
duodama naudotis, nes mat val-
dytojas-klebonas, tai saviškiems
vis greičiau duoda, negu kitiems.
Š. m. 1 d. gegužės pav. buvo So-
cialdemokratų su juo patim su-
kalbėta salė tai dienai prakal-
boms ir vakarui sulošti, bet taip
išėjo, kad klebonas salės savi-
ninkas paliko „neapilnu“ šei-
mininku ir socialdemokratams
salę atakė.

Beje, bučiau pamiršęs para-
dyti, kad šakiečiai inteligentai
turi įsteigę ir Klibą, kuriame
jie praleidžia liuosas valandas
nuo darbo ir randa sau smagu-
mą prie rudo ir kitokio skysti-
mėlio. Daugelis valdininkėlių
prašvilpia čia visą savo algele,
o paskiau vaikšto su nuplyšu-
sionis kelnaitėmis, pilvą susi-
veržę. Kultūros ir apšvietos
platinimo darbu mažai musų in-
teligentai užsiima, o prastio-
kams suvisai nieko nepadaeda ir
nuo jų šalinas, nes matyt nenor-

ri kad darbininkai susiprastų ir
apsiėsvistų. —Kapsas.
Sintautai, 4—IX—24 m.

Kaune jau pradėjo vaikščioti autobusai

Kaunas. — Dar iš rusų paliki-
mo laikų Kaune Lietuvos laikini-
nėje sostinėje visoks susisiekim-
mas tebuvo visai nekoks. Pa-
čiam mieste vietoje elektrinio
tramvajaus nuo gelžkelio stoties
iki Rotušės Aikštės kursavo
arkliais traukiami vagonėliai,
kaip kauniečiai lig tai su kokia
panieka vadina „konke“. Be
tos garsiosios „konkės“ po mie-
stą ir priemiesčius kursavo leng-
vieji ir sunkieji vežikai ir ret-
karčiais automobiliai (daugiaus-
ia valdiški).

Gi vokiečiai laike savo okupa-
lijos iš Panemunės iki Aleksoto
pagal Nemuną pravedė siaurąjį
gelžkelių žmones vežioti, ku-
riuo traukinėliai iki 1922 m. i
abu galų tevaikščiojo ties vieną
kartą į valandą. Gi nuo 1922
m. ir iki šiol minėtasis traukinė-
lis jau vaikščioja kas pusvalan-
dis — todėl iki šiol tas siaurojo
gelžkelio traukinėlis susisiekimo
strityje kauniečiams teikė dau-
giausia patogumo.

Paskiausiųjų laikų Kaune su-
sisiekimas eina geryn, būtent,
pirmose šio rugsėjo mėnesio die-
nose pradėjo vaikščioti autobu-
sai (dideli automobiliai). Pra-
džioje kol kas tekursuoja tik 3
autobusai ir tevaikščioja tik nuo
gelžkelio stoties iki Rotušės aik-

štės. Mokesnį už pravažiavimą
nuo gelžkelio stoties iki Rotu-
šės ima 50 centų (tiek pat kiek
ima ir konkė).

Ką tik pasirodžiusieji Kauno
gatvėse autobusai kaip tenka
pastebėti iš pirmųjų jų kursavi-
mo dienų turės gerą pasiseki-
mą. Kur tik jie nevažiuoja, o
ypač jei važiuoja nuo stoties vi-
sada buna prisikimšę žmonėmis,
o tuo pačiu metu stovinčios
priešais stotį konkės negali su-
laukti važiuotojų ir neretai ne-

turėdamos ko vežti traukia nuo
stoties arba iš miestų visai tuš-
čios — be pasažierių. Iš ko aišku,
kad iki šiol veikiausiai konkei
autobusai bus didelis konkuren-
tas. Jei jau dabar iš pačios
pradžios, kuomet tevaikščioja
tik 3 autobusai, o konkei — jau
truksta pasažierių, tai kada ne-
užilgio jų vaikščios keliolika ne-
tik mieste, bet priemiesčiuos,
tai tada konkei bus visai riestai
veikiausiai jai visai bus ga-
las. Lietuvos darbininkas.

Bukite pasirengę del rudeni-
nų kvietkų auginimo. Kapitalas \$200-
000.00. Įsteigta 1885. Surplius
\$96,141.67.

Nurseries su reputacija
BROWN BROTHERS COMPANY
Continental Nurseries
Rochester, N. Y.
"The Flower City"
Atsakanči augintojai medelių ir
kvietkų.
Vaisiniai ir pagražinimai medžiai,
ružės, vynuogės ir t. t.
FRANK CICALA
6149 So. Sacramento Ave.
Saukite Republic 5912,
Chicago, Ill.
Atsiųsime salesmaną.

ZELL SPECIALIAI

Vilnoriai su šilkiniais dryželiais,
francūziškomis nugaromis, 2 kelne-
mis siutai, \$35. Kiti, \$25 ir \$50.

Zell Clothing Co.
1366 S. Halsted St.

Atdara vakarais ir nedėlioj. Musų
siuvėjas kalba lietuviškai.

Atydai namų jėskotojams

Mes pastatysime ant jūsų loto gra-
žų 5 kambarių mūrinių bungalovų.
\$1000 įmokėti, išmokėjimais \$4400
A. & P. CONSTRUCTION CO.
936 W. 79th St. arba telefonuok
1320 E. 79th St. Stewart 6584

Phone Boulevard 9641
A. KAIRIS
Mūrinimo ir budavojimo generalis
KONTRAKTORIUS
3352 So. Halsted St.,
Namai 3356 Lowe Ave.
Chicago, Ill.

Tel. Lafayette 4223
Plumbinb, Heating
Kaiko ltuvis, lietuviams visados
patarmu kuogelgiausiai
M. Yuška,
3228 W. 38-th St., Chicago, Ill.

Plumingo ir Apšildymo Įrengimai
Oslorio kainomis visiems
Pigiausi dabar radiatoriai ir boile-
riai. Jie bus brangesnis po mėnesio
geguzio. Sutaupytį pinigų tiesiai
pirkdami nuo musų.
PEOPLES PLUMBING AND
HEATING SUPPLY CO.
490 Milwaukee Ave. and
461 N. Halsted St.
Haymarket 1018, Haymarket 4251

Dr. J. Jakubauskas.

Pasekmingai gydau staigias ir
chorinines ligas NAPRĖPATI-
JOS būdu — be vaistų, be
operacijų

4647 So. Halsted St.,
Vak. 9 iki 12 ir 8 iki 9 vak.
Tel. Boulevard 4774

ROSELANDO OFISAS:
11132 So. Michigan Ave.
2 iki 7 vak. Tel. Pullman 5147

Physical Health Institute

DR. VELONIS, Ph.

D. C., D. O., N. T.

Gydan įvairias ligas, o ypatingai
užsiėmusias, be vaistų ir operaci-
jų, naujaisiais būdais.

4204 Archer Ave., Chicago, Ill.
Brighton Park, 2-ry lubų, Rūmas 1
Valandos nuo 9 ryto iki 12 pietų.
Vakare nuo 6 iki 8 val. vakarų.
Nedėdieniais nuo 9 iki 12 pietų.
Telephone Lafayette 4543

Jus

Galite Buti Išgydytas

Ar sergate? Mes jums pagelbė-
sime. Patarimas dykai ar jus čia
gydysitės, ar ne. Kokia yra jūsų
liga? Ar geri yra jūsų inkstai —
turite stėmų skausmus? Ar
turite skilvio ligą, gasų, rugštumų
ir nesijaučiate gerai po valgio?
Ar kenčiate nuo plaučių — turite
su kraujais kosulį, krūtines skau-
dėjimą? Ar turite didelį persi-
šaldymą, nemalonų kvapą? Ar
turite hemoroidus ir fistulą? Ar
kenčiate nuo rapturos? Ar turite
ant veido spuogus, išbėlimą ir
mažai sveriate? Ar kenčiate nuo
nervų — nemigė, pavargę iš ry-
to, galvosukų, apsvėlusį liūdvį?
Praslinkit nervingumą — apsi-
saugokit neurastenijos, ji silpnina
visus nervus. Nereikės jums dau-
giau kentėti — atleikite ir pasima-
tykite su mumis tuojau.

Daktarai Kopezynski
ir Schweers
Ofisas
1112-1114 Milwaukee Av.
Tel. Haymarket 4376

Viršui Hatterman ir Glantz Banko
Valandos 9-12 ryto, 2-5 po
pietų, 6-9 vakare
Nedėlioj nuo 10 iki 12 dienų
Specialistai chronišku, nervų, krau-
jo, odos ir šlapimo ligų.

NORĖDAMI

PIRKTI, PARDUOTI AR MA-
NYTI VISADOS KREIPKITES
PAS MUS. TAS JUMS BUS
ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO.

809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PAR-
DAVIMO RASTUS.
Pasekmingai siūniam pinigų ir
Pardodam Laivakortes.

K. GUGIS ADVOKATAS

Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-12
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6

Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1810

Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiek-
viens vakarų, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

K. JURGELIONIS ADVOKATAS

Room 1117-1122
127 N. Dearborn St.
Telef. State 7521

Vakarais ir nedėlios rytą:
ofise "Naujienu" name:
1739 So. Halsted St.
Telef. Roosevelt 8500

Panedėlio vakare:
4601 So. Marshfield Ave.

A. A. Olis ADVOKATAS

11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6

Vakarais
3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6775
6-8 v. v. apart Panedėlio ir
Pėtnyčios.

JOHN KUCHINSKAS LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephone Canal 2552

Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Se-
redoj ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v.
Veda visokias bylas visuose teis-
muose. Egzamnuoja Abstraktus
ir padirba visokius Dokumentus,
perkant arba parduodant Lotas,
Namus, Farmas ir Biznis. Skoli-
na Pinigus ant pirmo morgičiaus
lengvomis išlygomis.

HELEN BELMEN JERRY

Lietuvė Advokatė

4454 So. Western Ave.
Telefonas Lafayette 4089

Valandos: Nuo 7 iki 9 vakarais,
Nuo 2 iki 6 subatom po piet.

JOHN I. BAGDZIUNAS ADVOKATAS

Veda bylas visuose Teismuose, Egzami-
nuoja Abstraktus, Padaro pirmo ir
pardavimo Dokumentus ir Įgaliojimus

7 South Dearborn Street
Telephone Randolph 5261

Vakarais: 2151 West 22 Street
Telephone Canal 1447.

J. P. WAITCHES LAWYER Lietuvys Advokatas

Dienomis Room 514-516
127 N. Dearborn St.
Telephone Randolph 5584

Vakarais: 10717 Indiana Ave.
Tel.: Pullman 6377

A. A. SLAKIS ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestij:
Room 1726

CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark

Namų Tel.: Hyde Park 3395

A. E. STASULANI ADVOKATAS

77 W. Washington St. Room 911
Tel. Central 6200

Cicero Utarninko vakare
1314 S. Cicero Av. T. Cicero 5036

Ant Bridgeporto Seređoj nuo
6-8 v. v. Subatoj nuo 1-7 v. v.
3236 S. Halsted St. T. Boul. 6737

V. W. RUTKAUSKAS Advokatas

29 So. La Salle St., Room 530
Tel. Central 6290
Vak. 3223 S. Halsted St. Chicago
Tel. Vords 4681

SOKIAI

Atidarymas Sezeno

Lietuvių Moterų Draugija Apšvieta

Rengia puikų šokį

Seredoj, Spalio 1 d., 1924 m.

Pradžia 9 val. vak.

AUBURN MASONIC TEMPLE

7839 So. Union Ave.

Orkestra po vadovyvste J. Byjansko.

Kviečiame visus atsilankyti ir linksmi praleisti keletą valandų, Komisija stengsis visus atsilankiusius RENGIMO KOMISIJA.

Brunswick - Radiola

PHONOGRAFAS IR RADIOLA IŠVIENO, NAUJAS
MUZIKALISKAS INSTRUMENTAS

Kaina nuo \$190 iki \$650

Galima gauti muziką-koncertus iš oro; nereikalauja
nei jokio prijungimo



Brunswick Radiola
No. 260

Combining the world-noted
Brunswick phonograph with
the superlative in radio—the
Radiola Super-Heterodyne.



Pianai, Victrolas, Phonografai, Radio
parsiduoda ant lengvų išmokėjimų. Pi-
anų kainos

nuo \$125 iki \$900

Ateikite pamatyti šituos tobuliausius instrumentus Brunswick-
Radiolas, De-Forest, Zenith Radiolas ir Gulbransen Registruo-
janti Pianai.

JOS. F. BUDRIK

3343 So. Halsted St.

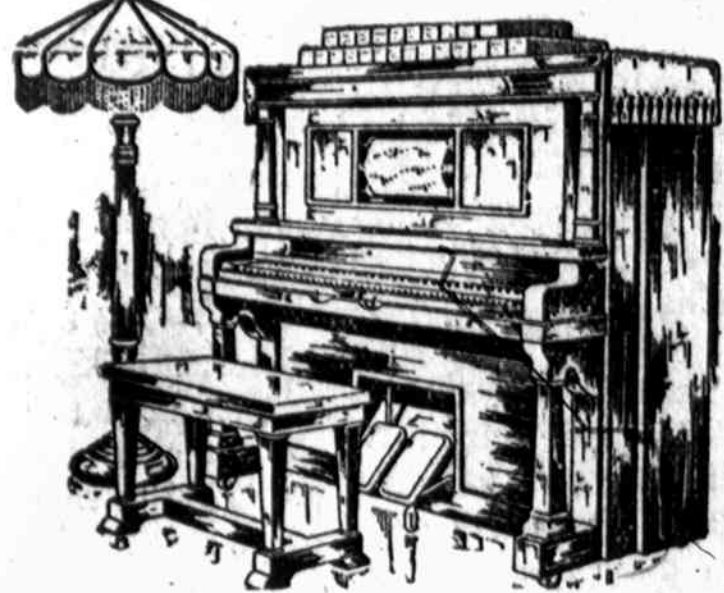
Chicago, Illinois.

KLEIN BROS

PIANO STORE
2027-29 SOUTH HALSTED ST.

Pastaba! Skaitykit!

Ar jūs turite grojiklį pianą? Kiekvienas turėtų turėti vieną. Jūs esate skolingas savo vaikams. Neatidėliokite to ant toliau. Dabar yra proga su mažu įmokėjimu nusipirkti grojiklį pianą, o likusius pinigus išmokėjimais per tris metus, be palukany. Ateikite čionai ir pasimatykite su Mr. Buisha, salesmanas No. 14, jis maloniai pagelbės jums išsirinkti grojiklį pianą.



Mūsų žinomi Kerzheim Grojikliai pianai, tiktai

\$395

Lengvais išmokėjimais, be palukany

DYKAI 20 ROLELIŲ
DYKAI BENČIUS
DYKAI UŽDANGALAS
DYKAI KABINETAS
ARBA
DYKAI LIAMPA

Kimball grojikliai pianai, vartoti, tiktai

\$175

Lengvais išmokėjimais, be palukany.

Mūsų pianų krautuvė yra atdara utarninke, ketverge ir subatos vakarais.

SPECIALIS Išpardavimas

Naujas Štoras, Labai Žemomis Kainomis
Rakandy, Karpety, Pečių ir tt. "Palatine" Name



Kainos labai žemos visų namų rakandy. Parloro setas, išmušti pliusu arba skura. Valgomos ir miegamos kambarių setai, mahogany arba riešuto medžio, labai gražiai padaryti, naujausių stilių. Pečiai garantuoti, kad gerai dega, gerai juose kepti ir nesigadina. Jie yra geriausių firmų, kaip tai: DETROIT, JEWEL, MOORE, GARLAND, ALCAZAR ir kitų.

Malonėkite ateiti, o busite užganėdinti.

Z. BASINSKI 1701-03 WEST 47th STREET
Kampas Paulina St.

ELEKTRA

Šviesos ir pajėgų suvadams į namus ir naujos namams, taip pat dirbtuvoms. Čia yra ant išmokėjimo. Pirmausia Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

Garsinkitės "Naujienose"

Šmugelis

Akc. B-vės "Transport Union" Kaune sandėlių užvalda. Krukas prašė tos b-vės vicedirektorių Galperdą pranešti jam, ar neris jis tokių gešeftmacherių, kurie norėtų įvežti prekes kontrabandos keliu, nes galima esą tai padaryti, atliekant visus formalumus ir niekas nesulaušys prikimti. Galperdas apibūdina tai papasakojo A. L. Čerėnį, turinčiam atstovybę šveicarij šokolado firmos "Tobler" savo sandėlyje Kaune. Tuo tarpu Čerėnės buvo užpirkęs tos firmos šokolado 12,000 klgr. Dalis to šokolado jau buvo pristatyta į Kauną ir sukrauta tranzito sandėlyje, bet Čerėnės ar tai nenorėjo, ar negalėjo jį išpirkti. Kita gi dalis, 159 dėžės su 9711 klgr. buvo atsiųsta vėliau per J. Prapuolenio ekspedicijos kontorą Eitkunose Centralinio Žydų Banko vardu inkasavimui. Prapuolenio kontora tas prekes, sukrautas vagone SBB 45422, pasiuntė sulig adresu į Kauną.

Prisiminęs Galperdą pasakojimus, Čerėnės susitarė su Galperdu, kad šis turėdamas pažinčių su Kruku, kurs iš savo pusės turi pažintį su Virbaliaus muitinės valdininkais ir Ekspedicijos kontoromis, pasirūpintų prekių pervežimu be maito. Galperdas sutiko ir per Kruką iššaukė į Kauną Prapuolenio ekspedicijos kontoros įgaliotinį Juozą Gecevičių ir papasakojo jam visą dalyką prašė kokių nors būdu pervežti šokoladą šmugelio keliu, žadėdamas už "triusą" gerą uždarbį. Gecevičius sutiko ir pareiškė, kad tam reikalinga vagona pasiųsti į Eitkunus atgal ir tuomet galima busią visą padaryti. Kadangi juridiniai teišėtu prekių savininku buvo Centr. Žydų Bankas, kurio vardu prekės buvo pristautos, Čerėnės su Galperdu nuėjo į banką, ir jiems prašant buvo išduotas įgaliojimas sulig kuriuo Centr. Ekspedicijos kontora Galperdo asmenyje galėjo išgauti prekes, apmokėjus maitą. Remiantis gautais įgaliuojimais jie du pasiuntė vagoną su prekėmis atgal į Eitkunus.

Tuo tarpu Gecevičius susitarė su muitinės buhalteriu Justinu Stelmoku ir valdininku — jaunesniuojau peržiūrotoju Stunguriu (abu dabar sėdi kalėjime) perkrauti prekes iš vagono SBB 45422 į vagoną Nr. 2640, užvardinti prekes dažais ir apmokėjus už tariamus dažus maitą po 10 centų už klgr. (tuo tarpu kaip už šokoladą nokama po 8 litus klgr.) pasiųsti į Kauną.

Kad apie preinamas prekes nesužinotų muitinės viršininkas ir jo padėjėjas — chemikas, kurs būtų tariamus dažus tikrai apžiūrėjęs, buhalteris Stelmokas padirbo ant ekspedicijos kontoros pranešimo viršininko rezoliuciją ir parašą ir chemiko, neva apžiūrėjusio prekes, parašą. Machinacija pavyko, vagonas perėjo muitinę ir atvyko į Kauną. Kad nepultų į akis, kad vienas ir tam pačiam bankui atėjo kitas vagonas neva su dažais, į tą patį vagoną buvo sukrauta 22 lovos, siunčiamos Rabinavičiui, už kurias maitas buvo pilnai sumokėtas, ir visas prekes adresavo Rabinavičiui. Už visą tą "darbą" Gecevičius žadėjo abiem muitinės valdininkams po 5000 litų. Iš viso gi jis turėjęs gauti 20,000 litų. Derybos su Čerėnes Gecevičiaus buvo vedamos per Galperdą ir Čerėnės buvo sutikęs tą sumą užmokėti.

Kaip žinoma, ta afera nepavyko, prekės sulaikytos ir kaltininkai su Čerėnes priešakyje bus traukiami atsakomybėn.

Tenka pastebėti, kad Rabinavičiaus ir Ko. firma ir Prapuolenio ekspedicijos kontora

kaipo tokia nieko bendro su šmugeliu neturi. Čia pasinaudota Rabinavičiaus vardu tik nešvaraus darbo paslėpimui. Čia reikia pastebėti, kad Rabinavičiaus firma, kaip rašė

"Rytas" ir "Echo" nieko bendro su šmugeliu neturi. Teko patirti, kad "Echo" ir "Rytas" už melagingų žinių sklaidimą Rabinavičiaus, draukti atsakomybėn. ["L.Z."]

MUSŲ PAMATAS NUOLATINIO PASISEKIMO

Nuolatinės pastangos mūsų valdininkų ir darbininkų patarnavimas mūsų kostumeriams greitai ir mandagiai ir įtikinamas, kad jie daro biznį mūsų bankoje su dideliu malonumu. Jei jūs nesuprantate anglų kalbos, jūs galite atlikti savo bankinius reikalus mūsų bankoje lietuvių kalboje.

Peoples Stock Yards State Bank



DIDELIS BANKAS

ant kampo

47 St. ir Ashland Ave.

CHICAGO

Gera žinoma bankas tarpe lietuvių visoje Amerikoje savo stiprumu ir geru patarnavimu.

Zell Drabužiai

GRAŽIAI PRITAIKOMI KIEKVIENAM VYRUI

MES DABAR

Rodome Vėliausios Mados
2 poros kelnų Siutai ir

OVERKOTAI

Specialis pasiūlijimas ši mėnesį

Importuoto Prancūziško materijolo maišytas šilko ir vilnos audimas 2 poros kelnų ir švarkas

\$37.50

Vertas Penkiasdešimta Dolerių kiti Siutai su 2 porom kelnų

\$25 iki \$50



Overkotai

Geriausios rūšies ir darbo

\$20.00 iki \$50.00

Importuoti Worumbas, viskas ranka siuta, \$75.00 vertės. Specialė kaina

\$60.00

Tikrai apsimokės jums pas mus atsilankyti ir pažiūrėti ką mes turime. Jums parodyti ir kokios puikios rūšies mūsų drabužiai ir kiek Tamsta gali sutaupyti.

ZELL CLOTHING CO.

1366 So. Halsted Street.

Atdara Vakaraus ir Nedėliomis.

VIENYBĖ

Liaudies Universitetas

Tas, kuris turi 37 metų "Vienybės" komplektus, turi namuose turta, kurio kultūrinė vertė atstoja pagarsėjusią pas amerikonus "Five Foot Book Shelf" išleistą Harvardo universiteto prof. pagelba.

Ir kiekvienam numery "Vienybės" kultūros turtas didėja eilėmis, apysakomis, mokslo straipsniais, žiniomis iš visų pasaulio kraštų ir Lietuvos.

Keturi doleriai ant metų reiškia truputį daugiau kaip centas į dieną. O už juos gausite "Vienybę" kas antrą dieną ir džiaugsitės kas dieną.

VIENYBĖ,

193 Grand St.,

Brooklyn, N. Y.

Mrs. MICHNIEVICZ - VIDIKIENE AKUSERKA

3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.

Tel. Yards 1119

Balgus akuserijos kologija; ligai praktikuoti Pennsilvanijos ligonbučiuose. Saziingai patarnauja, visokių ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo. Už dyką patarnauja, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms, kreipkitės o rasite pagalbą. Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.



Tel. Blvd. 8138
M. Witkewicz BANIS
AKUSERKA
Turis patyrimą, šiektingai patarnauja moterims prie gimdymo kiekvienare atsitikime. Tel. da ypatinga priširėjima. Duodu patarnimus moterims ir merginoms dykai.
3113 South Halsted St.

DR. HERZMAN

—IS RUSIJOS—

Gera lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyres gydytojas, chirurgas ir akuseris.

Gydo staigias ir chroniskas ligas vyru, moteru ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrus prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare.

Dienomis: Canal 3110. Naktį Drexel 0950 Boulevard 4136

3410 So. Halsted St.

Val.: 9—10 A. M. ir po 8 val. vak.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 17 metai

Ofisas

4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois

Specialistas džiuvos

Moteriskų, Vyriškų ir Vaikų ligų.

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 12 val. po pietų. Telefonas Midway 2880

Telephone Yards 0994

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave.

Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

DR. M. J. SHERMAN

Specialistas moterų ligų

1724 So. Loomis, kampas 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare. Telefonas Canal 1912

Naktinis Tel. Drexel 2279

Tel. Boulevard 0637

DR. MARYA DOWIAT-SASS

1707 W. 47th St.

Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų

Ofiso tel. Boulevard 9693
Rezidencijos tel. Drexel 9191

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriskų, Vyriškų Vaikų ir visų chroniskų ligų

Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago arti 31st Street
Valandos 1—3 po pietų, 7—8 vak. Nedėliomis iš šventadieniais 10—12 dien.

Dr. Benedict Aron

Ofisas 3803 S. Kedzie Ave. Phone Lafayette 0075. Valandos 2-6 vak. Rezidencija 3160 W. 63 St. Phone Prospect 0610. Valandos iki 10 ryto, 7 iki 8:30 vakare. Del specialų sutarčių telefonuokit Prospect 0610

Dr. M. Žilvitis

DENTISTAS

Perkėlė ofisą iš Brighton Park į Bridgeportą

3265 So. Halsted St.

Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakare. Subatoje nuo 9 ryto iki 6 vakare. Nedėliojie nuo 9 ryto iki 12 diena.

Francuziškias Daktaras

Specialistas kranjo, odos, chronikų ir slaptų ligų

Gydo su pagelba naujausių metodų X-Ray Spinduliai

Ofisas 1800 So. Ashland Ave. ant viršaus Ashland State Banko Telefonas Canal 0464

Valandos 2:30 iki 5 ir 8 iki 10. Nedėliojie 2:30 iki 4:30 po pietų;

Buras 4348 Archer Ave. Val. nuo 12:30 iki 2 ir nuo 6 iki 8

Telefonas Lafayette 3878

Dr. J. W. Beaudette

DR. SERNER, O. D.

Lietuvis Specialistas



Turėk švarias, sveikas akis

Jeigu kenti glvos skaudėjimą, jei turi akių uždegimą, jeigu akys nuvarge, silpnos, skaudžios arba asaroja, tuojau ateik pasitarti.

Akiniai \$5 ir augščiau

Valandos nuo 1 iki 9 vakare.

Nedėliomis nuo 10 iki 12

3333 So. Halsted St.

Jei abejojai akimis, pasiterauk

Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist

Tel. Boulevard 6487

4849 So. Ashland Ave.

Kampas 47-tos ant 2

luby

1501 Blue Island Ave.

Phone Roosevelt 2025

KAIP BUTI SVEIKU

Per daugelį metų žmonės kenčia todėl, kad jie nežino tikro budo kaip išsigydyti. Pavizdžiui, jei jūs sergate, jūs einate pas daktarą, jis duoda jums gyduolių išbandymui, po keleto bandymų jis liepia eiti jums ant operacijos, tuomet prasideda kentėjimas.

Jei jūs sergate nuo socialių ar kitokių ligų, ateikite į mano ofisą. Aš jums gerai išsaminuosiu ir bandysiu pagelbėti jums be gyduolių ir be operacijos.

DR. TAFT

1555 West Roosevelt Road

Ofiso valandos nuo 9 iki 11 ryto

Phone Canal 3457

Tel. Boulevard 4115

Dr. Michal Lewinski

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4630 So. Ashland Ave.

arti 47 gatvės

Gydo užsisenėjusias ligas plaučių, širdies, moterų ligas. Specialistas venerinių ligų.

Valandos nuo 11 iki 3 po pietų, 5:30 iki 8:30 valandai vakare.

Nedėlioj nuo 11 iki 12 val.

Tel. Boulevard 4115

Dr. Michal Lewinski

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4630 So. Ashland Ave.

arti 47 gatvės

Gydo užsisenėjusias ligas plaučių, širdies, moterų ligas. Specialistas venerinių ligų.

Valandos nuo 11 iki 3 po pietų, 5:30 iki 8:30 valandai vakare.

Nedėlioj nuo 11 iki 12 val.

Tel. Boulevard 4115

Dr. Michal Lewinski

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4630 So. Ashland Ave.

arti 47 gatvės

Gydo užsisenėjusias ligas plaučių, širdies, moterų ligas. Specialistas venerinių ligų.

Valandos nuo 11 iki 3 po pietų, 5:30 iki 8:30 valandai vakare.

Nedėlioj nuo 11 iki 12 val.

Tel. Boulevard 4115

Dr. Michal Lewinski

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4630 So. Ashland Ave.

arti 47 gatvės

Gydo užsisenėjusias ligas plaučių, širdies, moterų ligas. Specialistas venerinių ligų.

Valandos nuo 11 iki 3 po pietų, 5:30 iki 8:30 valandai vakare.

Nedėlioj nuo 11 iki 12 val.

Tel. Boulevard 4115

Dr. Michal Lewinski

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4630 So. Ashland Ave.

arti 47 gatvės

Gydo užsisenėjusias ligas plaučių, širdies, moterų ligas. Specialistas venerinių ligų.

Valandos nuo 11 iki 3 po pietų, 5:30 iki 8:30 valandai vakare.

Nedėlioj nuo 11 iki 12 val.

Tel. Boulevard 4115

Dr. Michal Lewinski

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4630 So. Ashland Ave.

arti 47 gatvės

Gydo užsisenėjusias ligas plaučių, širdies, moterų ligas. Specialistas venerinių ligų.

Valandos nuo 11 iki 3 po pietų, 5:30 iki 8:30 valandai vakare.

Nedėlioj nuo 11 iki 12 val.

Tel. Boulevard 4115

Dr. Michal Lewinski

GYDYTOJ

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
By The Lithuanian News Pub Co Inc

Editor P. Grigaitis

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kaina:

Chicagoje — paštu:
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui75

Chicagoje per nešiotojus:
Viena kopija 3c
Savaitei 15c
Mėnesiui 75c

Suvenytose Valstijose, ne Chicagoje,
paštu:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.75
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui75

Lietuvon ir kitur užsienioose:
(Atpiginta)
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Ne tik socialistams, bet ir
kitų srovių žmonėms bus
pravartu arčiau pažinti tų
darbininkų organizacijos
istoriją ir principus, kuri
buvo įsteigta 60 metų atgal.
Iš „Naujienu“ numerį mes
įdėjome 3 straipsnius apie
1-ąjį Internacionalą.

Del tų pačių idėjų, ku-
rias skelbė Internacionalė
Darbininkų Asociacija
(Tarptautinė Darbininkų
Sąjunga), ir šandien eina ko-
va visame pasaulyje.

Eina kova pačiame darbi-
ninkų judėjime. Kiekvienas
gali matyti, kad 1-jo Inter-
nacionalo pozicija principu
buvo ta pati, kokios dabar
laikosi visų šalių socialistų
partijos ir anamet reorgani-
zuotai Hamburgo kongre-
se Socialistinis Darbininkų
Internacionalas.

Daugiau kaip pusė šim-
to metų atgal prieš tų po-
ziciją kovojo anarhistinis
„Alijansas“, šandien prieš
jas kovoja bolševikiškas
„Kominternas“.

Socialistų priešai iš de-
siniosios pusės mėgsta nuola-
tos pasakoti, kad socializ-
mas tai esanti kokia tai „iš-
svajota“ teorija, nesiskai-
tanti su gyvenimo sąlygo-
mis ir neįvykinama prakti-
koje. Didesnės klaidos ne-
gali būti. Pažiūrėkite, iš
kokių realinių sąlygų gimė
Tarptautinė Darbininkų Są-
junga ir kokių svarbių
praktikos klausimų ji sten-
gėsi duoti atsakymą pačiais
pirmaisiais savo pareiški-
mais!

Ir ar išsvajoti, ar nepri-
taikomi gyvenime buvo tie
josios atsakymai? Darbi-
ninkai turi veikti politikoje;
jie turi organizuotis; jie
privalo sekti diplomatines
machinacijas ir kovoti su
jomis, nes valdžių išsiki-
mai ir nusidėjimai tarptau-
tinėje politikoje stato pavoj-
un valstybių gerovę ir žmo-
nių gyvybes, — ar tai nėra
sveiko praktiško veikimo
programas?

Daugelis idėjų, kurias
skelbė 1-is Internacionalas,
šandien jau yra pripa-
žintos tiesos; už kitų jo
idėjų pripažinimą reikės dar
ilgokai kovoti. Tada betgi
nereikia, kad šitos pastaro-
sios idėjos yra „nepraktiš-
kos“. Jeigu būtų taip, tai
reikėtų vadinti „nepraktiš-
kais“ visų be išimimo par-
tijų programas, nes juk nė
viena partija nėra savo
programo vienai dienai.

Tarptautinė Darbininkų
Sąjunga davė programą ne
tik vienai dienai, bet ir
ne vienos gentkartės am-
žiui, o ištisam istorijos pe-
riodui — iki bus įvykta
socializmo tvarka.

Mes norėtume atkreipti
musų nacionalistų dėme-
ypatingai į Internacionalo
nusistatymą tautų klau-
simu. Ar įsiai nerėjo panai-
kinti tautas? Ar įsiai gei-
dė, kad didžiausios tautos
prarytų mažasias? Ar įsiai
reikalavo, kad darbinin-
kai, gindami savo klasės
reikalus, atsidėtų savo
tautinių teisių?

Nieko panašaus. Arti-
mausioji priežastis, pas-
katinusi Europos darbi-
ninkus steigti tarptautinę
sąjungą, buvo kaip tik kar-
stų darbininkų užuojauta
tautai, kovojusiai už savo
pasiliuosavimą!

Pažvelkite, be to, į pas-
kutinio paragrafo sakinius
Internacionalės Darbininkų
Asociacijos „Adrese“, kurį
jos vardu parašė Karolis
Marksas. Kas tenai skel-
biama?

Tenai skelbiama, kad san-
tikiuose tarpe tautų turi bu-
ti „vyriausiais įstatymais“
tie paprastieji moralybės ir
teisės įstatymai, kurie tvar-
ko santykius tarpe atskirų
žmonių. Tai reiškia, jogei,
taip pat, kaip teisė ir mora-
lybė draudžia žmogui ap-
vogti, apiplėšti, apgauti ar
kaip kitaip nuskriausti kitą
žmogų, taip pat turi būti
draudžiama vienai tautai ši-
tai apseiti su kita tauta.

Tiek didelės, tiek mažos
tautos, jos visos yra lygios
prieš moralybės ir teisės
įstatymus — taip pat, kaip
ir visi žmonės!

Akyveizdoje šitokių faktų
negut tikrai paskutinis igno-
rantas arba besąžiniškas
demagogas gali sakyti, kad
internacionalizmas esąs pra-
gaištingas tautai.

Tikras tarnavimas tautai
tik ir gali eiti ranka už ran-
kos su internacionalizmu.
Ir savo artimui žmogus pa-
tarnauja geriausia juk ne
tuo, kad įsiai padeda vie-
nam žmogui smaugti kitą, o
tuo, kad įsiai reikalauja tei-
singumo kiekvienam.

Raudonosios kariuomenės mobilizacija

Rugpjūčio 30 d. Sovietų Ru-
sijoje paskelbta raudonosios
kariuomenės mobilizacija. Nors
ji oficialiai laikoma kaip pa-
dėdymo manevrai, tačiau už-
sienio spaudoje duoda didelės reikš-
mės, nes tokie bandymai rei-
kalauja ypatingai lėšų; ypač
jie ankštai rišasi su paastreji-
mu santykių pastaruoju metu
tarp Rusų ir Rūmunų.

[„T-tas“]

Apžvalga

TUR-BUT TAIP DIEVAS DAVĖ

Jeigu kurios partijos žmonės
nesugeba tarp savęs susitarti
principų klausimais, tai kokie
yra tos partijos principai? Neži-
nia, kadangi patys tos partijos
žmonės nežino, kokie jie yra.

Mes tai pasakėme apie san-
dariečius, kurie dar iki šiol nėra
nusistatę, ar jie turi pritarti
Lietuvos liaudininkų programai,
ar smetoniniam nacionalizmui,
ir kurie taip pat ir kitais svar-
biais jiems klausimais dažnai
laikosi priešingų kiti kitam nuo-
monėi.

„Bet „Sandaros“ redaktorius
išrodo, kad taip sakyti esą ba-
isiai nelogiška ir net „kvaila“.
Jei, girdi, „Naujienu“ nežino
kokie yra sandariečių principai,
tai kaip jos gali žinoti, kad
sandariečiai nesutaria dėl
principų?“

Nu-gi kaip tik dėlto mes ir
nežinome, kokie yra sandariečių
principai, kad jie patys dėl jų
nesutaria! Kaip gali žinoti,
kad ta arba kita ideja yra „san-
dariečių principas“, jeigu ma-
tai, kad vieni jų pritaria tai ide-
jai, o kiti atmeta ją?

Mažas vaikas tą suprastų, o
p. Tūlys nesupranta. Hopeless
case!

TIESA IR MELAI APIE RUSIJĄ.

Komunistų laikraščiai labai
piktinasi, kad šios šalies spau-
dė tiek daug rašoma apie su-
kilimus Gruzijoje ir kitose Kau-
kazo dalyse. Nieko panašaus
tenai neatsitiko. Iš Maskvos esą
pranešama,

„kad tenai visi stebisi iš to
neapsakomo suniekėjimo
Amerikos spaudos, kuri šitą
kelių profesionalių banditų
terorą Gruzijoje pavertė revo-
lucija prieš Sovietų Respub-
likos valdžią.“

Taigi, kuomet priešingai bolše-
vikams šaltiniai sako, kad Gru-
zijoje ir visame Kaukaze įvyko
ginkluotas žmonių pasipriešini-
mas sovietų valdžiai, tai pasta-
roji tvirtina, jogei tenai esąs
tikrai „kelių profesionalių ban-
ditų teror“? Kuo dabar tikėti?

Kiekvienam besaliskam žmogui
svarbu patirti tiesą.

Norint ją surasti, tenka pa-
vartoti kritikos sensas ir pana-
ginti tiktai tas prieštaraujantis ži-
nias.

Sakysime, kad bolševikų prie-
šai, norėdami pakenkti bolševi-
kams, prasimano nebutus daik-
tus arba „iš adatos vežimą pri-
skaldo“. Gerai. Bet ar bolševi-
kai, norėdami apginti save, ne-
gali taip pat nebutus daiktus
prasimanyi apie savo priešus ir
iš mažo dalyko daryti didelį?

Kur yra įrodymas, kad sovietų
valdžia ir jos agentai daugiaus-
myli tiesą, negu jų oponentai?

Logiškai protaujant, tenka
pasakyti, kad jeigu vienos pu-
sės pranešimai nėra pilnai pati-
kėtini, tai nėra taip pat pilnai
patikėtini ir antrosios pusės
pranešimai. Nes abi pusės yra
suinteresuotos tame, kad iškrei-
pus dalyką savotiškai.

Taigi imkime, kad Kaukazo
įvykiai iš tiesų nereiškia tokio
didelio revoliucinio judėjimo,
koks buvo piešiamas kai kuriose
telegramose. Bet ar galima su-
tikti su tuo, kad tai esąs vien
Amerikos spaudos išpustas bur-
bulas (kaip tvirtina aukščiau
pauoduoti citata iš komunistų
organo)? Ne, negalima. Apie
judėjimą Kaukaze rašo ir kalba
ne tik Amerikoje, bet ir visoje
Europoje. Gruzijos klau-
simas, kaip žinome, pasiekė net
Tautų Sąjungos kongresą Gene-
voje; apie žmonių sukilimus
Kaukaze, apie mušius tarp sukli-
lėlių ir raudonosios armijos,
apie masinius bolševikų priešų
areštus ir sušaudymus ir t.t. —
rašo visi Europos laikraščiai.
Kai kuriuose tų laikraščių mes
tatai patys matėme savo akimis.

„Reiškia,“ anas komunistų
tvirtinimas prasilenkia su tiesa.
Einame toliaus. Komunistai
skelbia kilusį Gruzijoje judėji-
mą esant „kelių profesionalinių
banditų terorui“. Tai yra taip
pat aiškus melas. Nes jeigu te-
nai visą triukšmą būtų padarę
tikrai keletas banditų, tai stip-
riai okupacinei bolševikų armi-
jai nebūtų reikėję „darbuotis“,
apie keturias savaites laiko,
vartojant kavaleriją, amotus,
šarvuotus traukinius ir t.t., kol
jai pavyko tikrai prislopinti
(dar ne visai nuslopinti) mai-
štą.

Pasirodo tuo būdu, kad bolše-
vikai, vadindami kitus melai-
giais, patys meluoja. Na, ir kaip
gi tat dabar surasti tiesą?

Tiesą apie šali, kurioje negy-
veni, gali patirti arba iš žmo-
nių, kurie joje atsilanko ir ren-
ka žinias apie ją, arba iš jos
laisvosios spaudos. Gruzija ir
Azerbeidžanas nuo to laiko, kai
juodu pateko po bolševikų val-
džia, neduoda galimybės panau-
doti nė vieno, nė antrą tų šalti-
nių. Jokių korespondentų iš už-
sienių tenai neleidžiama; visa
neprigulmingoji spauda tapo pa-
naikinta.

Taigi užsieniai girdi apie
tas Kaukazo šalis tik tai, ką
teikiasi jiems pranešti oficialiai
sovietų valdžios organai, tos val-
džios, kuri, lyg koks banditas,
užpuolė jas, parbloškė ir valdo
pagelba ginkluotos jėgos. Ka-
jūs pasakytumėte, jeigu pav-
Lietuvoje valdžia uždarytų visus
laikraščius, sugrųstų į kalėjimą
arba sušaudytų visus savo veik-
lesniusius priešus ir paskui im-
tų „informuoti“ pasaulį apie
tai, kas dedasi Lietuvoje, oficia-
lėmis telegramomis ir žvalgybos
redaguojamais biuletenais?
Mums rodo, kad tikrai pasku-
tinis idiotas tokiame atsitikime
galėtų sakyti, jogei visa, kas
yra tose valdžiose „informaci-
jose“ pranešama, yra šventa
tiesa.

Negalint turėti tiesioginių šalti-
nių, kad patyrus apie tai, kas
dedasi bolševikų „pavergtose“
Kaukazo šalyse, tenka naudotis
netiesioginiais šaltiniais, t. y. ži-
niomis, kurios kokių nors būdu
pasiekia artimiausius tų šalių
kaimynus, pasakojimais, kuriuos
laikis nuo laiko užgrista koks
nors laikraščio korespondentas
nuo vieno ar kito pabėgėlio,
pranešimais Kaukazo organizaci-
jų atstovų, gyvenančių užste-
niuose, ir t.t. Kiekvienam aišku,
kad šitos rūšies žinios gali labai
nors pasitaikyti ne tik labai
klaidų, bet ir gryniausiu prasi-
manymu. Jos todėl reikia imti
kritiškai. Bet būtų nesąmonė
akių plotu tvirtinti, kad visa,
kas jose prieštarauja oficia-
liams valdžios pranešimams, tu-
tinai esą melas.

O komunistai kaip tik taip ir
elgiasi. Žinodami puikiai, kad
bolševikiškas despotas Gruzijoje
sutremė visą žmonių laisvę ir
tuo būdu atėmė galimybę už-
sieniui sekti, kas dedasi toje
nelaimingoje šalyje, jie betgi
drįsta „melagiais“ ir „niekšais“
vadinti tuos, kurie praneša ne
kas patinka bolševikiškam zan-
darui!

Žemiaus tur-but niekas negali
žmogų nupuldyti, kaip parsida-
vimas Maskvai.

Ivairenybės

Dedervinėms gydyti daug
rekomenduojama įvairiausių bu-
dų ir vaistų, gaminamų labara-
torijose, tačiau pasirodo, kad
dedervinės galima išgydyti pa-
tiems, be jokių specialistų pa-
galbos. Šiam tikslui reikia tu-
rėti tik žalių agurkų.

Agurko sultimis reikia pa-
vilgyti veidą ir paskiaus toji
drėgmė kiek galint įtrinti į
veidą, bet nešluostyti veidą
rankšluostu. Tą daroma įva-
kare, prieš einant gulėti. Ši bu-
dų vartoti pataria vienas an-
glij moterų žurnalas visoms sa-
vo skaitytojoms, kurios tik tu-
ri dedervines, nes jis esąs pi-
gus, patogus ir geras.

[„T-tas“]

Skaitytojo pastabos

Perskaite Dr. J. Šliupo laišką,
„Draugo“ redaktoriai sumanė
jį atakuoti ir taip sutriuškinti,
kad neliktų iš to bedievio nei
dulkelės. Pirmiausia, tą žymų
lietuvių veikėją „Draugas“ iš-
vadina kriminalistu, nemokša,
žodžiu, pasidalino su juo viso-
mis savo ypatybėmis. Kad
„Naujienu“ skaitytojai galėtų
geriau suprasti „Draugo“ re-
daktorių genialiskumą ir Dr.
J. Šliupo nemumą, paduosiu
čia ištraukas iš abiejų pusių.
Dr. J. Šliupas savo laiške taip
rašo:

„Žinoma, Jūs sakysite kad
aš šneku kaip loaisvamanis;
bet tai ne tiesa, aš esmiu lie-
tuvis ir pats veik nieko netu-
riu, vien tik dirbdamas Lie-
tuvai, ir iš jos sau nieko ne-
trokšdamas, nė turtų nė gar-
bės. Aš neilgai gyvenstu, o
Jūs pamatysite, kad kunigus
remdami Jūs pastumėję pra-
pultin tautą ir pavergete ją.
Sunku taip rašyti Jums, ku-
rie taip, kaip ir aš ne biogo, o
gero Lietuvai troškote ir
trokštate...“

Dabar pažiūrėkime, „Draugo“
tuluotų klaidų iškalbingu-
mo:

„Nuosekliai kalbėti ir gal-
voti p. Šliupas vis dar neiš-
moko. Jis darabo žodžiais lig
kokia tiesa, nežinodamas,
kur ji kinta. Ne tik kitas,
bet ir save apsidarbo... Taip
kalbėti gali tik... kriminalis-
tas... Tai darbas Tautos rene-
gato ir išgverelio...“

Užteks šių kelių sakinių,
kad suprasti „Draugo“ redakto-
rių iškalbingumą ir išmintį, ko-
kios kal neturėjo nei Aristotelis
su Ciceronu. Bet kiek tie mūsų
Friburgo daktariukai nesipus-
tų, vis tiek iki jaučio didumo
jįms bus toli pasiekti.

Kas leidžia „Draugą“.

Vienas, beveik irgi jau dakta-
ras, ragina, kad katalikų visuo-
menė aukotų mąjionams, nes
jie atlieką svarbius darbus.
„Draugo“ 227 N. jis rašo:

„Draugas“ yra mąjionų
vedamas. Gal dėlto „Drauge“
taip mažai apie mąjionus te-
rašoma... Mąjionai yra vie-
nuolių broliai, kurioje kiek-
vienas apsiėmė visą amžių gy-
venti atsisakius turto, šeimo-
nos ir savo valios... ir visame
kame pildyti viršininkų ir ba-
žnyčios įsakymą...“

Iš to paties straipsnio sužino-
me, kad mąjionai įsteigė novi-
ciatą (vienuolyną), kuriame gy-
vens kandidatai į vienuolius ir
kur jie bus mėginami, lavinami
ir mokinami. Tas namas kaina-
vės apie 100,000 dol. Mąjionai
davė „Draugui“ apie 25,000 dol.
Pirko farmą už 150,000 dol. ir
beto turi dar \$100,000 skolas,
kurią prašo visuomenės padėng-
ti aukomis. Ir tai dar ne vis-
kas. Neužilgo rengiamasi sta-
tyti vienuolynas net pačioje Ro-
moje ir tai ne bile koks, bet už
50,000 dol.

Ar ne poniškai atrodo mąji-
onų gyvenimas! Šimtus tuks-
tančių mėtų vienuolynams, per-
kas namus Europos sostinėse,
tuom tarpu kaip biedni Lietuvos
žmoneliai prakaituoja visą die-
ną pas dvarponį už 10 centų.
Nežiūrint į tai, kad mąjionai
savo programė sakosi, kad atsi-
žadėję pinigų ir šeimynos, jie
greit viršis ir kun. Valokaiti.

As tikiau, kad Dr. J. Šliupas,
kalbėdamas apie blogą ir var-
gingą Lietuvos žmonių padėtį
visgi nemelavo. Juk ir šen ku-
nigėliai traukia paskutinį kė-
diką ir siunčia Romon vienuo-
liams ir davatkytnams.

— Krivaitis.

Dovanos už ožkas ir paukščius

Už geriausias ožkas duota 1
auko med., 2 sidabro med. ir
pauk. lapų 1 rūš. 1 ir pag. lapų
II rūš. 1.

ŠVEDIŠKAS DEGTUKAS.

A. Čechov'as

Vertė J. K. Uktveris.

Anksti rytą spalio šeštą, 1885
metais į nuovados viršininko
kanceliariją atsilankė jaunas
vyrukas, gerai apsirekęs, ir pa-
reiškė, kad jo gaspadorius, atsi-
statidinęs gvardijos kornetistas
Mark Ivanovič Kliauzov, už-
muštas. Pranešdamas apie savo
gaspadoriaus mirtį, jaunas vyras
kas buvo išbalęs ir gan susijudi-
ręs. Rankos jo drebėjo ir akys
buvo pilnios baimės.

— Su kuo turiu garbės kalbė-
ti? — paklausė viršininkas.

— Psiechov, Kliauzovo reikalų
vedėjas. Agronomas ir mecha-
nikas.

Viršininkas ir kiti atvyko į
įvykio vietą; kartu su Psiecho-
vu rado sekamą dalyką: prie-
namo-fligelio, kur gyveno Kliau-
zovas, grūdosi minia žmonių.
Žinia apie Kliauzovo mirtį per-
bėgo žaibo greitumu po visą
apielinkę ir žmonės, ačiu šventa-
dieniui, rinkosi prie fligelio iš
visų apilinkės pusių ir kitų
kaimų. Kalbos ir užimas kito
nėse. Kur ne kur matėsi išbalę
ir užvertęs fizionomijos. Du-
rys į Kliauzovo miegkambarį
buvo uždarytos. Iš vidaus pusės
kyšojo raktas.

— Matomai, vagys įlindo pas
jį per langą, — patėmijo apžiū-
rinėdamas duris Psiechovas.
— Išėjo daržan, kur buvo atkrei-
ptas miegkambario langas. Lan-
gas žiūrėjo piktai, skurdžiai.
Jis buvo uždengtas žaliu jau-
nblukusiu uždangalu. Vienas už-
dangalo kampas buvo lyg kiek
pakeltas ir davė galimybės pa-
žiūrėti miegkambario vidun.

Ar žiūrėjo kas nors iš jų
per langą — paklausė viršinin-
kas.
— Tikrai ne, mūsų augštybe,
atkiro daržininkas Efreimas,
mažas žilaplaukis senukas su
veidu atsitarnavusio karininko.
Kur čia žiūrėti; kuomet visos
kinkos dreba!

— Ech, Mark Ivanovič, Mark
Ivanovič! — atsiduso viršinin-
kas, žiūrėdamas langu — Sa-
kiautau šitą širdies, — neklau-
sei! Palestavingumas neišaina
ant gero!

— Ačiu tik Efreimui, — pasa-
kė Psiechov: be jo ir butume
mes nesupratę, kad čia kas
nors netaip. Ateina pas mane
širyt ir sako: „Ir delko mūsų
ponas taip ilgai nesikelia? Visą
savaitę jis iš miegkambario nei-
šeina.“ Kaip jis man tik tai
pasakė, tai tarytum man kas su
kuolu į galvą... mintis tarytum
žaiabas... Jis nepasirodė dar nuo
perito šeštadienio, jog šandien
sekmadienis! Septynios dienos
— tai ne baikos!

— Taip, vargšas... atsiduso
viršininkas. — Gudrus buvo,
apsiėmęs, toks gerutis, o kom-
panijoj, galima sakyti, buvo pir-
mas žmogus. Bet palaidumas,
atleisk jam Viešpatie! Aš visko
tikėjau! Steponai, — atsigrižo
viršininkas ir padėjėjas: Vaziuok
kuogreičiausiai! ir mano namus ir
pasiusk Andriuską pas isprav-
niką, lai ir jam praneša! Pa-
sakyk, kad Mark Ivanovič už-
mušė! Taipgi užbėk ir pas uria-
dninką — ko jis ten laukia? tegul
į čia važiuoja! O pats va-
žiuk, kaip gali greičiau ir tardy-
toją Nikolajų Jermolaičių ir pa-
sakyk jam, kad jis važiuotų
dion! Palauk, aš jam laiską pa-
rašysiu.

Viršininkas apstatė visą na-
mą sargyba, parašė laiską ir
nuvyko pas vedėją ant arbatos.
Po kokių desimts minučių jis
sedėjo ramiai kramtydamas
šmočiukus cukraus, ir rijo karš-
tą, kaip ugnį, arbatą.

— Na, tai... — sakė, jis Psie-
chovui — Na tai... Dvarininkas,
bagetas žmogus... dievų numy-
lėtas, kaip sakė Puskinas, ir
kas iš jo išėjo? Niekas! Gir-
tuokliavo, pasileido... ir... na tai!

dytoją) aukštas, dailaus sudėji-
mo 60 metų amžiaus senis, kuris
jau keturias dešimtis metų ėjo
savo pareigas ir buvo pažista-
mas visam pavietui kaip žmo-
gus teisingas, protingas ir my-
lintis savo darbą. Atvyko
kartu su juo ir jo nepavadojama-
mas sankeleivis, pagelbininkas
ir raštininkas Diukovski, aukš-
tas jaunas vyras, 26 metų.

— Nejaugi, pone? — prabilo
Čubikovas, įeidamas kambarin
ir greitai spausdamas visiemis
rankas. — Nejaugi? Marką
Ivanovič? Užmušė? Tas ne
tiesa! Ne-ga-li-ma!

— Pažiūrėkite... atsiduso vir-
šininkas.

Dieve tu mano pereitą penkta-
dienį, jog aš ji mugėje Taraban-
kove mačiau! Aš su juo, atleis-
kite, šnapšą geriau!

— Pažiūrėkite... antrą kar-
tą atsidusęs tarė viršininkas.

Padusavo, pabėdavojo išgėrę
po stiklą arbatos ir išėjo prie
namo-fligelio.

— Išsiskirstykite — riktelėjo
uriadninkas žmonėms.

— Jėjus į namą tardytojas vi-
sų pirma pradėjo savo tyrinėji-
mą nuo durų į miegkambarį.
Dursų pasirodė pušies medžio,
numalvota geltonais dažais ir
jokio ženklų ant jų nebuvo. Ypa-
tingų ženklų, kurie galėtų pa-
rodyti, ką nors nepaprastą. Da-
bar reikėjo duris versti laukan.

Prašau pašalinį pasisilinti!
— pasakė tardytojas, kuomet po
ilgo baladojimo ir braskėjimo
dursų pasidavė žirviui ir kaltui.
— Meldžiui tai reikale tyrinėjimo
Uriadninke, nieko neįleisk!

Čubikov, jo pagelbininkas ir
viršininkas atidarė duris ir bai-
mingai viens paskui kitą suėjo
į miegkambarį. Jų akims pasiro-
dė sekantis regynis. Prie viena-
tinio lango stovėjo medinė lova
su dideliais plunksnų patalais.
Ant sulamdytų patalų gulėjo
susukta ir sumankyta paklodė.
Paduška mėlynų audeklų ap-
traukta, taipgi gerokai suman-
kyta, buvo numesta ant grindų.
Ant stalelio prie lovos gulėjo si-
dabro lakrodelis ir

Triukšmingi Mitingai Kaune

Sąryšy su businiais 19 ir 20 rugsėjo rinkimais į Miesto Savivaldybės Kaune įvairios politinės srovės agitacijos tikslais surengė visą eilę mitingų. Jau esu rašęs "Naujienuose", kad surengtus 30 ir 31 rugpjūčio socialdemokratų mitingus sutrukdė susiorganizavę Maskvos agentai — bolševikai. Be tų aprašytųjų mitingų sekmadienį 7 rugsėjo dar buvo surengę agitacinius mitingus Ukaininkų Sąjungos, federantai ir namų savininkai.

Kadangi Ukaininkų Sąjungos mitingą neprisijei buti, todėl ir kitią jų mitingų buvo eiga nežinau, bet gi federantų ir namų savininkų mitingai praėjo labai demonstratyviai ir jiems karin-gieji Kauno bolševikai nedarė jokių trukdymų. Todel niekieno ne-trukdomi ir vieni ir antri prisismarkavo ligi valios.

Federantų mitingas įvyko 1 val. dienos Tilmanso salėje. Susirinkimas buvo neskaitylingas, nes jame tedalyvavo veik vieni gelžkeliečiai federantai. Sulig paskelbtos dienotvarkės, Skyr-rius Valdybos narys pil. Lengvinas padarė trumpą pranešimą apie Valdybos darbuotę, išskė sumanymą įsitaisyti skyrrius vėliavą. Sumanymą susirinkusieji be gincijų priėmė. Tolimesniam pranešime Lengvinas pažymėjo, kad iš Kelio Tarnybos padienų remonto darbininkų atleidžia nuo darbo apie 60 žmonių, kurių tarpe esą atleidžiami ir 4 federantai. Pasak Lengvino, užsistoti už paliuosojamus nuo darbo darbininkus ne federantus jie esą be-jėgiai. Gi už federantus tai Skyr-rius Valdyba su pagelba savo frakcijos Seimo narių dėsią pa-stangas, kad jie paliktų vietoje, vienok kol kas negalį jie pasa-kyti ar ginsią visus keturius ar tik neketurius — tai busią atlik-ta kai aiškiau paaiškėsia liuosavi-mo daviniai. Toliesniai pil. Lengvinas perstatęs susirinku-siems apie būsintį padienų re-monto darbininkų paliuosavimą ir išreiškęs deliai to savo apgai-lestavimą, pažymėjo, kad darbi-ninkų paliuosavimo svarbiausia priežastis esanti stoka lėšų. Ir po to pil. L. padarė savo išva-dą, kad toji kredito stoka atsi-radusi delto, kad gelžkelių tar-nybų viršininkai blogai veda gelžkelių ūkį, — varydami su žy-dais šmugelį sukėmą jiems daug gelžkelio pinigų ir paskui iš žydų tie viršininkai nemažai pinigų sukiša į savo kišenių. Gi tuos nedorus viršininkus pasodinę buvusieji socialistai minis-teriai ir dabar tie valstybei kenksmingi viršininkai esą stip-riai įsitvirtinę, kad sunku juos ir pašalinti. Besmerkdamas bu-vusius ministerius socialistus ir palietęs dabartinį Susisiekimo ministerį pil. Lengvinas pavadi-no jį gelžkeliečių tėvu (mat, pas-tarasis yra savas žmogus — krikščionis demokratas ir delto federantams jis atrodo toks ge-ras. — Liet. darbinink.).

Pažymėtina, kad Lengvinui darant pranešimą apie būsintį darbininkų paliuosavimą nei vie-nas iš susirinkusių nepatiekė sa-vo pasiulymų kas link jų apgy-nimo. Iš ko labai aišku, kad pas federantus nėra susipratimo nei draugiškos užuojautos.

Pabaigus Lengvinui savo pranešimą, federantas Seimo narys Jočys kalbėjo rinkimų į savivaldybės reikalą. Savo ilgoje kalboje Jočys kiek galėdamas derge socialdemokratų net išvardyda-mas nekuriuos iš jų pavardėmis, ir susiriesdamas gyrė federan-tus ir patsai save. Kad jis esąs begalo daug dirbęs visuomenės labui ir prie tos darbuotės jį, girdi, žadinęs krikščioniškos meilės jausmas. Gi pas socialis-tus aukštesnio idealo nėra, to-dėl jiems terupi vien pilvo rei-kaiai, tat iš jų laukti ko nors gero ir prakilnaus neprisicinia. Žodžiu sakant, socialistus Jočys perstatė didžiausiais žmonių

priešais, o federantus geriau-siais geradariais. Tai tiek apie federantus.

6 val. vakaro šančiuose šmid-to fabrike lenkų mokykloje įvy-ko namų savininkų susirinki-mas. Susirinkimas buvo labai skaitylingas; jo dalyviai net ne-galėjo sutilpti salėje. Atidarius susirinkimą stoji kalbėti visa eilė kalbėtojų, iš kurių vieni kal-bėjo lietuviškai, kiti rusiškai. Vi-sų kalbėtojų kalbos buvo tai kar-tus nusiskundimas nepakenčia-ma namų savininkų padėtim, bu-tent: — kad reikia mokėti nepa-keliami mokesniai, kad Seimas priėmęs labai netikslių namų sa-vininkų nenaudai Butų Įstaty-mą ir t. t. ir t. t.

Daugiausia kalbėjo ir griau-deno namų savininkus Leiba Chodas. Jis perstatydamas susi-rinkusiems namų savininkų pa-dėti pakartotinai smerkė Seimo kairiasias frakcijas, kad jos sa-vo veikimu miesto ūkį veda prie galutinio kracho ir gyrė dešinijų Seimo bloką ir dabartinius mi-nisterius.

Pasak Chodo, dabartinė Mie-sto Taryba ir kairysis Seimo blokas namų savininkus netiktai kad nebeapkenčiamai prispaudė, bet stačiai pagaminio virvę mus pasmaugti, ir jei toji virvė šian-dien dar nėra mums užneria ant kaklo, tai ačiu dešinijam Sei-mo blokui ir dabartiniam Minis-terijų Kabinetai. Besikarščiuoda-mas Chodas išsireiškė, kad jam beginaut namų savininkų intere-sus nekartą prisieję turėti rei-kaus su ministeriais ir jo pastan-gomis namų savininkų naudai nemažai esą laimėta. Esą sulai-kyta nuo vykdymo ne vienas ne-įspildomų savininkams reikalavi-mų ir be to ministeris p. Černec-kis pasižadėjęs pasirupint, kad į dabartinį Butų Įstatymą, kuris yra daugiau palankus butų sam-dytojams, — butų įnešta patai-sos arba net visai tą įstatymą panaikinti; — esą tai daug pri-klausys nuo to, kokie bus išrink-ti nauji miesto šeiminkai — savivaldybininkai.

Susirinkusiųjų upas buvo la-bai pakilęs ir jie karštai prita-rė savo narsiam gynėjui L. Cho-dui. Taigi kaip matome, kad vi-sokio plauko reakcininkai trium-fuoja, bet kokios to jų smar-kavimo bus pasekmės, — pama-tysime kiek vėliau.

— Lietuvos darbininkas.
Kaunas 10-IX-1924 m.

Sveikatos Dalykai

KOJŲ HIGIENA

Kojų higiena yra nors papras-tas dalykas, vienok labai svar-bus. Dabartinė civilizacija pri-verčia nekuriais kuno dalimis daugiau dirbti negu buvo gam-tos skirta. Musų kojos iš prie-žasties įvairių užsiėmimų ir ne-malonių aplinkybių dažnai nu-silpnėja, ir turi būti gerai pri-žiūrimos, kad būtų galima jas užlaikyti geram stovy.

Kojų priežiūra turi prasidėti kūdikystėje. Visi iškrypimai turi būti gydomi kuoankščiau-siai. Paprastai, gydytojams la-bai lengva atitaisyti kojas be jokios operacijos, jei vaikas esti atnešamas gydymui pirmuose amžiaus metuose.

Nusilpnėję riešai ir kojos kū-dikystėje dažnai esti iš priežas-ties kokių nors trukumų. Vaikai turi gauti tinkamą maistą, tokį, kuris visas reikmenis kuno au-gimui turi. Jei tas daroma, vai-ko kauleliai sutvirtėja ir nelin-ksta, kuomet jis pradeda vaikš-čioti.

Vaiko kojos apdengimas labai svarbus. Kaulai greit iškraipo-mi, jei vaikai dėvi netinkamas kojines ir čėverykus. Vaikai tu-ri būti basi kuo daugiausiai, ypač tuomet, kuomet jie esti namuo-se. Kojines turi būti užtektinai didelės, kad neveržtų kojų. Taip-pat reikia atsargiai išrinkti čė-verykus.

Kerpant nagus, patartina juos kirpti skersai, nenukerpant kampų, nes kuomet tas daroma, nagas pradeda augt į vidų. Žmo-nės kurie turi labai daug ant kojų vaikščioti, turi labai gerai prižiūrėti kojas. Jie turi kas va-karas, kuomet pareina nuo dar-bo, nusiplauti kojas, ir apsi-mauti švarias kojines ir kitus čė-verykus. Rytmetį taip pat reikia švarias kojines apsimaui. Taip darant bus galima išvengti dau-gybę nemalonių, kuriuos ko-jos turi panešti.

Dabartiniais laikais čėverykai daromi daug geresni. Augstos kulnės ir smailūs galai eina iš ma-dos. Nekurios čėverykų dirbtu-vės daro tik tokius čėverykus, kurie prigelbsti kojoms pasitai-syti.

Jei norima turėti sveikas ko-jas, galima tai atsiekti tik tai dė-vint tinkamas kojines ir čėvery-kus, vaikščiojant gerai, ir ne-pervarginant kojų per daug.

[FLIS]

Didelis nederlius Lenkijoje.

Vokiečių laikraščių žiniomis, Lenkijoj šių metų derlius daug blogesnis už pernykštį. Pačių lenkų statistikų apskaitliavi-

mu javų derlius esąs labai blo-gas ir nesiekias ne 30% per-nykščio derliaus. Labai didelis nederlius ištikęs Galiciją. Javų kainos rugpjūčio mėnesį Len-

kijoje pakilę vidutiniai 50%. Labai daug javų truks savo reikalams. Šį trukumą teksią užsienio įvežtais javais užpil-dyti.

Ossey Bros. Dep't Store

1325 SOUTH HALSTED STREET, KAMPAS MAXWELL ST.

PRADEDANT — CHICAGOJE DIDŽIAUSIAS IŠPARDAVIMAS

VYRŲ GERESNIES RUŠIES SIUTAI

ir
Sunkūs Žieminiai Overkantai



SIUTAS IR OVERKOTAS

2 už \$25

Yra pasiūti iš geriausio materio, naujų patėnų, su dryželiais, gražių sumaišymų. Styliški rudeni-niai ir žieminiai modeliai. Kiekvienas siutas su 2 kelnėmis.

Yra gerai pasiūti stipraus materio, 3 šmotų dir-žai, pasiutos kišenės, visų miery del vyrų ir vaikų.

Šio Ispardavimo Nei Vienas Vyras Neturėtų Praleisti

SIUTAS IR OVERKOTAS

2 už \$37.50

Šie siutai yra geresnes rušies, worsteds, vilnoniai ir gražiai maišyti. Kiekvienas siutas su 2 kelnėmis.

Šie overkotai yra geresnės rušies, naujausiu mo-terio, gražių sumaišymų, su pamušais ir pusiau pamušais, 3 šmotų diržai, naujausiu madų.

NAUJAUSIOS MADOS POPULAR

Hatonia Fur Kautai

DEL MOTERŲ IR MERGINŲ

\$49.50

Geriausias pasirinkimas moterų Hatonia Fur Kautu, jie dabar yra styliuje. Gražiai trimuoti su kai-liukais, kahnieriais, rankogaliais ir apačia. Jie yra šilkiniais pamu-šais.

Vaikų 2 kelnų Siutai ir stori žieminiai Overkotai

SIUTAI geri. Gerai dėvėti mokyk-loje, gero materio, naujų rudeni-nių stylių. Kiekvienas siutas su 2 kel-nėmis.

2 Kelnų Siutai \$4.98

OVERKOTAI Lapel ir Rusiški sty-liai, pasiūti iš storo materio su fur kišenėmis, diržu, micros 8 iki 17.

Vaikinų Overkotai \$5.98



Lytiškos Ligos Gali Buti Išgydytos

Ar sergate lytiška liga, kuri pada-rumis netinkamu prie darbo ir pasilinksminio. Ar esate vienas didelės armijos, kurie keniante ty-lėdami nuo lytiškų ligų?

Neužgindija-per patyrusius daktarus, kurie mės faktas išgy-dirba laboratorijose, egzaminuo-dymu viską ligą, jant kraują ir iš-tiriant per mik-roskopą, prašai-nant visus klini-ko's simptomus. Nei vienas žmo-gus nėra liuosas nuo išgydymo, bet prie dabarti-nio žinojimo gy-dymo nei vienas neturi sirgti. Jie nesate išgydyti, tai vien tik yra todėl, kad apledo-te gydymą, arba buvotė gydymas nepatyrusių gy-dytojų, arba gy-dymas buvo labai trumpas. Neda-leiskite, kad liga būtų įsi-krėdusi į kraują, lykite jį: atleikite pas mane, padarysiu viską kas yra galima, kad tik jums su-grąžinti sveikatą. Gal tikrai esate per-puė išgydytas ir gyvenate nuolatini-je baime, kad liga gali atsinaujinti. Ne atidėliokite. Daugelyje atsitikimų liga-klis vidury naktindama kuno nervulus, smagenų, nervų, širdies, plaučių, kepenų, inkstų, ir kitus kuno organus. Būkite at-sargūs ir daboikite gautos patikartumas. Atminkite, kad sveikata yra jūsų bran-giausias turtas, jūsų kapitalas — nedar-o skirtumo kiek jūs supajalite. Jūs ne-galite užlaikyti sveikatos, nes tas jums labiau apsimoka, negu kas nors ki-tas. Beveik visi atsitikimai kataro, Reu-matizmo, Neuritės, Bronchitės, Astmą, Mažakraujietės, Skaudulių, Egzemos, Po-raisio, Slinkimo plaukų, Psalidinius gruzolius, Skrupulius ir t. t. yra pasigė-mė nevalingai ir neatsitiktinai, kuri galimas greitai išvadyti su pagalba gy-dymo.

Anisaugokit daktarų ir studentų, ku-rie slepiasi garsiai skambančiomis klini-komis, institutų arba laboratorijų: jų sveikata yra brangė, kad iš atiduoti nepatyrusiems daktarams. Jis mane gau-site gery ir teisinga gydymą: prisidėli-te prie eilių užgėdintų ir linksmų pa-cientų, kurie pripildo kasdien mano ofisą. Savo praktikoje varčiau geriausius Serum, Ciepini, Bakterini, Anti-toksinai, taipgi specialius intravenous gy-dydoles. Jie yra reikalingi užsiklokite taip-gi originalius Europiškais gydymo "606" ir "914".

As noriu pasikalbėti su kiekvienu ken-žiančiu vyru, kurie serga nuo užsiėnė-jusių ligų, Nervų, Kraujo, Odos, Pūslių, Išėjimo šarnis, taipgi išaugti ligų. Mano 35 metų pasekmingo gydymo, as atgavau sveikatą del daugelio nusiminusių ir nu-stojusių vilties vyrų.

Nežudyk daugiau laiko nei pinigų ne-žinomiems daktarams, atleikite ir daili-nokite tiesos apie savo sveikatą. Ega-minuotu su pagelba X-Ray ir mikros-kopo—o kada yra reikalingas del galutinio ištyrimo ligos ir užtikrinimo gero gyd-y-mo—taipgi egzaminuotu kraują, šlapumą, ir t. t.

Patarimas dykai ir užlaikoma slapti-bėje.

Mės kalbame lietuviškai.

Valandos nuo 9 ryto iki 5:30 po pie-tų, kasdien. Utarninke, Seređoj ir Suba-toj vakarais iki 8 valandai.

Nedėlioj nuo 9 ryto iki 1 v. po piet.

Dr. W. R. Register

109 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

(Imkite elevatorį iki 12 augšto)

Parduodu, Mainau ir Perku

Namus, lotus, bučernas, groserius, automobilius, farmas ir kitus biznius. Su reikalu kreipkitės arba rašykite:

J. NAMON

REAL ESTATE INVESTMENTS
2418 W. Marquette Rd. arba 67 Blvd.
arti Western Ave., Chicago, Ill.
Telephone Prospect 8678

Complete in Itself

Išgalanda razor gele-žele be išėmimo jos iš kotelio. Greitai ir ge-rai. Visas setas su razor su dirželiu ir ekstra peiliukais, \$1.00 ir augščiau.

Valet Auto Strop Razor

Pinigai

is
Bridgeporto

i
LIETUVA

per
NAUJIENAS

3210 So. Halsted St.,
Tel. Boulevard 9663.

Garsinkites Naujienose

GROJIKLINIS PIANAS TURI LAIKYTI

VISA AMŽI IR

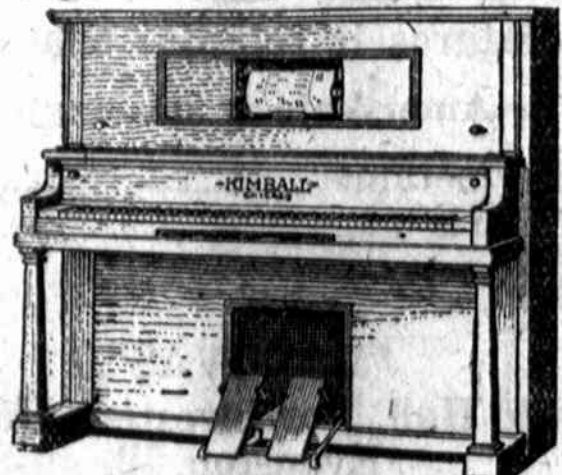
IŠREIKŠTI GERIAUSIAI PIANO MUZIKA

Jei manai pirkti — pirk gerą — pirk

KIMBALL

Iš Lietuvių Rakandų Korporacijos Krautuvių

Už tą pačią kainą kaip ir išdirbėjai parduoda.



Kimball Pianai yra daromi per 70 metų su didžiausiu pasi-sekimu, įgydami augščiausią rekomendaciją nuo garsiausių pasaulio mizikos artistų ir muzikos mokytojų kaip instrumen-tu kuris gali grynai išreikšti augščiausią piano muziką. The Peoples Furniture Co., kaip didžiausia Lietuvių įstaiga Ameri-koje yra autorizuta parduoti KIMBALL PIANUS ir nuo savės duoda pilną užtikrinimą.

PARDUODAM ANT LENGVŲ IŠMOKEJIMŲ

Krautuves atdaros vakarais iki 9 val.

Matykite mus pirma, mes parodysimė Tamstoms tikrą instrumentą tai yra KIMBALL



4177-83 Archer Ave. — 1922-32 So. Halsted St.

CHICAGOS ŽINIOS

Teisėjai susikirto

Priežastim susikirtimo yra paliosavimas lietuviu Justin Zoles.

Tarp miesto teisėjo Trude ir Superior teismo teisėjo David įvyko smarkus susikirtimas. Susikirtimo priežastis — paliosavimas lietuviu Justino Zoles, 154 E. 116 St.

Kiek laiko atgal So. Chicagos teisėjas Trude nuteisė šešiams mėnesiams kalėjimui Justiną Zolę, kadangi jo namuose rasta mumsainui daryti katilą. Teisėjas David ėmė ir paliosuoti Zolį, remdamasis tuo, kad turėtinai namuose mumsaino varytuvo dar nėra peržengtas prohibicijos įstatymų.

Bet Zoles neilgai džiaugėsi laisve. Kaip tik teisėjas Trude sužinojo apie jo paliosavimą, jis tuojuos jį areštavo ir pasiuntė atgal į kalėjimą.

Vėl tapo atsikreipta prie teisėjo David ir tasis vėl įsakė paliosuoti Zolį ir jis bus paliosuotas šiandien.

Pasiūlus teisėjui David, advokatas O'Connor rengia nubausti už paniekinimą teismo keturias žmones, kurie išnaujo areštuoti ir apkalino Zolį. Tais kaltinimais paniekinime teismo keturias yra: Bridewell kalėjimo viršininkas Graham, municipalinio teismo vyriausio bailiff pagalbininkas, So. Chicagos policistas Burst ir teisėjo Trude bailiff'as.

Didelės socialistų prakalbos

Kalbės Morris Hilquit, Victor L. Berger, James H. Maurer ir kiti.

Šiandien ir ryto Chicagoje bus laikomas Socialistų Partijos nacionalinio pildomojo komiteto susirinkimas, kuriame bus svarstoma daug svarbių reikalų. Dalyvauja žymiausi socialistų vadovai.

Naudojantis ta proga rengiama didelės socialistų prakalbos, kuriose dalyvaus visi komiteto nariai. Prakalbos bus rytoj, nedėlioj, rugs. 28 d., Ashland Auditoriume, prie Ashland ir Van Buren gatvių. Pradžią prakalbų 2:30 val. po piet.

Kalbės geriausi socialistų veikėjai Morris Hilquit iš New Yorko, kongresmanas Victor L. Berger iš Milwaukee, Pennsylvania Darbo Federacijos prezidentas James A. Maurer ir socialistų kandidatas į Ohio gubernatorių Jos. W. Sharts.

Tik labai retai tepasitaiko, kad dalyvautų vienos prakalbose tiek gerų kalbėtojų. Todėl darbininkai-ės nepraleiskite šios progos, bet bukite šiose prakalbose visi iki vienam.

Atvarkyt savo laikrodžius

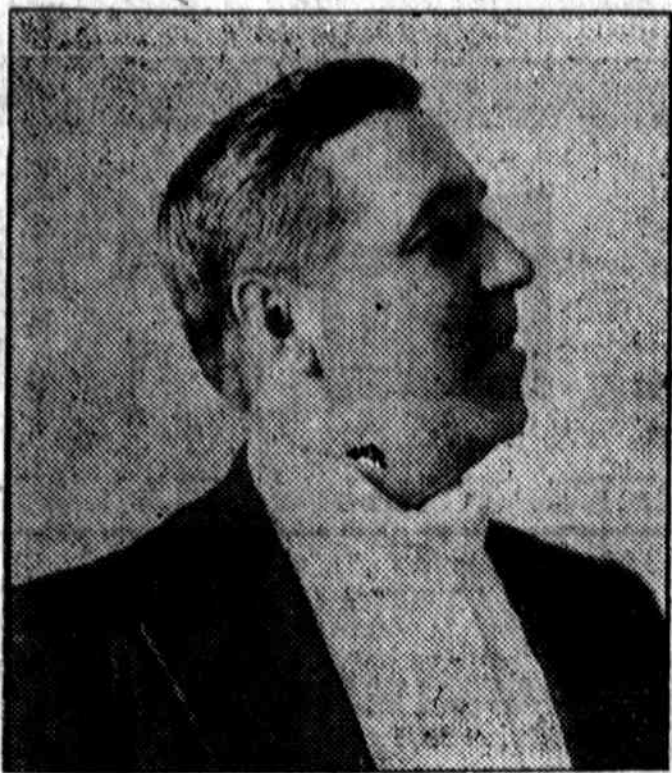
Rytoj užsibaigia "dienos šviesos taupymas."

Su rytdiena užsibaigia dienos šviesos taupymas ir visi laikrodžiai bus atvarkyti atgal vieną valandą — į tikrąjį saulės laiką. Visi laikrodžiai bus atvarkyti šianakt 1 val. ir 12 val. Jeigu gi neatvarkysit savo laikrodžių, tai pirmadienį visą valandą anksčiau nueisite į darbą.

Užmušė bedirbant

Kenneth Michaelson iš Stoughton, Mich., liko užmuštas, kada vežimas su žvyrais paleido žvyrus ant jo nugaros, jam dirbant prie taisyimo kelio ties Barrington.

"BIRUTĖS" KONCERTE DAINUOS CHICAGOS OPEROS DAINININKAS



"Birutės" koncertas spalio 12 d. bus nepaprastas. Be kita ko, jame dalyvaus paskilbęs rusų dainininkas Ivan Dneprov'as. Dneprov'as yra pirmasis Chicagos Civic operos dainininkas. Chicagiečiai gerai jį atsimena iš Rusų Operos, kur jis savo nemanomai gražiu tenoriu žavėjo publiką.

Girdėt jį dainuojant yra nepaprastas malonumas, tad nepraleiskite tos progos ir atvykite į "Birutės" koncertą.

MUNŠAINO PASEKMĖS

Naslės Eva Porkovas namuose, 8815 Barry Ave., susirinko burys "svečių" munšaino išsi-gerti. Begeriant susiginėjo ir John Mijafvich, 9006 Green Bay Ave., pšovė ir sunkiai sužeidė Thomas Placha, 8901 Green Bay Ave. Savininkas pabėgo, o Eva Porkovas ir keli jos kostumeriai liko suimti.

PERDURĖ PEILIU

Manydamas, kad jo pati perdaug draugauja su Antanu Kvedaru, 227 S. 12 Ave., Maywood, kadangi jį su vaikais išvažiuoja pasivažinėti Kvedaro automobiliu, John Czechowicz, 409 S. 11 Ave., peiliu supiaustė Kvedarą prie pastarojo namų. Czechowicz tapo areštuotas.

Mirė nuo munšaino

St. Elizabeth ligoninėje pasimirė Mrs. Mary Luskowski, 2018 Corland St., motina keturių vaikų. Nugabeno ją į ligoninę jos vyras. Policija mano, kad ji mirė nuo munšaino.

Sportas

L. S. J. Lygos sporto skyrius rengia Tennis Kontestą vyrams ir moterims Washington parke. Vyrų pirmo spskos susikibis rugs. 28, 8 val. ryto. Kontestas tęsis visą dieną. Moterų kontestas prasidės lapkričio 5 d. 8 val. ryto. Čempionai ir jų pasekėjai, gaus aukšinius ir sidabrinus ženklelius.

Visi vyrai, kurie esate užsiregistravę malonėkite susirinkti rytoj paskirtu laiku.

Konteste dalyvauja apie 24 ypatos. —Sporto Kom.

Lietuvių Rateliuose

Bridgeporto Žinios

Anądie buvo rašyta apie jauną ir gabų vyrą p. Praną Kurauską, kuris dabar turi savo darbavietą taisyimo automobilių vietoje ir batarejų prie 821 W. 35 gatvės. Buvo sakytas, kad jis savo laiku buvo "Jaunuolių Orkestroje" maršalka. Reika dar pridėti kad p. Pranas Kurauskas ir šiandien dalyvauja aktyviai Jaunuolių Orkestroje ir yra išrinktas į valdybą — vice-pirmininko vietą užima.

Mildos teatras kasdien dabar beveik kupinas žmonių; žmonės skaitlingai lankosi, o lankosi todėl, kad teatras duoda gerus paveikslus ir vodevilių, beveik visi Paramount kompanijos vėliausi paveikslai eina Mildos teatre.

Jau ir ant Bridgeporto tankiai įvyksta nelaimės su "makabiliomis", visgi žmonės važiuoja neatsargiai. Anądie buvo net du nelaimingi atsitikimai. Vienas įlėkė į gatvėkarį, antras suvažinėjo vaiką prie 34 ir Halsted

in vaikas mirė.

Žmonės aimanuoja, kad Bridgeporte negalima gauti gyvenimui kambarių; visi užimti, o jeigu kokie yra, tai arba labai brangūs, arba labai prasti. Renda, pavyzdžiui, net \$105.00 ant Halsted gatvės.

Brighton-parkiečiai giriąsi, kad jie turi buk padarę tikrą cenzą ir rado 10,000 lietuvių, kiek tuomet Bridgeportas turi? Gal kokie klubai bei draugijos pasirūpins sužinoti.

Lietuvių Auditorija jau puošia Halsted gatvę, o kas bus kada ją visai užbaigs statyti?

Tautiška parapija vėl išsirin-ko valdybą ir mano jau daugiau darbuoti, bet klausimas, kaip ilgai ta išrinktoji valdyba dirbs? nes šimet berods jau tris kartus rinko valdybą ir vis naują. Gerai, veikite.

Mūsų senų scenos veikėjų raitelis jau pasigamino "naują" veikala-perdirbo, pertaisė "O. S. S. arba šliubinė išklmė", vieno akto farsą, vieną iš juokingiausių lietuvių kalboje. Sudėta jame dabar yra daug muzikos, Solo, duetai ir kvartetas.

Muziką prirengė tam veikalui p. A. P. Kvedaras. Į roles įeina seni Chicagos lošėjai — komikai.

Draugijos gali kviešti lošikus kaip Chicagoje taip ir kitur. Adresas, A. P. Kvedaras, 3252 So. Halsted St.

Birutė taiso vyrų chorą, mat rengiasi pasirodyti savo pilname dailios rube savo koncerte, spalio 12 d., Pilsen Sokol svetainėje.

S. V. Valančius žinote kur dirba? Jeigu ne, tai aš jums pasakysiu — pas International Cable Remittance Co. 1722 W. Chicago Ave.; jis yra tos kompanijos biznio vedėjas.



IGNACAS JUCIUS

Persikyrė su šiuo pasauliu rugsėjo 25 d., 1924 m. 1:15 po pietų, po trumpos ligos, 39 metų amžiaus. Išgyveno Amerikoje 20 metų. A. A. Ignacas paėjo iš Lietuvos, Kauno rėd., Taurages apskr., Kaltinėnų parapijos, Dungenių kaimo. Paliko dideliam nuliudime moterį Aleksandra, po tėvais Zaleckaitė ir dvi dukteris, Aleną 12 m. ir Agotą 4½ m. ir du brolius Kazimierą ir Antaną. Lietuvoj seserį Joną Bartkienę. Kunas pašarvotas 4546 So. Wood St. Laidotuvis įvyks suhatoj rugsėjo 27, 1:30 po pietų iš namų į Tautiškas kapines. Nuširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atiduoti paskutinį patarnavimą ir dayvauti laidotuvių.

Nuliudė Moteris, dukterys, sesuo ir broliai. Laidotuvių patarnauja graborius Eudeikis, Yards 1741.

Kaip girdėti, tai pas lietuvių tveriasi didelė nauja kompanija daryti paskolas pirmam ir ant-ram morgiui; kol kas dar tik-ry žinių nėra, bet kaip nūgrista, tai bus kompanija iš Chicagos gerai pažįstamų lietuvių.

Anądie Chicagos Varpe tulas šėrininkas pykdamas ant Naujienu parašė, kad jie gal' gyven-ti ir be Naujienu ir tt. Matyt, tas šėrininkas buvo turėjęs daug "macės", kad jis taip sau, kaip didelis vyras iš peties rašė. Well, big boy, kas butų, jeigu Naujienos vieton gerų dalykų apie jusų įstaigą parašytų vien-tiesą ir tikrą dalykų stovį? Klausimas, kas tuomet turėtų daugiau macės, jūs ar Naujienos? —Ubagas.

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ RĖMIMO FONDO KUOPŲ MITINGAS

Antradienį, rugsėjo 23 d., Naujienu name įvyko Lietu-vo Socialdemokratų Rėmimo Fondo susirinkimas. Susirinki-mą atidarė kuopos pirminin-kas d. F. Skamarakas. Buvo skaityti pereito susirinkimo tarimai ir apkalbami būdai kaip būtų galima pasidarbuoti del Lietuvos draugų — social-demokratų. Drg. M. Kriščiūnas užsimokėjo 6 dolerius už metus ir dar d. Kriščiūnas su-rinkęs pridavė aukas nuo \$5 draugų: Jonas Butkus \$5 A. Polylaitis 5 dol., Al. Stasiulaitis \$5, Jos. Župartas \$1, Antanas Eureka \$1, P. Grigaitis užsimokėjo mėnesinę auką \$5, A. Žymontas mėnesi-nę auką \$6, J. Vilis damokėjo už metus \$6, A. Kemėža da-mokėjo iki \$6 už metus, M. Mauricas užsimokėjo už metus

TRYS MUSKETERIAI

"VISI UŽ VIENĄ, VIENS UŽ VISUS!" — yra obalsis pareikštas trejų garsių pasaulio musketerių (Karžygių), kuriame reiškiiasi vienybės siela.

"VISI UŽ VIENĄ, VIENS UŽ VISUS!" — yra obalsiu perga-lės — suderintų žmonijos jie-gų.

Kam tas obalsis, sieloje skam-ba, tas yra milžinu dvasės. Ant to obalsio atsilepia kiekviena širdis, ir garsas eina "VISI UŽ VIENĄ, VIENS UŽ VISUS!"

Šitu obalsiu perimti buvo ku-rėjai ir augintojai didelės lietu-vių finansinės įstaigos — UNI-VERSAL STATE BANK. Jie visi stojo už tą vieną įstaigą, o įstaiga viena stoja už visus lietu-vių gyvus reikalus.

UNIVERSAL STATE BANK kovoja už visų lietuvių gerbuvį ir garbę. Pinigai taupinami Uni-versal State Banko augtę auga, ir vyja laukan depozitorių var-gus ir rupeščius.

UNIVERSAL STATE BANK visiems prigelbsta įsigyti nuosa-vus namus, suteikdama paskolą geromis išlygomis.

Mortgečiai ir Bondai parduo-dami per UNIVERSAL STATE BANK yra pilnai saugūs ir ne-ša 5% ir 6% — mortgageus par-duoda net išmokestimis. — Kas turi kur kitur savo pinigus pa-sidėjęs, kiekviename laike gali prisidėti prie visų stojančių už tą vieną puikliausią lietuvių įstaigą — o ras čia dvasią vie-nybės.

UNIVERSAL STATE BANK kiekviename reikale visiems no-riai patarnauja, ir kada išgirsi obalsį "VISI UŽ VIENĄ, VIENS UŽ VISUS", žinok kad tas reiškia —

Universal State Bank

3252 South Halsted St.

Chicago, Ill.

\$6. Nuo M. Kasparaičio auka \$1, pasizadėjo dar sumokėti iki šešių dolerių už metus. Kiek man teko sužinoti, tai pasizadėjo remti Lietuvos so-cialdemokratų — darbininkų, bežemių ir mažazių politinę partiją, šie draugai: A. Lecha-vičia, A. Kundrotas, K. Kipšas, V. Paškauskas, J. Auryla, K. Sitavičia, Dr. A. Montvidas, Dr. K. Kliuga, Dr. A. Karalius, X. Šaikus, J. Kondroška, aptieko-rius šeštokas, A. Garbauskas, J. Jurgelionis, M. Dundulienė, J. Stasiūnas, P. Milerienė, J. Nemažuska. Girdėjau, kad daugumas iš šių kity Chicagos ir apilinkinių miestukų pa-žangus ir prijauciantys Lietu-vo darbo žmonių gerovei ir apšvietai lietuvių pasižada remti Lietuvos socialdemokra-tus. Visi viršnurodytieji pini-gai kaip greitai galima bus pa-siųsti Lietuvon.

Nutarta socialdemokratų rė-mimui surengti pramogų va-

karėlį. Taipiau nutarta, kad kuopa surengtų prakalbas, kuriose būtų aiškinama Lietu-vo darbininkų padėtis, jų rei-kaikai ir apšvietai, kad Ameri-kos Lietuviai padėtų visose vie-tose Lietuvoj įsteigti darbi-ninkų knygynus, ir kodel rei-kia remti Lietuvos Socialde-mokratų Partiją; ką davė Lie-tuvos darbininkams Socialde-mokratų Partija abelnai ir Lie-tuvos šaliai ypač ir kokią nau-dą Lietuvos darbininkų klasi-

(Seka ant 7-to pusl.)

ATIDARĖ NAUJĄ KRAUTUVĘ

Z. Basinski atidarė didelę rakan-dų krautuvę prie 47 St. ir Paulina. Didelė kampinė krautuvė yra atidaryta southwest kampo. Čia yra prikrauta visokių tavarų, tin-kamų tai apilinkiai. Z. Basinski jau per paskutinius 25 metus da-rė biznį prie 4541 S. Ashland Ave. Krautuvė dabar tikrai yra atida-ryta, pirmiau čia buvo Palatine Dry Goods Store. Mr. Basinski dabar turi gražiai išpuošęs savo krautuvės langus. Jo didesnis skelbimas biznio yra ki-toje vietoje šio laikraščio. (Apskelbimas)

RĖMAIS PAVEIKSLAS

P. CONRAD FOTOGRAFAS

Darumas manų igytas per 15 metų visus darbus atlieku kuoperiausiai.

1120 So. Halsted St. Phone Boulevard 6369

WEZELAVANAP SONAOD

Tiktai 5 Liko

Iš 37 namų, kurie dabar yra statomi. Paskubėkite, jei jus norite turėti modernišką mūrinių namų, su visais apmokėtais įrengimais, tiktai už \$6900.

Tie namai turi aržuolines grindis, tile vanas, furnace šildomi, dideli augstai, skalbyklos, vaisių sandėli, ir tt. įmokėti biskį pinigų, kitus lengvais šmoikėjimais del atsakomų žmonių.

J. J. CULLINANE,
5600 W. 63 St.

SUSIVENIJIMAS LIET. AMERIKOJ

Didžiausia lietuvių apdraudos ir pašalpos or-ganizacija Suvienytose Valstijose, ku-rios turtas arti \$500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,-587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta \$247,687.15.

SLA kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai pri-imami nuo 18 iki 60 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Ty-vynė" dovana ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtiniai skyriai — \$150, 300, 600 ir 1000.

PARALPOS SKYRIAI — \$6.00, 9.00 ir 12.00 į savaitę.

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA,
307 W. 30th Street, New York, N. Y.

"VADOVAS"

Mokslu, literatūros ir religijos mėnesinis žurnalas. Amerikoje ir užsienyje.

Prenumerata metams \$2.00
Pavienis numeris 20c

Antrašas:

"VADOVAS",
Hatfield Hall, Northwestern University,
Evanston, Ill.

GALIMA GAUTI NAUJENOSE

Albumą sekamų Lietuviškų šokių surinktų Vincento Nickaus.

Žirgelis, šokis; V. K. Maršas; Lelija, valcas; Čebatė-lis; Aguonėlė, mazurka; Vazdelis; Pas. D. Espange; Klumpakojis; Noriu miego; Vengerka; Kokieta; Vyčių maršas; Klumpakojis No. 2; Suktinis; Aguonėlė; Pakeltkojis; Žilvitis; Rutų darželis.

Kaina tik vienas doleris.

Naujienu Knygų Krautuvė

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

APLĖKIMAS APLINK PA-SAUJĮ. PAŽYMI EPOCHĄ.

Pasisekimas aplėkimo apie pasaulį Jungtinių Valstijų armijos lakunų yra užbaig-tas. Jie pradėjo savo kelio-nę kovo 17, 1924, iš Santa Monica, California, ir po daugelių visokių pavojų ir nemalonių, pasisekė iš-trukti iš mirties nasrų, jie dasiekė Washingtoną rugs-jo 9, (22,275 mylias). Tik-s-las to lėkimo buvo: išbandy-ti oro lakiojimą ir įsteigti oro susinešimą su visomis pasaulyje šalimis. Tuo bu-vo parodyta visam pasauliui, kad toks dalykas gali-mas padaryti ir tas pažymi naują epochą pasaulinėje istorijoje. Tas lėkiojimas taipgi buvo misija tarptau-tinio pobūdžio. Trinerio Kartusis Vynas, kuris sutei-kią palengvinimą visuose da-lyse Jungtinių Valstijų ir daugely Europos ir Azijos šalių, daro tokią pat misiją. Jis yra pageidaujamas vi-sur. Mr. S. P. Dragicevich, box 680, Fairbanks, Alaska, atsiuntė mums orderį augu-sto 18 ir rašė mums: "Mano kaimynas davė man butelį Trinerio Karčiojo Vyno pe-reitą žiemą, jis pagelbėjo man ir aš nenoriu būti be jo ir šią žiemą". Sekite tą pa-vydzį ir turėkite jį savo na-muose. Nėra nieko geres-nio nuo prasto apetito, už-kietėjimo, gasų, galvos skau-dėjimo, ir panašių skilvio trubelių. Jei jus aptieko-rius arba gyduolių pardavi-nėtojas negali jums patar-nauti, rašykite pas Joseph Triner Company, Chicago, Illinois.

NUPIRK

Typewriteri arba rašomą mašinėlę



Kaina \$60

Tuomi padarysi didelį smagumą pats sau, savo giminėms ir drau-gams su kuriais susirašinėji ir greičiau galėsi parašyti laiška ar kitą kita, negu su ranka. Geriau-sia, parankiausia ir dalikatniausia mašinėlė su lietuviškomis rūdėmis pasauelyje. Galima ir angliškai ra-šyti.

Gauhamas

NAUJIENOS
1739 S. Halsted Str.,
Chicago, Ill.

PINIGAI

iš
ROCKFORDO
Lietuvon

Rockfordiečiai lietuviai pi-nigams siusti Lietuvon ne-turi patogesnės ir geresnės įstaigos kaip

Rockford Real Estate and Loan Co.

Čia ir visokius nuosavybės reikalus geriausia atliksite. Siųskite pinigus per

Rockford Real Estate and Loan Co.

809 So. Main St.,
Rockford, Ill.

AUTOMOBILIAN

PARSIDODODA automobilis "Dorris," labai gerame padidiniu; parduosiu labai pigiai, kam reikia gerą, karo, atsisaukit tuoj; priežastis pardavimo — išvažiuoju į kitą miestą.

6342 So. Sacramento Ave.
— And. užduky lyby.

PARSIDODODA uždaromas automobilis, 1923 modelio, ir dar mažai vartotas, 5 pasizeirų. Nupirkit pigiai, tai yra tikras bargenas. Kreipkitės rytais iki 8 val. vakarais po 5 val.

3300 Union Ave.

RAKANDAI!

Atsiskaikite
1922 So. Kedzie Ave,
PARDAVIMUI 7 kambarių moderniškai rūkandai, didelis pasiūlymas: 3 šmout mohair parloro setas, karpetai, lempos, console fonografas, riešuto medžio valgomos kambario setas, 2 miegamos kambario setai, 3 šmout mitynos skuros parloro setas, virtuvės priemonės, Turi but parduoti prieš spalio 1 d. Visus sykui ar dalimis.
815 S. Ashland Blvd.

PARSIDUODA rąkandai vertės \$100 už \$30, Tinkami dal pavieniu ar veltusiu; ten pat randasi 3 kambariai ant rėndos. Rėnda labai pigi.

J. YURA
5333 S. May St.

APLINKYBEMS susibėgus, priverstas umai aplieči Chicago, tovel parduodu trijų kambarių mažuš rąkandus visai pigiai — už sąžiningą pirkėjo pasiūlymą. Kreipkitės subatjo po pietų, nedėlioj visą dieną, o šnip dvidešimties po 5 valų vak. Antros lėbos neieški.

ANT PARDAVIMO bučernė geru apygardoj, biznis išdirbtas. Parsi duos su namu arba vien biznis. Prie žastis pardavimo litas biznis. Ats šaukite tuojaus po num.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI augštos rūšies grosernė, geriausias apilinkė, pigi randa su gyvenimo kambariais, kitos grosernės nėra per du blokus, didelis sėdi priekšties parduosiu pigiai. Kreipkitės tuojau. 1413 E. 58 St. Tel. Fairfax 2619

PARSIDUODA saldinių, cigarų, Ice cream soda ir kitų smulkmenų krautuvė. Biznis senai išdirbtas ir pelningas, parduoda su arba be fornišiu. Atsišaukite 3343 So. Morgan St.

PARDAVIMUI groseris iš priekšties ligos. Renda pigi. Užpakalyje kambariai del gyvenimo. Atsišaukite: 941 W. 33 Place

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė su visais įrengimais turi but parduota į trumpą laiką del svarbios priežasties 4248 So. Artesian Ave. Tel. Lafayette 3097

PARDAVIMUI geriausia itališka harmonika, 3 metų senumo, pigiai. 1650 W. 18 Place 3 augštas.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė. Gerai išdirbtas biznis gausit bargin, nes apleidžiu miestą. Kreipkitės. 5252 So. Artesian Ave.

DELICATESSEN ir grosernė parduoda labai pigiai. Kas nori turėti gerą biznį ateikit apžiūrėti. Kaina \$650. Gera vieta ir bučernei. 908 W. 35-th Pl.

PARDAVIMUI jungtinis pečius, gasu ir anglimis kurenamas, tik biskį vartotas, parduosiu pigiai. 552 W. 37 St. 3 augštas, iš užpakalio

NORIU parduoti arba mainyti Wisconsin krautuvę, su namu. Yra visi įrengimai ir gyvenimui kambariai, kaina \$9,000. ANTON VASALLE, 1205 Wisconsin Ave., North Fond Du Lac, Wis.

PARDAVIMUI bučernė ir grosernė, biznis senas; apgyventa lietuvių ir kitų tautų. Viskas gerai įrengta. Taipgi parduodami restoranai ir ice cream parloras. Naujienos, 1739 So. Halsted St. Box 558.

PARDAVIMUI grosernė, gera biznio vieta arba mainysiu ant loto. Krtipkitės 225 E. 75th St.

PARDAVIMUI. Už \$150 nupirkite namo \$600 vertės — 88 notų grojiki planą, 110 rolių ir kabinet benčius. Planas geras kaip naujas. Atsišaukite šiandien iki 9 val. vakare, arba rytoj, nedėlio iki 4 val. po pietų. A-B-C STORAGE HOUSE 1646 W. Madison St.

ANT ISMAINYMO gerai išdirbtas groseris, saldinių ir šaip visokių smulkmenų biznis. Mainysiu ant Fordo ar kitokio automobilias ar loto nepaisant vietos. Renda pigi, lysis ilgas, 3 kambariai pagyvenimui. Savininkas: 4323 S. Wood St., Chicago, Ill.

PARDAVIMUI restaurantas tarp dviejų strykturių linijų, geras lokeišinas geras biznis, pigi randa biznis per ilgus metus išdirbtas. Parduomo priežastis — turiu du būdus. Atsišaukite 1745 So. Halsted St.

PARDAVIMUI bučernė, visokių tautų apgyventa, 4 kambariai pagyvenimui. Renda pigi. Atsišaukite nuo 8 ryto iki 12 diena. Agentai nereikalingi. Phone Boulevard 6574

PARDAVIMUI 3 pečiai, 1 kukininis, 1 gaminis, 1 šildomas, Geri pečiai. Šildomas labai geras kitokio anglimi kurenamas; gausit barginą, nes nam daugiau nereikalingi. Kreipkitės 2954 Parnell Ave. 1 lubos

PARDAVIMUI PEČIUS "Favorite" self-feederis, kietoms anglims, visai kaip naujas. Naujas 150 dol. parduodamas už 100 dol. Gausit barginą, 5 kambarius su mažai anglių ir prižiūrėjimo. Didelis barginas, todėl kreipkitės tuojau. Savininkas perka garų šildomą namą. Ch. Bartnikas, 2423 W. 46 Place

PARDAVIMUI Koncertina vėliausios išdirbystės, vartota tik 6 mėnesiai, pilnas tripl 102 rakai, 2 akštinės, kainavo \$405, parduoda už \$250.00. Kreipkitės A. LIPSKI, 4552 So. Francisco Ave.

PARDAVIMUI

Auction Sale
Parsiduoda du cash registeriai, (mažas ir didelis), grocery scale, vienas "counteris", 3 trokai: Dodge, % tone, 1923; Ford truck 1 ton, 1923; Ford truck 1/2 ton, 1924. One touring car. Parduosiu pastebėjimui pigiai. Savininkas apleidžia miestą. 2219 W. Lake St., Melrose Park, Ill. Tel. Melrose Park 3033.

PARDAVIMUI kėdžių, cigarų, ice cream, mokyklos reikmenų ir taip visokių mažmenų; galima sykiu pirkti ir formiatus; penki kambariai gyvenimui, elektra, vana, rendos \$50 i mėnesį, ilgas lysis, turiu parduoti greitai, nes cinu i didesnį biznį. 5613 So. Racine Ave.

PARSIDUODA du show keisai tinkami del cigarų ir cigarečių. Parduosiu labai pigiai. Kreipkitės: 3601 Lowe Ave.

PARDAVIMUI arba išrendavojimui geras biznio kampas. Gera vieta del lunch room arba viešbučio. Labai smarkiam biznio distrikte. 100 — 23rd Ave., Melrose Park, Ill.

PARSIDUODA grosernė ir bučernė. Geroji vieta, visokių tautų apgyventoj apilinkė, North West. 1901 Albany Ave.

PARDAVIMUI spaldinių ir cigarų krautuvė, gera vieta del žmogaus, kuris nori tokio biznio. Atsišaukite, 1656 Wabansia Avenue

PARDAVIMUI bučernė, visų ir daržovių krautuvė. Yra 3 kambariai gyvenimui iš užpakalio, renda \$40 i mėnesį. 6002 So. Peoria Str. Atsišaukite po 6 val. vakare

PARDAVIMUI grosernė su namu arba be namo, geras cash biznis, parduosiu pigiai. Privestas parduoti greitai. 917 W. 20 Street

PARDAVIMUI 3 krėslų barbernė. Rakandai balti, kaina \$310.00, galima gauti ir ant išmokėjimo. Kreipkitės 1012 W. 31 St., Tel. Prospect 5277

NAMAI-ZEMĖ

UŽBAIGIMUI namų reikalų, parduosiu gerą namą, pigiai. M. VANCURA 2900 So. Union Ave., 2 floras, frontas

PARSIDUODA 2 augštų medinis namas, lotas 50x125, rendos neša \$100 per mėnesį. Ten randasi ir "Soft Drink Parlor", fikturas parduoda sykiu su namu. Kaina \$12,000, cash \$7000. Atsišaukite 1724 W. 89th St.

TIKRAS BARGENAS
Parsiduoda lotas labai pigiai už pusę kainos. Lotas randasi ant Fairfield Ave. prie pat lietuviškos bažnyčios, Brighton Parke. S. LEPAŠ, 938 W. 34 St. 2nd floor iš užpakalio

PARDAVIMUI 4 kambarių namas, cementiniu pamatu, sklepas, elektra, aržuolo trimingai, kaina \$3450, imokėti \$500, kitus kaip rendą. Atsišaukite, 6537 Irving Park Blvd. Subatoj po pietų arba nedėlio

PARDAVIMUI kampinis murinis namas, 3 storai ir 2 flatai. Namas naujas. Parduodu kampinius 2 lotus, 50x110, Western Ave ir 70th St. Gausit barginą. Kreipkitės pas savininką. 2306 Blue Island Ave. Tel. Canal 6772

Už \$2200 nupirksite 2 flatų medinį namą, 4-4 kambarių, augštas sklepas, prie Lowe Ave ir 39 St., tik \$800 cash, kitus lengvais išmokėjimais. Atsišaukite tuojau. GLEASON AND O'CALLAHAN, 654 W. 37th St.

TURIU parduoti pigiai 2 augštų murinį namą, 4 flatai, 2 po 4 kambarius, 3 ir 4 kambarių, taipgi yra namas iš užpakalio, gasas, elektra, vanos, kaina \$9500. Šaukite savininką. Phone Prospect 7246 5225 So. Campbell Ave.

PARDAVIMUI 80 akrų, 60 mylių nuo Chicago. Yra namas, barnė, vištinkas, taip yra avičių, pylių, viščių, slyvų, vynuogių ir obuolių. Parduosiu už geriausią pasiūlymą. Atsišaukite tuojau. 809 W. 37 Pl. Viršutinis augštas

NAMAI-ZEMĖ

PARDAVIMUI murinis namas tik 6 metų senumo, 3 flory po 4 kambarius; maudynės, elektra, beismėntas aukštas, pastogė, garadžius, randasi Brighton parke. Prekė \$13,300. Cash mažai tereikia. 2541 W. 39 Place

MEDINIS namas, 8 metų senumo, 2 flatai po 4 kambarius, maudynės, elektra; lotas 38x125 prekė \$6000, cash \$2000, kitus lengvais išmokėjimais. 2423 W. 46 Place

MURINIS namas 3 flatų po 4 ir 1—6 kambarius, namas geram stovy, elektra, maudynės, visi parankumai; prekė tik \$6700, cash \$2000, kitus lengvu išmokėjimu. 2954 S. Parnell Ave.

MURINIS namas, 4 ir 4 kambarių, veik naujas, visi parankumai; prekė \$9000, cash tik \$2500, kitus elngvu išmokėjimu. 4014 S. Rockwell St.

MEDINIS namas, 3 kambariai žemai, 4 antro floro, beveik naujas. Kaina \$5000, cash tik \$2000. 4519 S. Albany Ave.

TAIPGI turiu naujų namų po 6 ir 6 kambarius ir po 5 ir 5 kambarius, gražioj vietoj prie parko ir mokyklos. Vieta gerai lietuviams žinoma — 66, Rockwell ir Tolman Ave. Šituos visus namus mainysime ant lotų ar namų. Atsišaukit greitai, nes tai yra barginai. JOKANTAS BROS. 4138 Archer Ave. Tel. Lafayette 7674

Nepaprastas Bargenas

Naujas 2 augštų muro namas, 2 po 6 kambarius pagyvenimui, elektra, maudynės, augštas sklepas, aržuoliniai trimingai; randasi gražiausioj vietoj ant Bridgeporto, tarpe 33 ir 34 gatves, Union Ave. Kaina tik \$10,800. Nepraleisk tos progos, nes geresnio namo už tą kainą niekur negausi.

Brighton Parke

Naujas 2 augštų muro namas, 5-6 kambarių gyvenimui, pirmas augštas garų šildomas. Namas yra istaisytas pagal veliausį reikalavimą, kaina tiktai \$13,950. M. J. KIRAS REAL ESTATE IMPR. CO., 3335 So. Halsted St., Tel. Yards 6894

MAINYSIU arba parduosiu murinį namelį po 4 kambarius. Mainysiu ant namo po 5 arba 6 kambarius, arba kokio biznio ar loto. Namas randasi prie 43 St. ir California Ave. Antras muro namas po penkis kambarius; mainysiu ant bungalovo. Trečias 2 lotai ir murinis namelis; mainysiu ant biznio namo arba beuži su loto. 2 LOTAI, S. E. kampas, 106 St. ir Indiana Ave. 67 pėdos ir 125 ilgio. Mainysiu ant biznio arba automobilio. Atsišaukit pas: Leon R. Jarusz, 3252 S. Halsted St. Yards 4951

PARDAVIMUI 6 kambarių murinis namas, moderniškas, pigiai, reikia pinigais \$2500, kitus išmokėjimais. 6622 S. Sangamon St.

PARDAVIMUI 5 ruimų Cottage. Elektra, vanos geras namas. Kaina \$3,000. Kreipkitės. 3222 Lowe Ave. Tel. Boulevard 1916

DIDELIS bargenas labai dailus namas parduoda pigiai. Kreipkitės prie savininko. Sekančiu adresu: 3215 So. Union Ave.

PARSIDUODA 2 flatų medinis namas po 4 kambarius, groserne arba be jos. Parduosiu pigiai. Apleidžiu miestą. 717 W. 21 Place

NAMAI-ZEMĖ

Nepasivėlinkit Pamatyti!
Stebėtinas bargenas!

1. 4 fl. namas, geram stovyj, nešantis \$900 rendos i metus. Per 5 dienas turi buti parduotas. Reikia tik \$1200.00 cash. Kaina tiktai \$5,000 Šis namas išsimoka randomis i 5 metus. Parsiduoda taip pigiai, nes gresia licitacija!!

2. \$5,000 nupirks gerą 6 flatų murinį namą, 3-5 ir 3-4 kamb. fl. didelis cem. beismantas, elek., vanos. Namas geram stovyj. Randos neša i mėnesį \$150 Parsiduoda už \$13,500 Kas pamatys — tas nupirks šį gerą bargeną!

3. Turėdamas \$1,500 gali nupirkti 3 flatų namą, 2-4 ir 1-7 kamb. fl. Namas yra geram stovyj ir randasi Bridgeporte. Vanos, elek. ir kiti parankumai. Randos neša i mėnesį \$80 Parduos tik už \$6,500 Nepasivėlinkit pamatyti šį namą!!

4. GERIAUSIAS PIRKIMAS! 4 fl. moderniškas murinis namas, beveik naujas, aržuolu baigtas, did. cem. beismantas ir visi kiti parankumai. Randos neša i mėnesį \$210 Randasi gražioj South Sidėj, kur negali statyti medinių namų, nei juodi žmonės negali gyventi. Parsiduoda pigiai, tiktai už \$15,500 nes savininkui reikia pinigų. Kito tokio namo toj apilinkėj negausi. Del platesnių informacijų kreipkitės i

S. L. FABIONAS CO. (Chicago, Ill.) 809 W. 35 St. Tel. Boulevard 0774-0611 OFISAS ATDARAS: Subatoj iki 9:00 val. vakarė Nedėlioju nuo 9:00 val. iš ryto iki 3:00 val. po pietų.

5. BRIGHTON PARK BARGENAI
2 augštų murinis, 2-5 kambarių flatai, viskas moderniška, su su parlorais ir aržuoliniais trimingais. Didelis bargenas \$12500
2 augštų medinis namas, 2-4 kambarių flatas, cementiniu pamatu, gasas, elektra ir vana. \$6800
2 augštų murinis namas, augštas sklepas, 2-4 kambarių flatai, viskas moderniška. Specialis bargenas \$8250
2 augštų medinis namas, 2-4 kambarių flatai, gasas, tolietas, elektra. Extra kaina tiktai \$5800
2 augštų medinis, 2-4 kambarių flatai, gasas, elektra ir tolietas. Bargenas \$4950
Mes suteikiame paskolas mūsų pirkėjams. Musų ofisas yra atdaras nedėlioju nuo 10 ryto iki 4 val. po pietų. KOZLOWSKI BROS. 2525 W. 47 St.

6. BRIGHTON PARK BARGENAI
2 augštų murinis namas, 2-4 kambarių flatai, gasas, elektra, tolietas, gerioje apilinkėje. Bargenas \$4400
2 augštų medinis namas, cementiniu pamatu, 2-4 kambarių flatas, gasas, vana, elektra, 28 pėdų lotas. Specialis bargenas \$5650
2 augštų murinis namas, su sklepu, 2-4 kambarių flatai, vana, gasas, elektra, viskas moderniška. \$8300
2 augštų naujas murinis namas Marquette Manor, 2-7 kambarių flatai, ugnvietė, aržuolo trimingai, pagal naujos mados, atneša rendos \$170 i mėnesį, reikia pinigais \$6000, kitus kaip rendą. Didelis bargenas \$15800
Mes suteikiame paskolas visiems pirkėjams. Atdara nedėlioju. B. R. PIETKIEWICZ & CO. 2612 W. 47 St.

7. STAIGUS IŠPARDAVIMAS
Kas greičiau! Parsiduoda biznias lotas Chicago Heights, cash arba mainysiu ant geros mašinos. Atsišaukite pas savininką 2219 W. Lake St., Melrose Park 3033

8. PARSIDUODA 6 flatų muro namas ant Garfield Boulevard tarp Halsted St ir Normal Blv. \$35,000 \$5000 cash. Mainysiu ant mažesnio namo ar biznio. Renda i metus \$5000. 2502 W. 69th St. Republic 5705 Prospect 5173

9. PARDAVIMUI 2 augštų medinis namas, 2-4 kambarių flatai, pirmos klesos padėjime. Atsišaukite: 5523 So. Kostner Avenue

10. BARGENAS — 6 kambarių murinis bungalow, kieto medžio užbaigimo, furnace šildomas, didelis sklepas, kaina \$9500. 2115 W. 54 Pl. Tel. Rep. 3522

NAMAI-ZEMĖ

Pigus ir Geras Namas
Pardavimui 3 lubų augšto, muro namas, akmeninis frontas, 3 po 4 kambarius pagyvenimui. Ir taipgi 2 lubų augšto medinis namas, iš užpakalio, 2 po 4 kambarius pagyvenimui. Abiejuose namuose randasi maudynės, elektra ir kiti geri įtaisymai. Randos neša i mėnesį \$90, kaina \$9,000, imokėti \$3,000, o kitus lengvais išmokėjimais. M. J. KIRAS. 3335 So. Halsted St., Tel. Yards 6894

11. PARDAVIMUI ARBA MAINYMU
4 PAGYVENIMU bizniavas namas, rendos \$73.00 i mėnesį. Kaina \$6,500, imokėti \$500.00.
4 PAGYVENIMU medinis namas, garadžius, 2 lotai prie šalies, Rendos \$75.00 i mėnesį, kaina \$7,500, imokėti \$1,000.
2 PAGYVENIMU namas po 4 kambarius, elektra, aukštas beismantas. Rendos \$45, kaina \$4,500 imokėti \$500.00.
2 PAGYVENIMU murinis namas po 4-6 kambarius, visi įtaisymai aukštas cementuotas beismantas Rendos \$100.00 i mėnesį. Kaina \$8,900, imokėti \$3,000.
Tie visi namai galb buti mainomi ant bile kokio biznio arba farmos. Perkant parduoda labai pigiai. Platesnių žinių kreipkitės i C. P. SUROMSKI & CO. REAL ESTATE 3352 So. Halsted St., Chicago Tel. Boulevard 9641

12. 3 MURINIAI namai po 3 augštus ant 2 lotų, kampas, 10 pagyvenimų, 4 storai. Rendos neša \$3,600 i metus. Kožnas namas vertas \$16,000. Kas pirsks visus lotus, gaus už \$20,400. Randasi Bridgeporto apilinkėj. 3 blokal nuo lietuviškos bažnyčios. Turi but parduota i trumpą laiką. Atsišaukit pas: M. J. TANANEVICZE 736 W. 18th St. Tel. Canal 4847
6 FAMILIJŲ murinis namas, gray stone frontas. Rendos neša \$1184 i metus. Ant greito-pardavimo prekė \$8000.00 Atsišaukite pas: M. J. TANANEVICZE 736 W. 18th St. Tel. Canal 4847
7 FAMILIJŲ medinis namas, ant cementinio fundamento. Rendos neša \$1140 i metus. Parduosime pigiai — už \$7,600. Atsišaukit pas M. J. TANANEVICZE 736 W. 18th St. Tel. Canal 4847

13. PARDAVIMUI 3 lubų augšto, muro namas, akmeninis frontas, 3 po 4 kambarius pagyvenimui. Ir taipgi 2 lubų augšto medinis namas, iš užpakalio, 2 po 4 kambarius pagyvenimui. Abiejuose namuose randasi maudynės, elektra ir kiti geri įtaisymai. Randos neša i mėnesį \$90, kaina \$9,000, imokėti \$3,000, o kitus lengvais išmokėjimais. M. J. KIRAS. 3335 So. Halsted St., Tel. Yards 6894

14. \$5 i mėnesį nupirksite
Vieną akrą žemės, netoli Ogden Ave., prie C. B. & Q. R. R., visai netoli nuo stoties. Greitai auganti apilinkė; labai gera vieta del daržovių auginimo arba vištų farmos; parduosime tą puikų akrą imokėjus \$75 i po \$5 i mėnesį. Rašykite arba telefonuokite. M. PETROWSKIS 17 E. 61 STR. PHONE NORMAL 7691

15. BUNGALOW
Keturių kambarių bungalow, greitai augančioj kolonijoj, 2 blokal nuo stoties Burlington geležinkelio. Vanduo, gasas, elektra, akmeninis kelias ir apmokėtas, \$400 imokėjus, kitus po \$5 i mėnesį, įskaitant palukanas. Labai pigiai už cash. Atsišaukite arba rašykite. M. PETROWSKIS 17 E. 61 STR. PHONE NORMAL 7691

16. PARDAVIMUI namas su bizniu arba be biznio, bučernė ir grosernė. Savininkas. 5306 South Union Avenue

17. 2 AUGSTŲ murinis namas ir sklepas, grosernė ir-4 kamb., 6 kamb. ant 2 augšto, kampas 18 St. ir Canalport Av. Lietuvių kolonijoj, kaina \$9300, cash \$4800. Naujienos, Box 561.

18. BARGENAS. 5 kambarių cottage, garadžius, vištinkas, 150 pėdų frontas per 125, yra vaisinių medžių, kaina \$6000, cash \$2500. 9811 S. Sangamon St.

19. BARGENAS
Ant pardavimo arba mainymo ant lotų, automobilių, bučernių arba kitų biznių: 2 flatu murinis namas po 5 ir 6 kambarius, elektra ir vanos. Namas randasi South Side.
2 FLATŲ medinis namas ant "concrete foundation po 5 ir 5 kambarius, elektra ir vanos. Namas randasi Brighton Parke.
5 KAMBARIŲ murinė bungalow, karštas vanduo ir garų šildoma ir garadžius del 2 automobilio ir taipgi turime naują bungalow po 5 kambarius, imokėti tik \$1,500. J. LEPO 722 W. 35th St. Phone Boulevard 3249

20. DU DIDŽIAUSI BARGENAI
Namas dviejų pagyvenimui, tiktai už \$4800; vienas flatas nėra dar užbaigtas, antras flatas 6 didelių kambarių. Lotas 30x125. Didelis tvirtas ir vištinkas. Taipgi turiu 2 lotu, mainysiu ant Fordo 1923 arba 1924 modelio, o kiti mažais išmokėjimais. L. FRANCEL 4911 S. Kildare Ave. Tel. Lafayette 3166

21. PARDAVIMUI lotai Harvey, Ill. arba mainysiu ant mašinos. Kreipkitės tuojau, gausit bargeną; lotai randasi geroj vietoj. Kreipkitės vakarais. P. Čekanauskas 5914 Stewart Ave.

22. PARSIDUODA 40-akrų farma, 25 akrų išdirbtos, 15 akrų jauno miško, 6 kambarių namas; akmenio pamatas tvirtai 50x32, 22 galvos galvijų, vidut tvartų pašaro sudėjimas (12x24) cementinės grindys ir pamatas, ir kiti naujausios mados įrengimai. Kitas budinkas visokiems kitiems reikalingas 20x66, vejinis motoras (melynia) vandenul pumpuoti. CHARLY CARLSON 5802 Wentworth Ave., Chicago, Ill. Tel. Wentworth 1514.

23. PARDAVIMUI 2 augštų medinis namas, 2-4 kambarių flatai, pirmos klesos padėjime. Atsišaukite: 5523 So. Kostner Avenue

24. BARGENAS — 6 kambarių murinis bungalow, kieto medžio užbaigimo, furnace šildomas, didelis sklepas, kaina \$9500. 2115 W. 54 Pl. Tel. Rep. 3522

NAMAI-ZEMĖ

Oak Forest
Tas yra didžiausias bargenas Oak Forest.

5 kambarių presotų plytų bungalow, lotas 120x425, parduosiu tiktai už \$7250, su mažu pinigų imokėjimu, kitus kaip rendą. Kuomet jus pamatysite tą bungalow, jus patys persitikrinsite. Jūs nemokėsite už suras, vandenį ir elektros įvedimą. Mes užtai užmokėsime. Atvažiuokite nedėlioju ir pamatysite tą puikiausią apilinkę. Musų ofisas yra arti stoties. Alexander G. Stavrou & Co. 11 So. La Salle St. Randolph 2054

25. **Oak Forest**
Mes pasiulome keletą pasirinkimui lotų 120x300 pėdų tokiomis žemomis kainomis, kurios nustebins jus. Mes pastatysime namą ant tų lotų, idėsimė suras, įvesime vandenį ir elektra be jokių jums iškaščių. Tas reikiška 100% pasidaušins vertė mažiau negu i 2 metu. Pamatymas yra persitikrinimas. Atvažiuokite bile dieną ir pamatysite patys. Alexander G. Stavrou & Co. 11 So. La Salle St. Randolph 2054

26. \$5 i mėnesį nupirksite
Vieną akrą žemės, netoli Ogden Ave., prie C. B. & Q. R. R., visai netoli nuo stoties. Greitai auganti apilinkė; labai gera vieta del daržovių auginimo arba vištų farmos; parduosime tą puikų akrą imokėjus \$75 i po \$5 i mėnesį. Rašykite arba telefonuokite. M. PETROWSKIS 17 E. 61 STR. PHONE NORMAL 7691

27. BUNGALOW
Keturių kambarių bungalow, greitai augančioj kolonijoj, 2 blokal nuo stoties Burlington geležinkelio. Vanduo, gasas, elektra, akmeninis kelias ir apmokėtas, \$400 imokėjus, kitus po \$5 i mėnesį, įskaitant palukanas. Labai pigiai už cash. Atsišaukite arba rašykite. M. PETROWSKIS 17 E. 61 STR. PHONE NORMAL 7691

28. PARDAVIMUI 2 flatai, \$10,800; 9849 Calumet Ave. 6 kambarių apt. murinis aržuolo grindys, tile vestibul ir vana, gerame stovyje, netoli transferio kampo ir karų, \$1000 rendos, nėra išlaidų, savininkas Tel. Stewart 1926

29. MORTGECIAI - PASKOLOS
MES padarome ir perkame antur mortgicijus siekiančius \$200 iki \$5000, lengvais išmokėjimais už 6% palukany ir mažą komisią. Taipgi perkame kontraktų dokumentus. LOUIS STERN & CO. Suite 1029 Burnham Bldg. 160 N. La Salle St.

30. MOKYKLOS
Specialiai Kursai Dress-making ir Millinery
Reguliarai kursai Drafting, Designing, Tailoring ir Dressmaking. Lengvais išmokėjimais. Didelis numažinimas kainose. VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE, 2407 W. Madison, Chicago, Ill. Phone Seeley 1648 M. E. HUTFIZ, Manager

31. VYRAI IŠMOKITE BARBERYSTES UŽSIDIRBSITE GERAS ALGAS
Mes mokiname dienomis ir vakarais — Trumpas kursas. Vietos jūsų laukia. Musų katalogas išsiškins, kaip užsidirbti laike mokinimosi, kaip padaryti daugiau pinigų. MOLIER BARBER COLLEGE 105 So. Wells St., Chicago, Ill.

32. Amerikos Lietuvių Mokykla
3106 So. Halsted St.
Mokinama: Angli ir Lietuvių Kalbų, Aritmetikos, Knygvedystės, Steografijos, Typografijos, Pirklybos Teisų, Laikų Rašymo, Suvenyrių Valstybių Istorijos, Ašalnos Istorijos, Geografijos, Politinės Ekonomijos, Plietybės, Dailrakystės, Gramatikos, Literatūros, Retorikos, Etimologijos, Oratorystės. MOKSLO LAIKAS: Nuo 9 iš ryto iki 4 po pietų; vakarais nuo 7 iki 9:30 val.

33. Anglu Kalba
yra taip svarbu mokėti kiekvienam gyvenančiam šioje šalyje, jog gal tie, kurie kalba gerai angliškai visur turi pasisekimą ir pirmą. Anglų kalbos, aritmetikos, knygvedystės, plietybės ir daug kitų dalykų gal lengvai ir greitai išmokti pagal naują bled mokini-mo Leveskio Mokykloje klesose ir per laiškus (correspondence). Plati-tiesnių paaiškinimų klausk asmen-iškai arba laišku. LEVESKIO MOKYKLA, Prirengiamoji ir Prekybos 3301 S. Halsted St., Chicago, Ill. (kamp. 33-čios gatv., 2-ros lubos)

34. Praktiškos Automobilų Instrukcijos
Yra svarbu del automobilų me-CHANIKU ir šoferių. Ateikite pasi-RENGE pradėti. Pagal mūsų naują sistemą ir asmeniška prižiūrėjimą jus išmoksitė i keles savaites, kaip atlikti didelius darbus. Darbas kol jus mokinisitės o kaip užbaigsite, tai dar geresnis. Dienomis ir vakarais KLOS MUNSON SCHOOL OF MOTORING 1507 W. Madison St.

NAMAI-ZEMĖ

DIDELIS BARGENAS
Parsiduoda lotas, netoli nuo Western ir 69 gatvių, už \$475.00.

Atsišaukite pas ROZENSKI LEMONT & CO. 6312 So. Western Ave. Chicago.

PARDUOSIU arba mainysiu 5 kambarių medinį namą, cemento beismantas, amudynės, elektra, su-ros ir vanduo; 2 lotai sale po 30 pėdų. Mainysiu ant didesnio namo arba mažo biznio. Subatoj, nedėlioju ir panedėly savininką galima matyti per visą dieną, o kitoms dienoms nuo 5 iki 8 val. vakare. 5538 S. Kostner Ave.

PARDAVIMUI — Union Ave. netoli 37 St., 2 flatų medinis, krautuvė ir gyvenimui kambariai, 2-3 kambarių flatas ant antro augšto, įplaukų 860 i mėnesį, kaina \$5500, išmokėjimais. Atdara nedėlioju. Gleason & O'Callahan 654 W. 37th St.

UŽBAIGIMUI NAMINIŲ

Internacionalė Darbininkų Asociacija

Isteigta 1864 m.,
rugsėjo 28 diena

K. Markso Laiškas apie I Internacionalo Įsteigimą

Ryto sužanka lygiai 60 metų nuo tos dienos, kai įsikūrė Internacionalė Darbininkų Asociacija, arba pirmasis Internacionalas, kuris padarė pradžią šių dienų tarptautiniam socialistų judėjimui.

Žemiaus mes paduodame įdomų dokumentą apie tą istorinį įvykį — laišką Karolio Markso, kuris buvo vienas Internacionalo kurėjų ir jo dvasinis vadovas nuo 1864 iki 1872 metų, kuomet aktingas Internacionalo gyvenimas Europoje pasibaigė.

Tas laiškas buvo parašytas Markso draugui, Fr. Engelsui, lapkričio mėn. 4 d. 1864 m., t. y. už keletą savaičių po garbio mitingo St. Martin's Hall svetainėje, Londone, kur Internacionalė Darbininkų Asociacija (Tarptautinė Darbininkų Sąjunga) užsimezgė. Jisai yra išspausdintas Engelso ir Markso laišku ("Der Briefwechsel zwischen Friedrich Engels und Karl Marx") trečiajam tome (vokiečių laidoje) 186 ir sekančiuose puslapiuose.

Markso laiškas susideda iš trumpo įžangos ir keturių dalių. Pirmoje dalyje kalbama apie Lassalle'į ir grafienę Hatfeld; antroje dalyje — apie Internacionalę Darbininkų Asociaciją; trečioje — apie Bakuniną; ketvirtoje — apie krizę. Antroje laiško dalis, kuri mums čionai rūpi, yra ilgiausia. Ji skamba sekančiai:

INTERNACIONALĖ DARBININKŲ ASOCIACIJA

Kiek laiko atgal Londono darbininkai pasiuntė Paryžiaus darbininkams adresą (atsisaukimą. "N." Red.) del Lenkijos, kviesdami juos į bendrą darbą tuo reikalu.

Paryžiečiai iš savo pusės atsiuntė čionai deputaciją, kurios priesakyje stovėjo darbininkas vardu Tolain, tikrasis darbininkų kandidatas paskutiniuose rinkimuose Paryžiuje, labai saunus vyras. (Jo bendrakerelivai taip pat buvo tikrai saunus vaikinas). Rugsėjo 28 dienai 1864 metų paskelbė St. Martin's Hall svetainėje viešą mitingą Odger (kurpius, ypatingai gl vietinės Trade's Unions Suffrage Agitation Society pirmininkas, kuri turi ryšių su Bright'u) ir Cremer, ministras ir ministrininkas unijos sekretorius) (Situodu vyrų šaukė didįjį mitingą, kurtam vadovavo Bright, del Siarūnės Amerikos St. James svetainėje, taip pat ir manifestaciją del Garibaldi). Vienas asmuo vardu Le Lubez buvo atsiustas pas mane, ar aš neapsimėčiau dalyvauti vokiečių darbininkų vardu, o ypatingai ar neprisistatytiau koki vokiečių darbininką, kaip kalbėtoją mitingui ir t. t. Aš pristatiau Eccarius'ą, kuris atliko savo uždavinį puikiai, ir taip pat dalyvavau pats, kaip nebylė figura platformoje. Aš žinojau, kad šį kartą taip iš londoniečių, kaip ir iš paryžiečių pusės figuroja tikrosios "galybės", ir todėl nutariau apsilankyti su savo taisykle, kurios laikaisi paprastai, nepriimti tokių kvietimų.

(Le Lubez yra jaunas francuzas, t. y. apie trijų dešimčių metų amžiaus, kuris tečiaus užaugo Jersey'je ir Londone, puikiai kalba angliskai ir yra geras tarpininkas francuzų ir anglų darbininkams. Muzikos mokytojas ir francuzų kalbos.)

Mitinge, kuriame buvo tiek

prisikimšę žmonių, kad galėjai užtrokšti (nes dabar, matyt, darbininkų klasė ima atgyti), majoras Wolff (Thurn-Taxis, pasilėpusiu už uždangos). Aš ėmiau palengva ginčytis, ir po ilgų šnaku už ir prieš Eccarius pasiulė, kad Subkomitetas iš naujo perleisti dalyką per savo "redakciją". Bet "sentimentai", išreiškėti Le Lubez'o deklaracijoje, tapo balsavimu priimti!

Už dviejų dienų, spalio mėn. 20 d., susirinko mano namuose Cremer nuo anglų, Fontana (nuo italų) ir Le Lubez. (Weston negalėjo ateiti). Aš iki tol nebuvau turėjęs savo rankos popierų (Wolffo ir Le Lubez'o), todėl negalėjau nieko paruošti; vienok buvau tvirtai pasiryžęs, kad, jei galima, nepalikty nė vienos eilutės nuo tų raštų. Kad laimėjus kiek laiko, pasiuliau: pirma negu mes imsime "redaguoti" įžangą (Preamble), "išdiskusiuokime" taisykles. Taip ir buvo. Kol mes priėmėme pirmutinę iš 40 taisyklių, atėjo 1 valanda nakties. Cremer tarė (man kaip tik to ir reikėjo): Komitetui, kuris susirinkęs spalio mėn. 25 d., mes neturime nieko prirengę. Turime atidėti jo posėdį iki lapkričio 1 d. Subkomitetas gi gali susėsti spalio 27 d. ir pamėginti pasiekti galutinį rezultatą. Taip buvo nutarta ir "popieros" buvo "paliktos" man peržiūrėti.

Šituose dviejuose posėdžiuose Subkomiteto ir sekančiame po jo viso Komiteto posėdyje, kuriuose aš nedalyvavau, įvyko štai kas:

Majoras Wolff įteikė italų darbininkų susivienymų (kurie turi centrālę organizaciją, bet ji, kaip pasirodė vėliau, yra savo esme susisėpimo draugijų sąjunga) reglamentą — statutus — panaudoję naujai Asociacijai. Aš paskui mačiau tą kurinį. Aišku, kad tai buvo Mazzini'ės darbo vaisius, ir delto Tu iš kalno gali numatyti, kioje dvasioje ir kokiomis frazėmis tenai dėstoma tikras klausimas, darbininkų klausimas. Ir taip pat, kaip išprausta tautų istorijos.

Be to, vienas senas owenietis, Weston — dabar jisai fabrikantas, labai malonus ir doras žmogus — peikė programą, be galo supainiotą ir neapsakomai ilgą. Sekantis visuotinis Komiteto susirinkimas pvedė Subkomitetui Weston'o programą perdirbti, taip pat ir Wolffo statutus. Pats Wolff išvažiavo dalyvauti italų darbininkų sąjungos suvažiavime Neapolyje ir paraginti ją dėti prie centralinės Londono organizacijos.

Dar vienas Subkomiteto posėdis, kuriame aš vėl negalėjau būti, kadangi aš apie jį buvau per vėlai gavęs žinią. Tenai Le Lubez pateikė principų deklaraciją ir apdirbtuosius Wolffo statutus, ir Subkomitetas priėmė juos, idant įnešus visam Komitetui. Pilnas Komiteto sastas laike susirinkimą spalio mėn. 18 d. Kadangi Eccarius buvo man parąšęs, jogei "periculum in mora" (pavojus, jeigu nesiskubinti. "N." Red.), tai aš atėjau ir stačiai persigandau, kad išgirdau dorąjį Le Lubez'ą skaitant pasibaisėtiną frazių mišinį, blogai parašytą ir visiškai nesubrendusią įžangą, kuri turėjo but neva principų deklaracija, ir iš kurio visur kyšojo Mazzini, paviršium pridengtas tuščiausiomis francuziškojo socializmo nuotrupomis. Be to, jau buvo principaliai priimtas itališkas reglamentas, kuris, nekalbant apie kitas jo ydas, siekė iš tiesų visai negalimo daik-

to — kokios tai europinių darbininkų klasių centralinės valdžios (žinoma, su Mazzini'u, pasilėpusiu už uždangos). Aš ėmiau palengva ginčytis, ir po ilgų šnaku už ir prieš Eccarius pasiulė, kad Subkomitetas iš naujo perleisti dalyką per savo "redakciją". Bet "sentimentai", išreiškėti Le Lubez'o deklaracijoje, tapo balsavimu priimti!

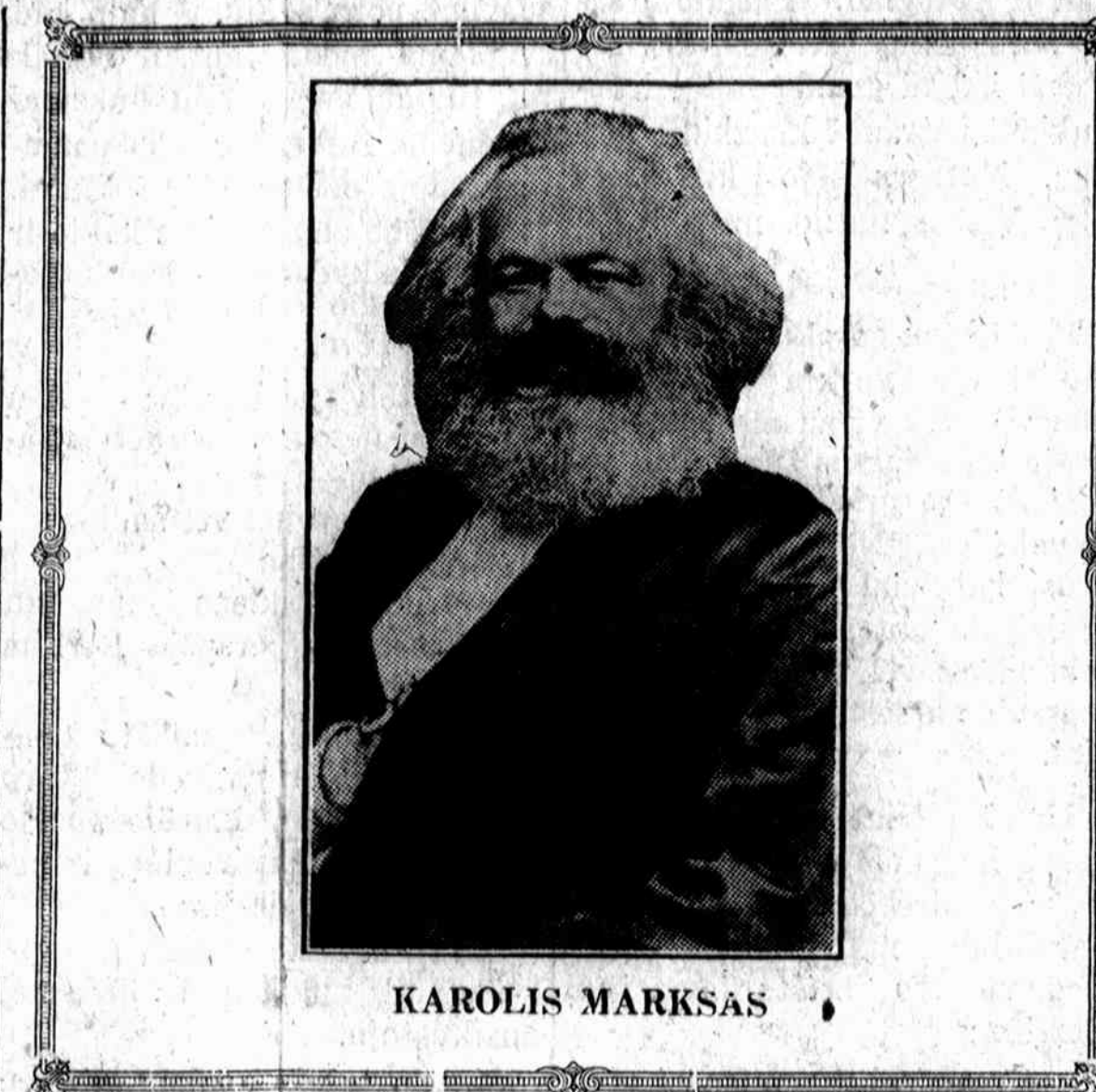
Už dviejų dienų, spalio mėn. 20 d., susirinko mano namuose Cremer nuo anglų, Fontana (nuo italų) ir Le Lubez. (Weston negalėjo ateiti). Aš iki tol nebuvau turėjęs savo rankos popierų (Wolffo ir Le Lubez'o), todėl negalėjau nieko paruošti; vienok buvau tvirtai pasiryžęs, kad, jei galima, nepalikty nė vienos eilutės nuo tų raštų. Kad laimėjus kiek laiko, pasiuliau: pirma negu mes imsime "redaguoti" įžangą (Preamble), "išdiskusiuokime" taisykles. Taip ir buvo. Kol mes priėmėme pirmutinę iš 40 taisyklių, atėjo 1 valanda nakties. Cremer tarė (man kaip tik to ir reikėjo): Komitetui, kuris susirinkęs spalio mėn. 25 d., mes neturime nieko prirengę. Turime atidėti jo posėdį iki lapkričio 1 d. Subkomitetas gi gali susėsti spalio 27 d. ir pamėginti pasiekti galutinį rezultatą. Taip buvo nutarta ir "popieros" buvo "paliktos" man peržiūrėti.

Aš mačiau, kad iš tos medžiagos nieko negalima padaryti. Kad pateisintu tą labai keistą budą, kuriuo aš rengiausi suredaguoti jau "priimtus balsavimo sentimentus", aš parašiau An Address to the Working Classes — Atsisaukimą i Darbininkų Klases (ko pradiniam plane nebuvo), kaip ir apžvalgą Darbininkų Klasių prietikių nuo 1845 m.; po priedanga to, kad visa faktinoji klausimo pusė randasi Adrese ir kad tie patys dalykai nereikia sakyti tris kartus, aš išmečiau principų deklaraciją ir, pagaliau, vieton 40 taisyklių padėjau 10. Tenai, kur Adrese eina kalba apie tarptautinę politiką, aš vartoju — žodį "countries" (kraštai), o ne "nationalities" (tautos) ir smerkiu Rusiją, o ne mažasias valstybes. Visus mano pasiūlymus Subkomitetas priėmė. Tikiai aš turėjau įžangoje prie Statutų įdėti dvi frazes su "duty" ir "right" (priedermė ir teisė. "N." Red.) ir taip pat "truth, morality, and justice" (tiesa, moralybė ir teisingumas. "N." Red.), bet tai yra taip įtaikyta, kad pakenkti negali.

Visuotinam Komiteto posėdyj mano Adresas ir t. t. buvo priimtas su dideliu entuziazmu (unanimsu — vienbalsiai). Debatatai apie spausdinimo budą ir t. t. įvyks antradienį. Le Lubez turi vieną Adreso kopiją išvertimui į francuzų kalbą, o Fontana vieną į italų kalbą. Aš pats turėjau versitį į vokiečių kalbą.

Buvo sunku taip išdėstyti dalyką, kad musų pažvalga pastrodytų tokioje formoje, kuri padarytų ją priimtina dabartiniam darbininkų judėjimo nusistatymui. Tie patys žmonės už dvejeteto savaičių laikys mitingus su Bright'u ir Cobden'u del balsavimo teisės. Reikia laiko, kol vėl atbudęs judėjimas leis varčiatoti kalbos drąsumą. Reikia tvirtumo principu, atsigavimo formoje (fortiter ir re suaviter in modo). Kaip tik pašiniai bus atspausdinti, Tu juos gausi.

Internacionalo rezolucijos įvairiais klausimais buvo kaip ir keliarodis darbininkų organizacijomis įvairiose šalyse. Dvasinis Internacionalo vadovas buvo Karolis Marksas, kuris įėjo į Generalę Tarybą, kaip sekretorius nuo Vokietijos darbininkų. Internacionalo kongresuose jisai paprastai pats nedalyvaukavo ir darydavo į juos įtaką per savo pasekėjus. Viso jisai atsilankė tikiai į vieną kongresą,



KAROLIS MARKSAS

I Internacionalo Istorija

Pirmąjį Internacionalą arba, kaip skamba pilnas jo vardas, "Internacionalę Darbininkų Asociaciją" nutarė įsteigti viešas mitingas, įvykęs rugsėjo 28 d. 1864 m. St. Martin's Hall svetainėje, Londone. Jam pirmininkavo profesorius Beesly.

Mitingas išrinko komitetą parašymui programos ir įstatų ir suaukimui visuotinio darbininkų kongreso sekančiais metais Belgijoje. Komitetas taip pat gavo įgaliaimą kooptuoti daugiaus narių. Kuomet tai buvo padaryta, komiteto sastas siekė 50 žmonių, atstovaujančių sekančioms šalims: 21 narys — Anglijai, 10 — Vokietijai, 9 — Francijai, 6 — Italijai, 2 — Lenkijai, ir 2 — Šveicarijai.

Mitingo išrinktasis komitetas priėmė Karolio Markso parašytą programą (atsisaukimo arba "adreso" formoje) ir įstatus su trumpa įžanga. Kaip tatau įvyko smulkiau aprašyta paties Markso laiške, kuris telpa šiame "Naujienu" numeryje.

Internacionalė Darbininkų Asociacija turėjo savo centrą, vadinama "Generale Taryba", Londone. Jos politiką nustatydavo kongresai, kurių buvo viso 6: Genevoje nuo rugpičio 31 d. iki rugsėjo 9 d. 1866 m.; Lausanne'oje nuo rugsėjo 2 iki 8 d. 1867 m.; Briusely nuo rugsėjo 6 iki 13 d. 1868 m.; Baselyje nuo rugsėjo 5 iki 11 d. 1869 m.; Haagoje nuo rugsėjo 2 iki 7 d. 1872 m.; Genevoje nuo rugsėjo 8 iki 13 d. 1873 m.

Delegatų Internacionalo kongresuose budavo tarp 60 ir 100. Jie apsvarstė daugybę darbininkų judėjimo, politikos ir kitokių klausimų, tarp kurių galima pažymėti sekančius: streikatai, darbo laiko sutrumpinimas, darbininkų algų minimumas, moterų ir vaikų darbas, vartojimo draugijos, profesinės sąjungos, tiesioginiai ir netiesioginiai mokesčiai, pastovi armija, spaudos laisvė, bedarbiai, mašinos ir jų itaka, darbo padalinimas, valstybės, darbininkų nusistatymas karo klausimu, politinis darbininkų veikimas, žemės nuosavybė ir t. t.

Internacionalo rezolucijos įvairiais klausimais buvo kaip ir keliarodis darbininkų organizacijomis įvairiose šalyse. Dvasinis Internacionalo vadovas buvo Karolis Marksas, kuris įėjo į Generalę Tarybą, kaip sekretorius nuo Vokietijos darbininkų. Internacionalo kongresuose jisai paprastai pats nedalyvaukavo ir darydavo į juos įtaką per savo pasekėjus. Viso jisai atsilankė tikiai į vieną kongresą,

butent, Haagoje, 1872 m., kur įvyko formalis skilimas tarpe Markso pasekėjų ir Bakunino pasekėjų.

Opozicija Marksui pirmą kartą pasireiškė Baselio kongrese, 1869 m. Jos vadas buvo revoliucionierius rusas, Mykoias Bakuninas. Jisai buvo pabėgęs nuo caro valdžios į užsienius ir dalyvavo revoliuciniuose judėjimuose Vokietijoje, Francijoje ir Austrijoje. 1868 metais jisai įkūrė tarptautinę revoliucinę organizaciją vardu "Alliance internationale de la Democratie Socialiste" (Tarptautinė Socialistinė Demokratijos Sąjunga), kuri statė savo uždavinį sunaikinti visas esančias valdžias ir ekonominio gyvenimo formas ir vietoje jų įsteigti autonominius kooperatyvius susivienymus, kaip socialistinės tvarkos pagrindą. Bakuninas su savo šalininkais vėliau įgijo vardą "anarchistų".

Pradžioje jisai mėgino savo organizaciją padaryti Internacionalės Darbininkų Asociacijos dalim, bet Generalė Taryba Londone atmetė jos aplikaciją, nurodydama, kad Bakunino "Alijanso" pažvalgos skiriasi nuo Asociacijos pažvalgų. Tuomet kilo aštri kova tarpe "Alijanso" ir Generalės Tarybos. Ji tęsėsi iki 1872 m. Haagos kongreso, kur dauguma delegatų, paremdama Marksa, nutarė Bakuniną ir jo šalininkus išmesti iš Asociacijos.

Bet visa eilė Internacionalo sekcijų — Belgijoje, Ispanijoje ir Šveicarijoje — pasipriešino tam kongreso nutarimui ir, protestuodami prieš jį, pasitraukė iš Asociacijos ir prisidėjo prie Bakunino "Alijanso". Iš to buvo nuomana, kad Internacionalas toliau vargiai galės sekmingai varyti savo senąjį darbą, ir dar buvo pavojaus, kad jo centras gali patekti į bakunistų rankas, kurie jį panaudotų savo avantiūroms. Todel tame pat Haagos kongrese tapo nutarta perkelti Generalę Tarybą į New Yorką. Tai buvo, galima sakyti, Internacionalės Darbininkų Asociacijos palaidojimas.

Kurį laiką atskiri jostos skyrė dar gyvavo ir, kaip aukščiau nurodyta, 1873 m. dar buvo suauktas kongresas Europoje (Genevoje), bet jos rolė, kaip tarptautinio darbininkų judėjimo vadovo, jau buvo suvaidinta. Bakunino "Alijansas", su skaldęs pirmąjį Internacionalą, labai primena dabartinį, Lenino įkurtąjį, komunistinį Internacionalą. Anarchistas Bakuninas, lygiai kaip ir bolševikas Leninas, stoji už ginkluotų są-

Internacionalo Principai

"Internacionalė Darbininkų Asociacija" arba pirmasis Internacionalas atsirado, kaip rezultatas darbininkų judėjimo Europoje, atgijusio apie 60-sius metus pereinoto šimtmečio.

Tiesioginį impulsą tos organizacijos įsteigimui tečiaus užaugo lenkų sukilimas prieš Rusijos carų valdžią ("Lenkmetis"), pasibaigęs visišku lenkų nepriklausomybės panaikinimu (1863 m.).

Visi revoliuciniai dementai Vakarų Europoje simpatizavo kovotojams už lenkų tautos laisvę, kadangi Rusijos carizmas, prieš kurį buvo sukilę lenkai, buvo senai pasižymėjęs, kaip nuožmus laisvės slopintojas ne tik tai namie, bet ir kitose šalyse. Tos simpatijos lenkų sukilėjams buvo plačiai pasklidusios ypač pažangesniųjų darbininkų masėse.

Liepos mėn 22 d. 1863 m. Londono darbininkai parengė didelę prakalbą išreikšti užuojautą Lenkijos revoliucionieriams, dalyvaujant ir keletui organizuotųjų Francijos darbininkų atstovų. Tame susirinkime kilo mintis, kad atskirų šalių darbininkai privalo užmegzti artimesnius ryšius tarp savęs, jeigu jie nori sekmingai kovoti prieš tokias despotiskas valdžias, kaip Rusijos ir pasiekti geresnio ekonominio buvio.

Tapo sudarytas komitetas, kuris parąšė atsisaukimą i Francijos darbininkus. Jame tarp kitko sakoma:

"Kiekvieną kartą, kai vienos šalies darbininkai pakankamai susiorganizuoja, kad pareikalaus didesnių algų ir trumpesnio darbo laiko, tai darbdaviai jiems atsako grumojimu, kad jie sandysią pigesnius darbininkus iš užsienio. Šitą blogybę galima pašalinti tikiai pagelba tarptautinės darbininkų klases organizacijos."

Atsisaukimas padarė didelį įspūdį i Paryžiaus darbininkus, ir šie tuojaus nutarė išrinkti delegaciją, kad ji nuvežtų i Londoną atsakymą. Šitos delegacijos priėmimui Londone rugsėjo 28 d. 1864 m. tapo suauktas St. Martin's Hall svetainėje masinis mitingas, kuriame ir buvo nu-

mokslų organizavimą ir niekino tą darbininkų judėjimą, kuris siekia darbininkų pasiluosavimmo balsavimu, parlamentiniu veikimu ir kitokiomis "ramomis" priemonėmis. Bakunizmas, lygiai kaip ir šių dienų "leninizmas", buvo mišinys idejų, gimusių ekonominio atsilikimo sąlygose. Charakteringa, kad abiejų šių judėjimų steigėjai buvo rusai.

Šiandie tečiaus darbininkai vis tik yra daug daugiau apsišvietę, negu buvo 50 metų atgal. Bakuninui anamet pavyko ne tikiai suskaldyti socialistinį Internacionalą, bet ir patraukti savo pusėn daugumą jo sekėjų ir tuo budu jį visai sugriauti. O dabar bolševikų "Kominternas", nežiurint visų savo pastangų, neįstengė suardyti tarptautinę proletariato organizaciją. Socialistinis Darbininkų Internacionalas šiandie ne tikiai jungia keletą dešimčių galingų darbininkų partijų, bet ir veikia išvien su milžinišku profesinių sąjungų Internacionalu, turinčiu apie 20 milijonų narių.

Su bolševikų "Kominternu" neišvengiamai atsistiks tas, kas anamet atsistiko su anarchistų "Alijansu". Jisai išnyks, kaip tikiai Europoje bus galutinai likviduota pokarinė suirutė.

tarta įsteigti Internationale Darbininkų Asociaciją.

Paryžiaus atsakymas, kurį vienas francuzų darbininkų atstovas perskaitė mitinge, prasidėdavo žodžiais: "Lenkija vėl tapo užtroškinta savo sunų kraujuje, ir mes palikome beįėjai žiūrėti". Toliau reikalaujama, kad visuose didžiuose visuomenės ir politikos klausimuose būtų išklausomas žmonių balsas.

Apie tai, kaip tapo sudaryta Internacionalė Darbininkų Asociacija, smulkiai kalbama K. Markso laiške kuris teipa kitoje vietoje šiame "Naujienu" numeryje.

Internacionalo Įstatai

Įstatai ir principų deklaracija Internacionalės Darbininkų Asociacijai, kuri tapo įsteigta St. Martin's Hall mitinge tapo išdėstyta dviejuose dokumentuose: "Statutuose" su įžanga ir "Adrese (Atsisaukime) i Darbininkų klases". Mes čia trumpai paduodame jų turinį.

Įžangoje prie Asociacijos įstatų nurodoma, kad darbininkų klases pasiluosavime turi but pačios darbininkų klases iškovotos; kad ekonominė darbininkų priklausomybė nuo darbo priemonių savininkų yra visokio pavergimo pamatas; kad ekonominis darbininkų pasiluosavimas yra galutinas tikslas, kuriam politinis judėjimas tarnauja tikiai kaip įrankis; kad visos i šitą tikslą atkreiptosios pastangos iki šiol nepasiekdavo del solidarumo stokos tarpe darbininkų kiekvienoje šalyje ir del vienybės stokos tarpe atskirų šalių darbininkų, ir kad todel, vadovaudamasis šiais pamatais,—

"pirmasis tarptautinis darbininkų kongresas pareiškia, jogei Internacionalė Darbininkų Asociacija ir visos priklausančios i ją draugijos bei asmens pripažįsta teisingumą ir dorybę už pagrindą savo elgesio kaip tarpusaviniuose santikiuose, taip ir su visais žmonėmis be atsižvelgimo i spalvos, tikėjimo ir tautybės skirtumus. Kongresas laiko kiekvieno žmogaus pareiga reikalauti žmogaus ir piliečio teisių ne tikiai sau, bet ir kiekvienam, kuris atlieka sąvo priedermes. Jokių teisių be priedermių, jokių priedermių be teisių".

Įstatai, kurie seka po šitos įžangos, susideda iš 10 taisyklių. Jos stato Asociacijos priesakyje Generalę Tarybą, renkamą metiniuose kongresuose ir susidedančią iš įvairių šalių darbininkų atstovų. Iki pirmojo Asociacijos Kongreso Generalės Tarybos pareigas ėjo St. Martin's Hall mitinge išrinktasis komitetas.

Jos uždaviniai buvo palaikyti ryšius tarpe atskirų šalių darbininkų organizacijų, informuoti apie darbininkų klases judėjimą darbininkus kiekvienoje šalyje, rinkti statistikos žinias apie ekonominę darbininkų padėti, duoti darbininkų draugijoms išguldinti bendro, intereso klausimus, raginti visų šalių darbininkus prie sutartinio ir planingo veikimo, kilus tarptautiniam konfliktui ir panašūs dalykai.

Darbininkų draugijos, prisidėjusios prie Internacionalo, tvarkėsi savo vidujiniuose reikaluose, kaip tinkamos. Kiekviena draugija galėjo susižinoti tiesiog su Generale Taryba, nors ši darė spaudimą i atskiras

(Seka ant 4-to pusl.)

MENAS LITERATURA POEZIJA

Guy de Maupassant.

BELAISVIAI

Jau nuo pat pietų, lengvas, kaip pukas, viduržemio sniegas ramiai, vos šlamėdamas, pamažu klojo belapių medžių šakas ir blizgėdamas, iš sidabro aukštas kilimas, skleidėsi, dengė sušalusią žemę.

Berybiam medžių okeane viešpatavo didinga tyla.

Prie miškininko namo durų jauna aukšta, daili ir stipri moteriškė, laikydama plikose rankose didelį kirvį, skaldė malkas. Tai miškų duktė, miškininko žmona.

— Bertina, mes esame šį vakarą visai vienos namie. Eik greičiau vidun; dar gali koks prusas ar vilkas užklyti, — pasigirdo balsas iš vidaus.

Skubotai ir vikriai perskėlusi dar porą pagalių, lengvai atsikvėpdama savo jauna aukšta krūtine, rengėsi Bertina eiti vidun.

— Aš jau pabaigiau. O bijoti nėra ko, juk dar diena.

Tuoju susirinko visas sušaldytas malkas, sunesė į vidų ir sukrovė krosnin. Viduje prieš ugnį sėdėjo sena raukšlėto veido moteriškė ir mezgė. Tai jos motina.

— Man labai nejauku, kad nėra tėvo namie, dviem moterim vienom pavojinga, bailingosi senė.

— Tai niekis, — drąsino jaunoji, — aš pajėgiau apsiginti, jei mus užkluptų vilkas ar prusas, — ir parodė akimis ant sienos kabantį revolverį.

Jos vyras pačioje pradžioje prūsų įsiveržimo buvo pašauktas į kariuomenę. Nuo to laiko abi moterys gyveno vien su senu tėvu Miku Pišonu.

Artimiausis joms miestukas buvo Ratelis. Čia gyventojai buvo labai narsūs ir karštieji patriotai, jau nekarta pasižymėję atremdami prieš puolimus.

Jie ir dabar nesnaudė. Vos prasidėjęs karui su prusais, tuoju priprko ginklų, kelias armotas, sudarė miliciją, suformavo kuopas ir batalionus, ir kasdien darydavo kariškus mankštinius, kuriuose dalyvavo visi piliečiai.

Čia buvo kepėjas ir pardavėjas, buvo visi pirkliai, mėsaininkai, knyginkai, dailidės, notariai, advokatai. Visi nustatytu laiku kasdien susirinkdavo ir senam dragunų puskarininkui ponui Lavinui vadovaujant, mankštindavosi. Visi buvo pasiruosę ir laukė prūsų; bet šie, nors ir netoli buvo, bet nepasirodė. Porą kartų jų žvalgai net per visą mišką, iki Miko Pišono trobų buvo priėję, bet tuoju atgal sugrįžo.

Pišono sodyba buvo to miestuko gyventojams žvalgybos punktas. Iš čia dusyk per savitą eidavo senis Pišonas į miestuką pranešti kas girdis ir dedasi plačiausios miškus.

Šį vakarą Pišonas taip pat išvyko į miestą pranešti, kad netoliese buvo pasirodę prūsai, bet ir vėl tuoju išnyko. Vienas jų puskarininkas net prancūziškai kalbėjo. Išėidamas iš namų išsivedė ir abu šunis, nes vilkai, o ypač naktį, namon grįžant gali kelią pastoti. Moterims gi liepė temstant gerai troboje užsitaisyti.

Jaunoji visai jokios baimės neturėjo, tik senė vis drebėdama kartojo.

— Negerai, negerai viskas pasibaigė. Matysi, kad bus blogai. O kada grįž tėvas iš miesto?

Žinoma, neankščiau vėnuolikos. Juk visuomet, kai pasikomendantą pietauja, grįžta vėliau.

Taip pasikalbėjus, kiek apsiraminę moterys; jaunoji pradėjo trūsti apie krosnį. Tik staugai pasigirsta kieme keistas triukšmas ir kojų trepsėjimas. Girdėti, kad kažkas daug eina.

Moterys persigando. Senė vos beistardama žodį, visa drebėdama, šnabžda.

— Dieve mano, Dieve mano. Kur tas mūsų tėvas, kad negrįžta. Nespėjo baigti šių žodžių, kai nežinomos rankos trenksmu ėmė belsti į duris. Moterys visai apmirė, žodžio neprataria.

— Leiskit, — šaukia kaž kieno nepažįstamas balsas.

Vėl tyla nieks nesako jam.

— Atidarykit duris, o jei ne, išlausim.

Bertina skubiai nutraukė nuo sienos revolverį, paslėpė į sijono kišenę ir, artindamosi prie durų, klausia:

— Kas ten?

— Mes esam kareiviai.

— O ko jūs noritė?

— Mes esam atsilikę nuo savo dalies ir nuo pat ryto klaidžiojame. Atidarykit duris, o jei ne išlausim.

Daugiau nebeliko kas daryti, kaip tik įleisti. Atidariusi duris, pamatė Bertina snieguotus vyrus, tai buvo prūsų kareiviai; tie patys, kuriuos tėvas šiandien matė netoliese ir apie kuriuos nuėjo miestan pranešti.

— Ką jūs taip vėlybu metu manote čia veikti?

— Mes atsilikom nuo savo dalies ir klaidžiojam miške. Nuo pat ryto dar esame nieko nevalge — aiškina puskarininkas.

Bet aš esu šį vakarą tik viena su mama. Kareivis, matyt, padorus žmogus, ramina.

— Tai niekis. Mes nieko pikto nedarysim. Tik duokit mums valgyti.

Prasau įeiti, — pakvietė Bertina, ir paprašė sėstis ir laukti, kol ji parengs vakarienę, o pati stvėrsi darbu. Tuoju užkaitė didelį puodą vandens, įmetė bulvių, paskui geroką gabalą lašinių, ir bulvienę pradėjo kunkuliuoti.

Prusai tik sėdi, žiuri ir seiles ryja. Nors nekantriai, bet ramiai, sustatę šautuvus į kampan sėdi ir laukia vakarienės. Tik štai, vėl kažkas už priekies durų suslama, stipriai suuzgia. Pirkioje darosi nejauku. Prusai, persigandę šoka prie savo šautuvų. Senė, šypsodamasi, juos sulaukia, ramindama:

— Tai vilkai; jie taip pat alkani kaip ir jūs, per tat ir suinasi čionai.

Bet prusai netiki. Atidaro tuoju duris ir iš tikro pamato du didelius pūkus vilkus, kurie umai nuo durų atšokdami leidosi bėgti.

Pirkioje vėl ramu. Netrukus ir vakarienė parengta. Tik spėjo Bertina padėti vakarienei ant stalo prusai, lyg tie alkani vilkai, o vėl prie kaitės riebios bulvienės, kurį bematant dingo kaip kiauruose maišuose. Moterys žiuri ir stebi. Kur jiems tiek ir lenda? Po sočios vakarienės, pasinorėjo prusams taip pat skaniai atsigerti.

Bertina nuėjo į sklepą atnešti obuolių giros, bet kaž kodel ilgai tenai užtruko. Tas sklepas, revoliucijos laikais kalėjimui buvęs išmūrytas. Į jį galima įlipi tik siaurais vingiuotais laiptais, pro duris virtuvės gale. Grįždama iš sklepo Bertina atnešė giros, paskui vaišino kareivius, o pati sau juokėsi, saldžiai juokėsi ir slėpė, kad ką labai svarbaus savo sieloje.

Prusai atsigėrė, o moterys kitame virtuvės gale pradėjo pačios vakarienių. Nuvargę ka-

reiviai netrukus, pasiremdami rankomis į stalą, ėmė snausti. Bertina pasiūlė visiems gulti ant grindų, prieš ugnį, tai ir šilčiau ir patogiau. Pasikloję savo kareiviškus plosčius, suvirto prusai išilgai grindų ir ilgai neaukiant užtraukė knarkimo muziką. Moterys išėjo į kitą kambarį. Viskas nutilo, nurimo.

Praėjo jau gerokas laikas, kareiviai vis knarkia ir knarkia saldžiai. Tik vienu metu triukštelėjo toks garsus šūvis, kad rodėsi, it kas prie pat durų būtų įjį paleidęs. Nespėjo mieguisti prūsų kareiviai pašokti iš vietos, pasigirsta antras, trečias ir po sekundėlės vėl vienas po kito trys vis garsesni ir garsesni šūviai.

Umai ir triukšmingai atsivėrė durys ir įpuolė su žvake rankoje, visa drebėdama, vienuose naktiniuose marškinuose, mikčiudama, vos beistardama žodį Bertina:

— Prancūzai... prancūzai ateina. Jų didžiausias burys; nemaziau dviejų šimtų. Jeigu jūs čia ras, sudegins mūsų namą. Lipkite tuoju sklepan ir nę krust. Dieve sergėk pajudėsit ar subildėsit — žusim visi.

— Kur tas sklepas, kur yra tas sklepas? — paskubomis murmėjo puskarininkas.

— Čia, čia, eikit kuogreičiau, sia visi čia, — ragino Bertina, ir pati apskriai ir lengvai pakėlė suveriamas sklepo duris, per kurias siaurais vingiuotais laiptais susigrudo sklepan viens paskui kitą visi prūsų kareiviai.

Kada paskutinio kareivio galva įslinko į tamsų sklepą, Bertina trenkė sunkias ažuolines, storas kaip mūras ir kietas kaip plienas, geležimis sukaustytas ir didele spyňa surakinamas sklepo durų puses. Sunkiai sugirgždo suėpę užrakinant durų spyňa, ir Bertina leidosi juoktis, tyliai ir godžiai, ir pamušusi norėdama šokti ant savo belaisvių galvų.

Belaisviai, uždaryti tamsiame, kaip akmeninė skrynja sklepe, kur oras ir dienos šviesa gali patiekti tik per mažutę, geležinėmis stangomis užkalta skylę, laikėsi ramiai ir visiškai tyliai.

Bertina atsisėdo prie krosnies, pradėjo vėl kurstyti ugnį ir sau viena galvojo.

— Tėvas atėis šią naktį nuvargęs. Sėdėjo ir laukė laiks nuo laiko pažvelgdama į laikrodžio rodyklę. Jos neramus žvilgsnis, tartum bailingai sakė:

— Jis dar greit neateis.

Netrukus ji išgirsta, kad sklepe jos belaisviai tyliai ima šnekučiuotis, tartis.

Prusai, matoma, suprato, kad gudriai jie liko apgauti. Netrukus puskarininkas palipo laiptais ir, kumščia daužydamas sklepo duris, šaukia:

— Atidarykit.

Bertina, nesiskubindama atsišėlė, priėjo prie durų ir pamėgdžiodama jo balsą, klausia:

— Ko jūs norit?

— Atidarykit.

— Neatidarysiu.

Puskarininkas, iš apmaudos ir pykčio nežinodamas ką daryti vėl šaukia:

— Atidarykit, o jei ne — išlausiu.

Bertina tik nusikvatojo.

— Laužk, laužk, meldžiamasis. Ir puskarininkas pradėjo smarkiai šautuvo galu trankyti ažuolines, virš jo galvos užrakintas duris. Bet jos nei iš vietos, nei krust.

Bertina girdėjo kaip puskarininkas nubėgo žemyn, ir jo vieton visi kareiviai viens paskui kitą puolė laužti sklepo duris. Bet veltui. Tada visi vėl nulipo žemyn ir vėl tariasi.

Neramiai pasiklausius jų ne-

aikšios kalbos, jaunoji miškininkė išbėgo kieman ir klauso ausis įtempsi.

Girdėti toli šunų lojimas. Ji sušvilpė porą sykų, kaip kad švilpiama medžiojant, ir beveik tuč tuoju išvydo du linksmai bėgančius šunis, kurie ją pamatę pradėjo džiaugtis ir šokinėti. Ji sugriebė abu juos už kaklo ir stipriai laikydama, kad nebėgtų, šaukia kiek tik turi jėgų:

— A-u, tėveli.

Toli toli — pasigirsta: — A-u. Jau visai netoliesia girdėti atsakymas. A-u — Bertina.

Kiek luktėrėjus vėl šaukia:

— A-u, Bertina.

— Neik pro sklepo langą, ten yra prusas, — perspėja Bertina miškininką.

Umai pradėgą aukšto žmogaus šešelis, ir pasirodo tarp dviejų medžių kairėje pusėje miškininkas. Susirupinęs ir nerimdamas klausia jis:

— Prusai sklepe? Kaip?

Jaunoji nugalėtoja linksmai nusikvatoja.

— Taip taip, iš vakar dienos. Jie yra atsiskyrę nuo savo dalies ir paklydę. Aš jiems suteikiau butą sklepe.

Čia ji trumpai papasakojo, kaip jai pasisekė keliais revolverio šūviais išgązdinti prusus ir pagaliau sklepan sukimšti.

— Ką tu nori, kad aš dabar su jais daryčiau, — rimtai paklausė senis.

— Eik tuoju ir atvesk čia poną Laviną su jo būriu. Jis juos paims belaisvėn ir bus labai patenkinta.

— Taip, ištikrųjų, taip bus labai gerai, — linksmai pritarė senis. Paskubomis pavalgęs vakarienės ir papenėjęs savo šunis, jis išsišukubino.

Bertina, parėmus rankomis galvą, laukė kas bus toliau.

Iki šiol ramiai kalbėję prusai, ėmė veikti: kiek tik gali balsai rėkti, šaukti, visomis jėgomis šautuvų galais daužyti sklepo duris, pagaliau šaudyti pro geležinėmis stangomis užkalta sklepo langelį.

Jie manė, kad tuo budu gali juos užgirsti, jei pasitaikytų netoliese kokia nors prūsų kariuomenės dalis.

Bertina sėdėjo ir nesijudino iš vietos. Šis triukšmas ją gaudino, erzino ir pykino: ji gatava buvo pati visus prusus išžudyti.

Ir kas kart vis labiau ji nekantravo, nuolatos žiūrėjo laikrodin, skaitė minutes.

Jau praėjo pusantros valandos, kai išvyko tėvas Pišonas. Dabar galėjo jis jau būti mieste.

Ir rodėsi Bertinai, kad ji mato, kaip tėvas atvyksta miestan, pasakoją viską ponui Lavinui, kurs pabals iš susijudino ir rūpesčio, įsakė tuoju jam prirengti uniformą ir ginklus. Jai rodosi ir ausyse skamba triukšmingas bubno balsas, skelbiant miesto piliečiams šauliams skubiai rengtis ir stoti į eiles.

Persigandę, užmiegotais ir pasiūsiusiais plaukais, galvas kiša iš tamsių langų, nesuprasedami kas įvyko.

Iš visų pusių pasipila pono Lavino namų linkui bėgant piliečiai šauliai. Čia vienu akimirkiniu susitvarko ir leidžiasi skubiu žingsniu snieguotu keliu į mišką.

Bertina vėl žvilgtėrėja į laikrodį. "Po valandos jie turėtų jau būti čia".

Nekantrumas jos auga. Minutos jau virsta metais. Kaip tai viskas ilgai tęsiasi!

Pagalau, laikrodžio rodyklė pasiekė tą vietą, kada jie turėjo atvykti. Bertina atidare duris ir klausėsi. Pastebėjusi neaiškų, prie namų slenkantį šešėlį persigando ir nenoromis riktelėjo. Pasirodo, kad tai buvo jos tėvas.

— Jie siūnia mane pažiūrėti,

ar nieko dar neatsitiko, — tyliai prabilo jis.

— Ne, nieko.

Tuoju pasigirdo skardus švilpimas ir pasirodė pirmieji dešimt, o paskui daugiau ir daugiau piliečių — šaulių. Ponas Laviną juos tvarkė, davė įsakymus, kaip užimti pozicijas, paliekant tuščią tarpą prieš sklepo langelį.

Viską sutvarkęs jis pradėjo teirautis apie jėgas ir padėti prieš kur iš karto taip nutilo, lyg rodėsi nieko sklepe daugiau nebeliko.

Ponas Laviną treptelėjo koja sklepo duris.

— Ponas prūsų karininke? Vokiečiai tyli.

— Ponas prūsų karininke? Vėl niekas neatsiliepia.

Dvidešimts minučių stengėsi ponas Laviną įkalbėti prusams, kad atiduotų ginklus ir geruoju pasiduotų nelaisvėn, užtikrindamas jiems gyvastį ir karišką garbę. Bet niekas neatsakė, nerodė nei pritarimo nei prieštaraavimo ženklų. Padėtis rimtėjo.

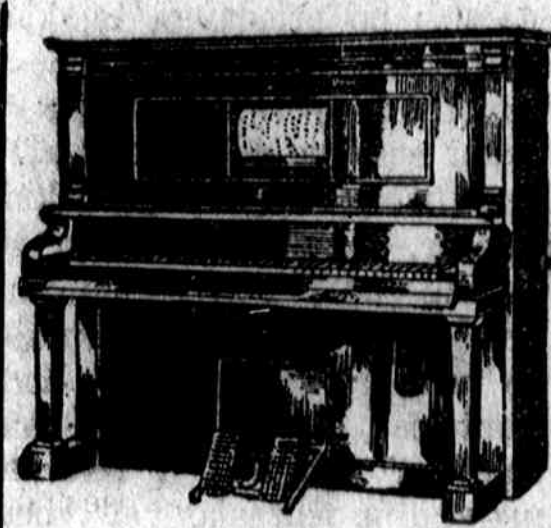
Šauliai vis laukė, apstoje namą treptėdami trindami rankas ir šokinėdami gynėsi šalčio. Visi laiks nuo laiko žvilgtėrėjo paslaptinai į sklepo langelį, kiti jau pradėjo kalbėti, kad sklepe nieko nebėsa. Pagaliau sukurė iš sausų šakų laužą, kurs apšvietė visus prie jo besisildančius ir visą kiemą.

Pradėjo visi linksmai šnekučiuotis, juokauti ir viens kitam siūlyti praeiti po sklepo langelį, kad įsitikinus, ar jau iš tikro nieko nebėra.

Bet vos buvo bežengęs Maloisinas prie langelio, kaip dideliu trenksmu išsiveržė ugnis iš ten ir Maloisinas, kritęs ant nosies, nušliaužė tolyn.

Tuo laiku pasirodė duryse vadas ponas Laviną ir pranešė, kad sklepa teks jėga užimti ir iššaukia iš tarpo šaulių buvusį blekorių — stogadengį ir 3 darbininkus.

Tuoju nusukite nuo stogo visas blėkines, vandeniui subėgti triubas, — energingai įsakė



Nieko Nereikia Įmokėti
Grojklis Pianas Pirmau Buvo \$650

DABAR

\$495

\$4 į savaitę

MILLER BROS.

Viskas muzikališko ir Radio

11241 So. Michigan Ave.

Atdara vakarais ir nedėlios rytą.

Be jokios man atsakomybės, melonėkite prisijusti man pilnas informacijas apie

☐ Grojklį Pianą

☐ Fonografą

☐ Radio

Vardas

Adresas

Miestas

Valstija

(Naujienu Dept.)

vadas. Nespėjo praeiti valandos ketvirtis, stogadengis su savo padėjėjais atvilko jau 20 metrų triubas. Dabar skubiai bet labai sumaniai ir atdėdžiai prakalė nedidelę skylę sklepo duryse, pritaissė prie jos atneštas triubas, kurių antras galas siekė kieme esančio šulinio pompos. Beliko tik laukti paliepiamo.

— Pumpuokite, — pasigirdo įsakymas.

Sugirgždėjo apšalusio pompos, iš lėto, bet rimtai ir vienodai, kilnojasi pompos rankenos. Vanduo pasipylė į sklepą. Pradėjo pusvalandis, valanda, dvi trys, pompa nenustoja veikti vanduo pilasi ir pilasi, o iš sklepo jokio balso jokio ženklų.

Vadas pradeda nerimauti, tankiai, nervingais žingsniais bėgėja virtuvėje, nuolat pažvelgdamas į sklepo duris, žut but norėdamas atspėti ką darosi su priešu, ir ar greit jis jau pasiduos. Girdėti buvo sklepe neramos kalbos, brazdėjimas, barikadavimas. Tik galiausiai,

apie devintą valandą ryto prabilo iš sklepo langelio:

— Aš noriu kalbėti su prancūzų karininku.

Ponas Laviną žiūrėdamas pro namo langą ramiai klausė:

— O ką, ar pasiduodate?

— Taip, pasiduodame.

— Tai duokite šen jūsų šautuvus.

Bematan iškrito vienas paskui kitas, trečias ir pagaliau visi prūsų šautuvai, pro sklepo langelį.

— Daugiau jau, neturime, — šaukė prusai.

— Sustokit pompos, — su skambio vado įsakymas.

Susirenka visi šauliai virtuvės pasirengia ginkluotai sutikti visokius galimus iš prūsų pusės ir atsidaro sunkias ažuolines sklepo duris. Viens po kito išlenda visi šeši prūsų kareiviai, šlapi, išblyškę, sušalę.

Ilgai nelaukiant, įsako vadas juos varyti kaip belaisvius miestan.

Vertė P. Girius.

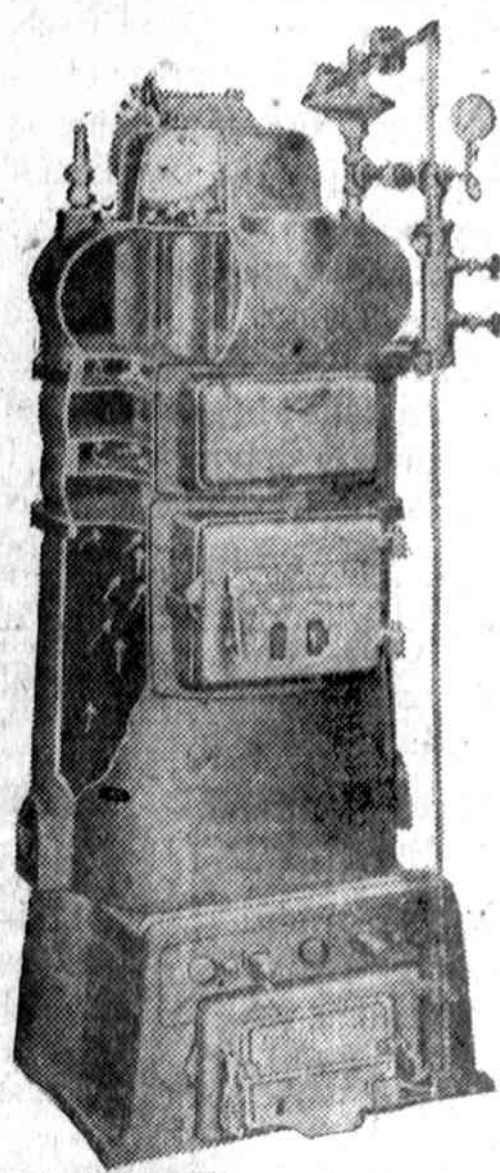
[*—tas*]

SOL ELLIS & SONS.

Dabar yra laikas pagalvoti apie apšildymą savo namo ateinančiam rudenii ir žiemai!!!

Mes turime pilną pasirinkimą apšildymui boilerių ir radiatorių, naujų ir vartotų. Mes esame prisirengę nusiųsti savo žmogų į jūsų namus dėl apskaitliavimo kiek kainuos apšildymo įrengimas, kuris bus padarytas maloniai, be užmo-kesčio. Pašaukite mumis tuoju, kol dar nėra didelio "rush".

Mes turime pilną pasirinkimą plumbingo reikmenų ir elektrikai tavorų. Dasižinokite apie mūsų kainas ir pamatykite mūsų tavorą. Jūs busite užgandinti iš abiejų.



SOL ELLIS & SONS.

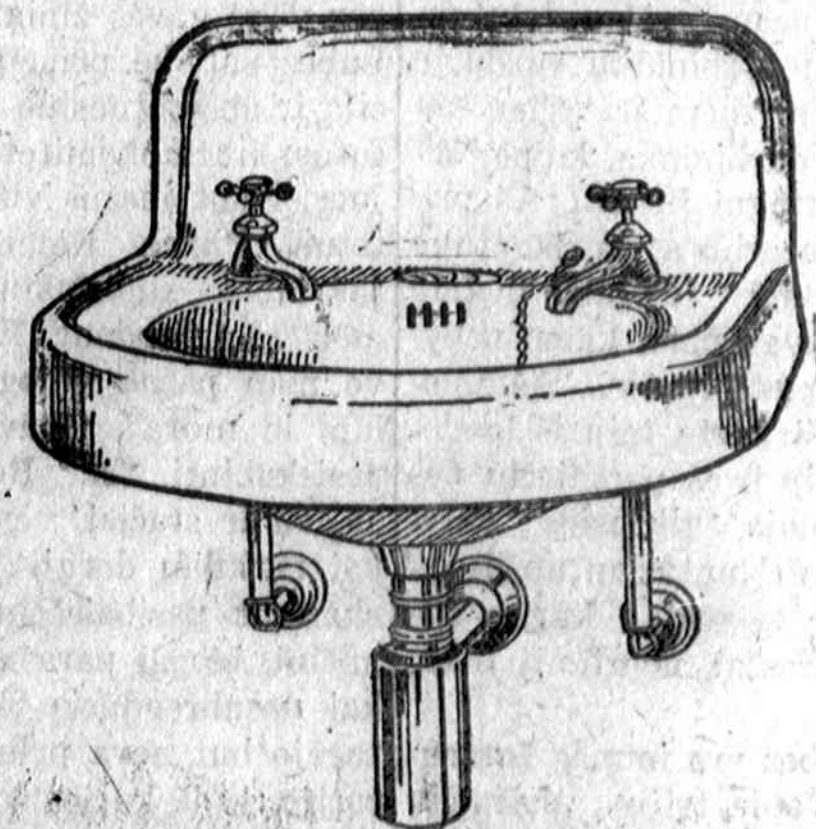
2112-2114-18-20-22 So. State St.

Vakarinių pusę gatvės.

Telefonai Victory 2454-4356

Pranešimas

Mūsų krautuvė bus uždaryta panedėly ir utarninke, rugsėjo 29 ir 30 iš priežas-ties švenčių. Bet užtai mūsų krautuvė bus atdara visą dieną nedėlio, rugsėjo 28.



M. Levy & Company

Kampus

State ir 22nd St.

Telefonas

Calumet 0645-1692

MOKSLAS

K. A.

JUOKAS

Linksminkimės

Chicago Sveikatos departamentas išleido biuletėnį, kur plačiai kalbama apie juoko reikšmę. Ten paduodama gan įdomių dalykų, su kuriais verta susipažinti. Tad čia aš ir bandysiu to biuletėno turinį atpažinti.

Mes privalome gyvenimu naudotis. Geriausiame atvejuje, gyvenimas yra trumpas ir neužtikrintas. Žmogui tenka daug visokių vargų pakelti, daug visokių rūpesnių pergyventi. Kai kurie tad ir tvirtina, kad pozityvis mūsų gyvenimo faktorių yra smagumas, o negatyvis — kentėjimas, skausmas. Jeigu gyvenimas yra toks trumpas ir jame nėra nieko tikro, tad kodėl gyvenimą nesutvarkyti taip, kad jis būtų smagus ir mums ir kitiems. Iš patyrimo mes žinome, kad šypsena yra labiau mėgiama, negu susiraukimas. Šypsena arba nuširdus juokas visuomet patraukia žmones. Juokas yra protą ir kūną sudrūtinąs vaistas. Žmogaus gyvenimo tikslas yra būti laimingam, ir šypsena nemažai prisideda prie laimės sukūrimo.

Susiraukėliai nėra mėgiami

Susiraukęs žmogus ne tik pats jaučiasi nelaimingas, bet ir kitiems yra įkyrus. Su juo žmonės nemėgsta turėti reikalų, nuo jo šalinasi. Iš kitos pusės, kaip linksmas yra šypsantis veidas, ir kaip malonus gyvenimas yra tam, kuris moka juoktis atitinkamu laiku. Juokas sukuria laimę ir draugingumą tarp žmonių. Keturiolikos veido raumenų reikalinga juoko pagaminiui; tuo tarpu reikia pavartoti 52 raumenis, kad veidą surauktyti. Todel raukytis neužsimoka. Kur kas daugiau energijos atkūrimui verkimui ir veido suraukimui, negu juokui ir šypsenai. Jau vien energijos taupymo žvilgsniu yra geriau juoktis, negu verkėti.

Žmogus yra vienatinis gyvūlys, kuris gali juoktis arba šypsotis. Beveik visi gyvūnai vienu ar kitu būdu žaidžia ir kitiems būdu savo pasitenkinimą reiškia. Bet tik žmogus savo džiaugsmą ir pasitenkinimą tegali juoku reikšti. Juokas reiškia linksmumą, pasitenkinimą, gyvenimą ir amžiną gyvenimą. Juokas linksmina žmones. Žmogus, kuris nuolat juokiasi, negali būti blogas žmogus.

Kodėl mes juokiamės.

Jeigu paspausime šautuvo gaidžio kojį, tai šautuvas iššaus. O tai todėl, kad šautuvas jau yra taip padarytas. Mūsų kūnas irgi panašiai yra subudavotas. Jeigu mes vienokių ar kitokių būdu suerziname kūną, tai jis atitinkamai į aktyvius reaguoja. Tada įvyksta nesužinijimas. Tokie nesužinijimai reagavimai priimti vadinti refleksiniai veikimai. Juokas irgi yra vienas refleksinių veikimų. Kas nors išaukia mūmę pasitenkinimą arba linksmumą, ir to linksmumo išorinis liudijimas yra juokas. Todel į klausimą, kodėl mes juokiamės, galima tik sekamai atsakyti: kuomet šautuvo gaiduko kojįkė yra paspaudžiama, tai pasigirsta šūvis; lygiai taip pat įvyksta ir su mumis: mes irgi pradedame juoktis, kuomet atitinkamas aktyvas ima veikti juoką kontroliuojančius raumenis.

Sakoma, "juokis ir eik riebų". Tuo norima pasakyti, jog juokas yra geras dalykas. Tačiau reikia pasakyti, jog riebiemas toli gražu nėra geras dalykas.

K. A.

VALKATOS

I.

"Aš nieko nežinau; aš niekam nesu skolingas; aš nieko neturiu; aš nieko nenoriu; aš esu laimingas."

Tokį parąsą buvo galima užtikti prieš keletą metų po tipingo valkatos paveikslu, kuris vadinosi "The Happy Tramp."

Tur but, kiekvienam mūsų teko susidurti su tipingu Amerikos "hobo" (valkata), kuris jaučiasi pilnai laimingas, jeigu jam dirbti nereikia. Daugelis mūsų yra tos nuomonės, jog valkatos yra tinginiai ir palaidūnai. Tačiau tuos svieto klajūnus reikia į du skyrius skirti. Valkatos (hobos) ir pabastūnus (gentleman tramp). Valkatos klajoja be jokio tikslo. Jie negali vienoje vietoje nurimti. Jie eina ir patys nežino kur. Pabastūnas turi tikslą. Jis nori pigiausiu būdu keliauti ir tam tikras vietas atlankyti. Po keletrių metų bastybos jis paprastai nurimsta ir kurioje nors vienoje vietoje apsigyvena.

II.

New Yorke yra "Municipal Lodging House", kur šimtai pabastūnų randa sau prieglaudą. Kadangi kas metai per tą įstaigą pereina tūkstančiai valkatų, tai ji yra labai gera "laboratorija" tyrimams.

Dr. J. L. Nascher per ilgą laiką toje įstaigoje tyrė valkatas. Per jo rankas perėjo apie 100,000 klajūnų. Ir štai dabar jis tvirtina, kad valkatų tingumas pareina tankiausia nuo organizmo kuno suirimo. Valkata nežaidžia jokios atsakomybės. Apie 70 metų valkatų turi aiškiai pastebimus fizinius nedateklus ir nenormalų protą. Valkata kankina klaustrofobija — bijojimas aukštos vietos. Kuomet valkata pradeda nerimti ir ji apima klaustrofobija, tai jam nieko kito nebeprisiliekia daryti, kaip tik eiti ir eiti. Jis neturi jokios vietos pasirinkimo, kur eiti. Jam neupi ką nors ypatingą matyti. Jis žino tik tai, kad jis turi aplėisti tą vietą, kur randasi, ir aplėisti ją kuo greičiau.

III.

Lodging House virėjo padėjėjas tapo apimtas kelavimo manija. Jis viską metė į šalį, sakė Dr. Nascher, ir pasitvėręs svetimą kepurę išdūmė. Jis tiek skubinosi, jog nebeturėjo laiko savo kepurę surasti! Jis įsėjo į pirmą prekinį traukinį ir nuvažiavo į Bostoną. Bėgiu dviejų metų jis bastytės po įvairias valstijas, darbo miškuose, prie geležkelių taisyso, prie fermerių etc. Kai apsidėdavo jį nerus keliauti, tai jis mesdavo viską ir eidavo, kur akys žiūri. Nežiūrint net į tai, kad kartais už vienos kitos dienos jam išpuldavo mokesnį gauti už visą mėnesį! Po dviejų metų bastybos jis vėl sugrįžo į Lodging House (prieglaudos namus).

Kitas valkata buvo pasodintas į pataisos namus, iš kur jis pabėgo vieną dieną prieš jo bausmės laiką užsibaigimą. Noras bastytis pas jį buvo toks didelis, jog jis nebegalėjo vienos dienos laukti ir pabėgo, nežiūrind į tai, kad toks bėgimas buvo gan pavojingas: jį buvo šaudoma ir jis turėjo per upę perplaukti.

Vienas valkata buvo susitaręs vesti, bet prieš pat jungtuvę jis pradėjo nerimti ir išėjo po svietą bastytis.

IV.

Paprastai yra manoma, kad valkatos tarpusavyje yra dideli

bičiuliai. Bet ištikrųjų to nėra. Du valkatos gali kartu eiti keletą dienų, o priešę kryžkelę be niekur nieko išsiskirti.

Draugiškumas reikalauja patvarumo. Bet nenormalus valkatos protas to toleruoti negali.

Po dviejų metų bastybos valkata paprastai sugadina kojas. Jo kojos greit pailsta. Dirbti stovėdamas ant kojų jis stacionarai negali. Jie patys nežino, kodėl taip greit nuvargsta, o plačioji visuomenė irgi nežino, kad dauguma valkatų turi nesveikas kojas.

Apie vienas trečdalis valkatų, sako Dr. Nascher, turi "plokščias kojas" (flat feet). O tokios kojos labai greit pavargsta ir ima skaudėti. Paprastai manoma, kad tas skausmas pačiam nuo reumatizmo, o ne nuo ko nors kito.

Reikia dar neužmiršti, kad apie 80 metų pabastūnų proto žvilgsniu stovi žemiau vidutinio piliečio. Kitais žodžiais sakant, jie nėra normalūs. Apie 50 metų jį serga ypatinga dantų liga — pyorrhoea. Tos ligos puliai įsigauna į sistemą. Žmogus pasidaro apatingas, sutingsta. Priegamt mitybos organai irgi pakrinka.

Akyvaizdoje viso to, nieko nėra nuostabaus, kad valkatos nepakenčia darbo, indifferenciali ir viską žiūri ir tik savimi rupinasi.

V.

Dabar sustosime prie kitos rūšies pabastūnų, kurie vadinami ergofobiakais. Tai yra tokie žmonės, kurie serga tinginio liga.

Ergofobiakas bijosi darbo. Tai nėra vien tik nenoras dirbti, bet tikra darbo baimė, kurios ergofobiakas negali nugalėti. Tai yra savo rūšies proto liga. Dr. Nascher pasakoja štai ką. Į New Yorke pabastūnų prieglaudą ateidavo keikių keturių dešimtų metų vyras. Jis karts nuo karto klajodavo iš vienos vietos į kitą. Retkarčiais gėdavo. Bet tik tada, jei kas jam "užfundavo". Gyvendavo "išmaldomis ir geros širdies žmonių malone. Klausimas, kodėl nenori dirbti, jis atsakė, jog jaučias kokią tai baimę dirbti. Prieš keletą metų jis kėlęs dūžę ir susižeidęs nugarą. Nuo to laiko jis visai negalys jokio darbo dirbti. Prieglaudos namas pasiūlė jam visai savaitę maitinti ir pastogę už vienos dienos darbą. O už valandos darbą jis būtų galėjęs pasilikti prieglaudoje visą dieną. Valkata sutiko dirbti (snięgą kasti). Bet nespėjo jis paimti lopetą ir rankas, kaip jį apėmė darbo baimė. Jis numetė lopetą ir nuėjo sau, nors neturėjo kur galvos priglauti ir buvo alkanas.

Tokio žmogaus, sako Dr. Nascher, jokių būdu neprivėrsi dirbti.

VI.

Nemažai valkatų padaro nesėkmes. Stverfasi žmogus vieno darbo — nesiseka; stverfasi kito — irgi nepasisekimas. Ant galo, žmogus spiauna ant visko ir pradeda bastytis. Bet čia jau reikia pastebėti, kad toks žmogus paprastai yra silpnos valios ir negali prie dartinio komplikuo to gyvenimo prisitaikyti.

Yra ir taip vadinamų periodinių pabastūnų. Jie tik karts nuo karto užsikrečia bastybos liga. Dirba žmogus vieną mėnesį, dirba kitą, — viskas gerai. Bet štai staiga jis sutingsta, pradeda nerimti ir pasileidžia po vie-

ta vėndrovoti. Pasibastęs kiek jis vėl sugrįžta ir po senovės ima ramiai gyventi.

Girtuokliavimas irgi nemažai valkatų padaro. Tankiausia jie yra chroniški girtuokliai. Jie geria, kas tik papuola. Labai prasiplatinęs tarp jų gėrimas yra "smoke" (dumai). Jis padaroma iš maliavai vartojamo alkoholio ir vandens. Skiedinys turi dumų spalvą ir neįmanoma baurų skonį.

Su laiku žmonės gal pradės suprasti, jog "hobo" ir "homas" yra nenormalūs. Policisto lazda ir kalėjimas jų pataisyti negali. Reikia racionališkesnių priemonių. O tos priemonės atsiradę, jeigu tik moksliškų būdų bus bandoma valkatų klausimas išspręsti.

PLATINOS PAVADUOTOJAS.

Kaip žinia, platina yra vienas brangiausių metalų, — brangesnis neg auksas. Delei tos priežasties platina yra plačiai vartojama visokių brangių daiktų (žiedų, spikų, etc.) darymui. Bet ypač platina yra svarbi mokslo darbams. Vienok del brangi moksliškai buvo sunku ją įsigyti. Dabar betgi tapo surastas naujas chrono ir geležies lydinis, kuris pilnai atstoja platina. Daugiau to, tas lydinis geriau tinka moksliškiems eksperimentams daryti, negu platina, nes jis yra daug kietesnis. O kai del kainos, tai jis yra daug kartų pigesnis, už platina.

10 COLIŲ LIETSARGIS

Tapo išrastas, naujos rūšies lietsargis, kuris, kuomet nevartojamas, gali būti sudėtas į pūdelį 10 colių ilgio ir pūstriečio colio pločio. Aiškūs daiktai, kad toki lietsargį labai paranku nešioti. Jį galima net į kišenę įsidėti.

Lietsargis automatiniai atsidaro. Pakanka paspausti atitinkamą spukuolį, ir lietsargis yra gatavas vartojimui.

IVAIRENYBĖS

Paroda garbingiausia iš garbingusių pagerbti

Sukasi, blaškosi platusis pasaulis tarp įvairių įvairiausių tiesų, o tos tiesos vis sėsta, keičiasi.

BALTIJOS AMERIKOS LINIJA

I LIETUVĄ PER KLAIPĖDĄ

Laivas "Lituania" 1-mą Spalio

Laivas "Estonia" 22-rą Spalio

3-čia klasa į Klaipėdą \$107.00

3-čia klasa į Kauną \$107.50

Apart karės takų.

Atskiros kajutos su 2, 4, 6 ir 8 lovoms del mažų ir didelių šeimynų.

Svarumas ir patogumas; Malonus patarnavimas; Geras maistas; Krutomi paveikslai.

Kreipkitės prie savo agentų, arba į

Baltic America Line 120 N. La Salle Str., Chicago, Ill. 9 Broadway, New York City

čiasi. Tačiau yra viena tiesa, kuri, rodos, amžinai pasiliks jauna, nesulaukdamą žilo plauko.

Kaip šiandien, taip ir už tūkstančių metų pirmyn, pilvo arba kitaip sakant maitinimosi klausimas liks tiek pat gyvas, tiek pat opus, kiek jis buvo opus žiliausioje senovėje, tūkstančiai metų atgal.

Iš tikrųjų, kiek rimčiau pagalvojus, ar ne reikės pripažinti, kad taip vadinamieji socializmas, revoliucijos, įvairaus plauko evoliucijos (vystymasis) yra ne kas kita, kaip pirmųjų pirmausia pilvo klausimas? Ar neteks pripažinti, kad trumpiausias kelias į žmogaus širdį eina per jo pilvą?... Ar...

Bet užteks jau ir to, kas pasakota. Tai grynai filosofinė klausimo pusė.

Einant prie praktiškų išvadų, lieka pripažinti, kad virtuvės asmuo priklauso mūsų civilizacijos svarbiausiems laimėjimams.

Ne veltui prancūzai XVIII šimtmečio sakydavo: "Parodyk ką turi lėkštėje, o aš pasakysiu, kokios tu esi dvasios."

Toje pačioje Prancūzijoje 10-ji Muzė (poetų dievaitė) žinoma, kaip puodų bei virtuvės užtarytoja. Iki šiam laikui jai laikas nuo laiko rengiamos meno salionuose parodos, uoliai lankomos publikos. Čia sutiksi ir inteligentų, ir darbininkų, ir jaunuomenės, nekalbant jau apie šeiminkes, kurioms čia tikra šienapiūtė.

Nagrinėjant klausimą iš paviršiu, visu rimtumu, tenka pripažinti, jog visai ne visvien, ką žmogui reikia valgyti. Su tuo nian rodos kiekvienas sutiks. Valgis, moksliškai imant, privalo būti suderintas ne tik su žmogaus skoniu, jo profesija klimatu, kuriame gyvena, bet net

ir su meto laikotarpiu. Todel visai nepakanka mokėti išvirti gerus barščius kad įgijus geros šeiminkės vardą. Kulinarijos, kitaip sakant valgių gamtinio, menas reikalauja iš šeiminkės daugiau inteligentingumo bei estetinio skonio, negu puikiosios, gražiomis lupomis prie stalo pareikštos recenzijos apie naujus poezijos kurinius, naują operą t. ir t. Pagaminti ir išrikuoti ant skobnio valgiai daugiau liudija savo patrono kultūringumą, negu minėtos recenzijos.

Štai del ko Meno Rumuose Paryžiuje neperseniausiai liko atidaryta valgių paroda. Ten įvairių įvairiausių užkandžių, gardumynų, saldumynų kalnai gan iškalbingi, kad patvirtinus viską, kas aukščiau pasakota. Be abejo, reikia pripažinti, kad kiekvienam vyrui daug maloniau yra turėti namuose gera šeiminkę, negu "poetę".

[T.] Prityręs.

CUNARD

Lietuviai važiuojanti Lietuvon svečiuosna neilgesniame laikui kal metams galės grįžti Amerikon neatsižvelgiant į kvotą.

I LIETUVĄ

trumpiausiu laiku, kas Sereda, trelais ekspreso laivais BERENGARIA AQUITANIA MAURETANIA (per Cherbourg ir Southampton)

Iš Lietuvos į Ameriką JEI manote parsitraukti gimines iš Lietuvos, vietas užsakykit dabar. Musų ofisas Lietuvoje suteiks jums pagalbą ir rodą. Visi trečios klasos keleiviai turi atsidurti kambarius, kuogeriausias švarumas ir maistas. Smulkesni klausimai tos agento arba



CUNARD LINE 140 N. Dearborn St., Chicago, Ill.



ARČIAUSIAI PRIE ŠIRDIES KIEKVIENO ŽMONGAUS YRA JO PATIES ŠEIMYNA

Todel tikslas kiekvieno mūsų yra pagaltoti iš anksto apie tai, kad mūsų šeimyna nekentėtų nedateklių.

Pervėlu yra mislyti apie apsaugojimą, kuomet jau ateina liga. Reikia apie tai pagalvoti dabar, kuomet esate sveikas ir apsaugoti save geroje ir atsakomoje apdraudos kompanijoje, kaip PROVIDERS LIFE.

Šeimynos tėvas negali būti lengvatikis ir gyventi diena iš dienos be tikslo. O jei iki šiol dar neturite jokios šeimynos, tai gyvenime turite koki nors tikslą, turite ką nors artima, kam norėtumėt po mirčiai turtą palikti.

Apsidraudimo dokumentus galite gauti pagal jusų išgalę ir norą iš vienos didžiausių apdraudos kompanijų, PROVIDERS LIFE. PASTABA: Turime dar keletą vietų del vyrų ir merginų, kurie gali tapti kaip agentai MICHIGAN, OHIO ir ILLINOIS. Patyrimas nereikalingas. Išmokinsime jums, kaip per keletą valandų, vakarais arba subotėje po pietų, uždirbti daugiau pinigų nuosimčiai, negu uždirbate per visą dieną kur nors dirbdamas. Taipgi reikia agentų visam laikui. Apsidraudimų yra didelis reikalavimas, kuri yra didžiausia žmonių apsauga. Ateikite kuomet dieną nuo 9 val. iki 12, arba rašykite

PROVIDERS LIFE ASSURANCE COMPANY

Didysis Ofisas 1530 N. Robey Street, CHICAGO, ILLINOIS

SKYRIAI:

206 Century Building, CLEVELAND, OHIO. Vedėjas T. P. Gajewski.

620 Nicholas Bldg., TOLEDO, OHIO. Vedėjas J. Korecki.

454 Book Bldg., DETROIT, MICHIGAN. Vedėjas A. Keska.

Rm. 10 Victor Bldg., 225 Collinsville Ave., E. ST. LOUIS, ILL. Vedėjas J. Gorski.

Internacionalė Darbininkų Asociacija

(Taša nuo 1-mo pusl.)

Internacionalo Principai

draugijas kiekvienoje šalyje, kad jos spartesniam Internacio-

nalo darbiui dėtusi į sąryšius. Tarptautinė Darbininkų Asociacija buvo vieša organizacija, veikianti atvirai prieš viso pasaulio akis, nežiurint to, kad buržuazija ir valdžios dažnai prasimanydavo ją esant slapty revoliucinių samokslų gamintoja.

Internacionalo Adresas

Asociacijos Statutai ir įžanga prie jų, trumpai išdėstanti jos principus, buvo, tiesą pasakius, visa, kas reikėjo turėti naujai tarptautinei organizacijai, kad pradėjus savo gyvavimą. Bet to dokumento autorius, Karolis Marksas, pagaminęs jį dar vieną raštą, kuris neįėjo į pradinį planą komiteto, išrinkto Londono mitingui rugsėjo 28 d.

Jisai parašė platoką pranešimą — „Adresą Darbininkų Klasėms“ — apie uždavinius darbininkų judėjimo bendrai ir tarptautinio darbininkų judėjimo ypatingai. Šis raštas sudarė tokio tūzino puslapių brošiūrę, bet pasižymi nepaprastu faktų ir minčių turtingumu.

„Adresas“ pastebi, kad nuo 1848 iki 1864 m. darbininkų klasės vargas nesumažėjo, nors per tą laiką įvyko nuostabūs pramonės ir prekybos išsivystymai. Milžiniškai užaugę turtai pateko tik į valdžios rankas. Darbininkų kovos del buvimo pagerinimo daugiausia buvo nesekmingos. Bet adresas nurodo du svarbius išėjimus.

Vienas tai — kova del darbo dienos sutrumpinimo Anglijoje. Čia pirmu kartu susirėmė darbininkų politinė ekonomija, reikalaujanti visomeniniais tvarkomos gamybos, ir buržuazijos politinė ekonomija, kuri lenkiasi akliems pasiauliojusi ir pareikalavimams patyrimams. Pirmoji laimėjo, darbininkams iškovojus 10 valandų darbo dienos įstatymą. Tas įstatymas, pasak „Adreso“ autoriaus, buvo „ne tik didelis praktiškas laimėjimas, bet taip pat ir principo pergalė: pirmu kartu viduryje dienos buržuazijos politinė ekonomija sumušė darbininkų politinę ekonomiją“.

Antras atsitikimas, kur politinė ekonomija darbo laimėjo pergalę, ir tai dar didesnę ant politinės ekonomijos kapitalo, yra kooperatyvų judėjimas. Šitas judėjimas turįs milžiniškos reikšmės pasauliui.

„Darbu, o ne argumentais, jie (darbininkai) įrodė, kad gamyba dideliu mastu ir atitinkant naujosios gadinės mokslo reikalavimams gali eiti be samdytojų klasės, kuri duoda užsiėmimą darbininkams; kad darbo priemonės nereikia pavirsti darbininkų pavergimo ir išnaudojimo įrankiais ir patekti į sam-

ir skelbti paprastuosius moralinius ir teisės įstatymus, kurie turi ne tik taisyti santykius tarpe atskirų žmonių, bet ir buti vyriausiais įstatymais tarpe tautų. Kova del šitokios užsienio politikos yra dalis bendrosios dirbančiųjų klasių kovos del savo pasiliosavimo.“

Internacionalės Darbininkų Asociacijos „Adresas“ baigiasi šaukimu:

„Visų šalių proletarai, vienykitės!“

Žiezirbos

Vyras jaučiasi papuolęs į kvailą padėtį laikydamas moters ranką todėl, kad jis savo užmačiuose nužengė pertoli, nenužengdamas pakankamai toli.

Juo žmogus eina senyn, tuo labiau jis pradeda rūpintis savimi kepenomis, o mažiau bekreipia dėmesio į savo sąžinę.

Prieš apsisėdiant moteris nepasitiki visais vyrais. Po apsisėdimo ji susikoncentruoja ant vieno.

Moters gyvenimas nėra saldus. Jeigu ji apsidėda su vyru, kuris yra populieris tarp moterų, jos padėtis nėra saugi. O jeigu ji apsidėda su tokiu vyru, kurio kitos moters nepakenčia, — tai ji yra nelaiminga.

Moteris liežuvauja ir pavylu mo. Ji pyksta, kad tati jai neatsitiko.

Aidas tankiai gražiau skamba, negu originalūs balsas.

Dalykus, kurie verta yra saukti, mes paprastai užmirštame.

Vakar ji buvo per daug nusidėdusi ir per daug mažai drabužių teturėjo. Tai yra moters desperacijos ženklas.

Jūs negalite įsivaizduoti, kaip jie ten gyvena! Jie gyvena sodiečių gyvenimu. Jie atsikelia anksti, nes jie turi labai daug darbo, ir eina anksti miegoti, nes jie neturi apie ką galvoti.

Severos Gyduoles užlaiko seimynos sveikata.

DĖL NEVIRINIMO

sustiprinimo nušilpnešų ir stoko apetito vartok

SEVERA'S BALZOL.

Abelinas stiprintojas vyrams ir moterims.

Jis maitina kraują, paaugdo viršmą, reguliuoja atidalinimus, stiprina organus prie normališkos veikmės.

Kaina 80 ir 86 centai.

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Dr. Chiropractor ir Akusherka ANIELĖ KAUSHILLAS

Gydau be vaistų ir be operacijų, visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų. Kurie sergate krepkėmis, o rasite pagalbą. Patarimas dovanai.

Valandos nuo 1 iki 9 vakare.

3252 So. Halsted St.

WILSON'S Fashion SHOE STORE

3235 S. Halsted St.

Vien tik Lietuvių krautuvė

WENNERSTEN'S Bohemian Blend

Geriausia kvapsnis lengviausiai prirengt (Virinkit 15 minučių)

Apyniai ir salklos vienam kene. Klauskit jusų pardavėjo.

Pilnas žmonių Dr. Ross' ofisas kasdien, del gydymo chroniškų, nervų, kraujotakos, puslės ir šlapimo ti su.

10

privatishk gydymui kambari

Cia atėję gauna geriausį Amerikonišką ir Europišką gydymą. Didžia skaičius žmonių gydymą kasdien per Dr. Ross, suteikia proga duoti geriausį medikali patarnavimą žemiausia kaina. Tokį mokėtį gali kiekvienas išsėst mokėti, taip kad nei vienas nereikia laisvą užmesti savo ligą.

Patarimas dykt.

Zinokite apie save tiesa. Vaisiaka po alaptis yra užtikrinta.

Dr. B. M. Ross,

35 So. Dearborn Street, kampas Dearborn ir Monroe St. Crilly Building. Inktite elevatori iki 5 aukšto.

Trisdešimt metų toje pačioje vietoje Priėmimo kambarys 506 del vyrų. Priėmimo kambarys 505 del moterų.

Valandos: Kasdien nuo 10 ryto iki 8 val. vakare. Nedėlij nuo 10 val. ryto iki 1 val. vakare. Padedėlij, serodėlij ir subatoje nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakare.

Rusiškos ir Turkiškos Maudynės

Atidaro diena ir naktį.

Vanos, lietaus ir marių druskos maudynės. Ruimai ir lovos del naktynės. Didelis prudas del plaukymo.

Specialės rusiškios maudynės del moterų seredoms.

Z. SAPERSTEIN & SONS

Savininkai

1115-17 So. Paulina St.

Tarpe Taylor ir Roosevelt Rd.

Phone West 1511 Chicago, Ill.

Akinių pritaismo mene 20 metų prityrimo

SIMPTOMAI PAREISKIA AKIŲ LIGAS

Ar jums skauda galvą?
Ar jūsų akys ašaroja?
Ar yra uždegotos?
Dėgina ar niežti?
Ar skaitant akys greit pavargsta?
Ar kvaista dūm ant vokų?
Ar matote kaip ir plunkančius taškus
Ar atmintis po truputį mažėja?
Ar akys opios šviesai?
Ar jaučiate kaip ir smiltis akyse?
Ar yra baltas dėm ant vokų?
Ar turit kataraktą?
Ar turi žvaizdas akis?

John J. Smetona

AKINIŲ SPECIALISTAS

1801 S. Ashland Ave., Kampas 18 gatvės

Ant trečio aukšto virš Platto aptiekos, tamberiai 14, 15, 16 ir 17. Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakare. Nedėlij nepridėmame ligonių.

Phone Boulevard 7589

Dr. William Blanchard

1545 W. 47th St., netoli Ashland Ave.

(Pirmiau buvęs extra-ordinary profesorius patologijos Berlio Universiteto)

SPECIALISTAS

Nuo visų skilvių ligų ir žarnų (specialiai prašalima tape-worm), inkstų, reumatizmo ir norvų nesveikumas.

Geriausia egzaminacija X-Ray ir electronic, kuomet reikalinga.

Valandos kasdien nuo 10 ryto iki 8 valandai vakare.

DR. DEAN SPECIALISTAS

189 North Clark St.,

Valandos 9-7. Nedėlij 9-1.

Visos paprastos ir užsėmęjos ligos vyrų, moterų, gydomos greit ir pigiai. Ligos: kraujotakos, odos, skilvių, krutiškos, širdies, inkstų, nervingumas, apkurimmas, kataras, goiteris. Patarimas dykai.

DR. VAITUSH, O. D.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių apimimo, nervingumo, skaudama akių karštį, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirenka teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Akiniai nuo \$4.00 ir augščiau.

Val: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p.

1545 West 47th St.

Phone Boulevard 7589

Lietuvių Dentistas patarnaus geriau

Traukimas dantų be skausmo Bridge geriausio aukso. Su žmonės pietom galima valgyti kiekiausia maistą. Garantuojame visą savo darbą, b temas mūsų kainas. Sveikite sav dantis, kad nekenktų jusų sveikatai.

1545 West 47th Street, Netoli Ashland Ave.

Skaitykit ir platinkit NAUJIENAS

Jūsų buvęs senas Prietelis Patarėjas

H. LEIBOWITZ

Persikėlė į naują vietą

Valandos nuo 12 ryto iki 8 val. vakare kasdien.

2347 W. North Ave. Kampas Western Ave. CHICAGO, ILL.

Valo, prosina vyrų ir moterų drabužius.

LITTLE SPINOGRAPHS

Kiekvienas žmogus skundžiasi del savo atminties, bet tik keletas del savo nuosprendžio.

Geras nusprendimas yra labai daug vertas visokiuose atsitikimuose.

Pasirinkimas Chiropractor, kad prižiūrėtų jus kuomet jus sergate, yra geras nusprendimas.

DR. J. M. FINSLOW, Chiropractor

1645 W. 47 St., Chicago, Ill. Tel. Boulevard 7006

Valandos nuo 2 po pietų iki 8 vakare. Nedėlij nuo 10 iki 12 diena

PIRMIAU KUDIUKŲ UŽGIMIMO

Mrs. gavo pagalbą vartodama Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound.

Girardville, Pa. — „Aš vartoju Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound pirmą negu mano du paskutiniai vaikai gimė. Jos užlaiko mane gerioje sveikatoje ir iš dabar galiu gerai vaikščioti, valgyti ir galiu dirbti visą savo namų darbą. Ir tai galėjau daryti valandą prieš tai kaip gimė mano paskutinis kudiukas. Draugas pasakė man vartoti jas ir aš išvartoju desimtis butelių kol aš girdėjau ką nors apie jas. Aš rekomenduoju Vegetable Compound kur tik aš galiu. Tik vakar viena draugė pasakė man, kaip ji prastai jaučiasi ir aš pasakiau: 'Jei jus pradėsite vartoti Lydia E. Pinkham's Vegetable jus jausitės gerai'. Dabar ji vartoja jas.“ — Mrs. P. J. Oswald, Ir., 406 W. Ogden St., Girardville, Pa.

Mrs. Nicola Paluzzi sako: „Mishawaka, Indiana. — 'Aš vartoju Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound nuo silpnumo, kol gimė mano kudiukas. Aš buvau silpna ir nuvargusi visą laiką ir jos pagalbėjo man. Kuomet aš turėjau infliuzną, daktaras gydė mane, bet jis nepagelbėjo man, aš paskiau bandžiau Lydia E. Pinkham's Sanative Wash ir ji pagelbėjo man tuojau. Aš visuomet turėjau jusų gyduoles.“ — Mrs. Nicola Paluzzi, 415 E. Broadway, Mishawaka, Indiana.

DR. P. L. CHADOVICH DENTISTAS

Šiuomi pranešu lietuvių šviesuomenei gyvenančiai Brighton Parke, kad atidariau savo ofisą po numeriu

4204 Archer Ave., Tel. Lafayette 6675

KUOMET JUS SERGATE

Pirmutinis dalykas jus norite žinoti „Kur surasti gerą gydytoją“

Jei jus pasuksite savo žingsnis linku Griswold Medical Office, 544 Woodward Ave., Detroit, Mich., jus čia surasite Atsakantį Specialistą kokio jums reikia, be trūkymo laiko.

Kuomet jus atlankysite Griswold Medical Office jus surasite, kad čia gydytojas yra labai atsargus suradime tikro diagnozės jūsų ligos; tai yra suradime kur ir kodel jus sergate. Šis ofisas yra prirengtas su moksliniškais aparatais, taip, kad jei jus reikalaujate Kraujo Egzaminacijos, Chemiško Analizo Šlapimo, ir X-Ray Egzaminacijos, arba ko nors kito jums būtų reikalinga, šis gydytojas yra prirengęs patarnauti jums. Su pagalba šitų išbandymų, laboratorijos raportų ir jo žinojimo, jis prašalina pavojų padaryti klaidų.

Gydytojas pasakys jums kiek jis ruošus už išgydyimą. Nei vienas neturi šalinis kas link piniginių dalykų. Kiekvienas gali gauti gydytojas pagalbą ir mokėti kas savaitę arba mėnesį, taip kaip jis gali. Gydytojas mokestis yra tokia maža, todėl, kad jis turi didelę praktiką, nei vienas sergantis neturi abejoti atlaikyti jį.

Elkit pas jį ir pasveikite. Pasikalbėjimas ir patarnavimas dykai.

GRISWOLD MEDICAL OFFICE

GRISWOLD MEDICAL OFFICE, 544 Woodward Ave., Detroit, Mich. Netoli Congress St., vienas blokas į pietus nuo City Hall Ofiso val. nuo 9 r. iki 8 v. kasdien. Nedėlij nuo 10 r. iki 1 v. p. p.

Reumatizmas sausgėle

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlumu, arba Mėšlungiu — raumenų skilim; nes skaudėjimai naikina kūno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo.

CAPSICO COMFOUND motis lengvai prašalina viršmėtas ligas; mums žiandie daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c per pastą 56c arba dvi už \$1.06.

Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“, atgailas gydymas, kaina 50 centų.

Justin Kulis

3259 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

DOROTHY STYLE SHOP

3401 So. Halsted St.

PRANEŠIMAS

Visiems mūsų kostumeriams ir darugams. Mes turime pilną pasirinkimą šiam sezonui: kautų, sveterių, dresų. Geriausio materialo ir yžiausio stiliai. Taipgi vaikų kaitai ir dresos. Mūsų pavadinėtojas: Marie Jocius ir Frances Burba, maloniai parodys jus mūsų atidarymą rudeniui išpardavimo tavorus.

Dorothy Style Shop

3401 So. Halsted St.

Dr C Yucius, D C., Ph. C.

2159 — 21st St. ir Leavitt, Chicago

Val. nuo 10 iki 1; 5 iki 8 val. vak.

Telefonas Roosevelt 8135

Rezidencija Brunswick 4887

X-RAY EGZAMINACIJA \$1.00

Vyrai ir moterys ne žiurint kaip ligai jus kenčiate ir kaip kiti daktarai pasako jums, atleikite ir tegul X-Ray pasako tiesą.

Moksliškas egzaminavimas su modernia X-Ray prašalina klaidas — suteikia gerą informaciją, nes yra matomi sergantys organai. Egzaminavimas nekenksmingas, neskaudus ir nereikia nusimti rūbų.

Ar turite skaudamą skilvį, krutinę, nugara, galvos skaudėjimą, galvosukį, užkietėjimą vidurių, prastą apetitą, reumatizmą, asthmą, odos ligas, rup-tūrą, inkstų arba skilvio ligas, nervingumą, chroniškas arba privatisškas ligas? Jei norite gerų pasekmių, atleikite tuojau. Visi vėliausi čiepa: ir serum yra suteikiama, įskaitant: „606 arba 914“ nuo kraujo užnuodijimo.

„Kraujas yra gyvenimas“. Intro-Venous įchrskimas (į kraują), suteikia gerą pagalbą tukstendams sergančiam. Puikus gydymas bile nuo kokios ligos kur tik daseikia kraują. Ne žiurint kiek jus išleidote ir nieko negelbėjo, atleikite ir gaukite tiesą išgydyme. Atsineškite į skelbimą su savim ir gausite dykai kraujo spaudimą išbandymą su X-Ray egzaminacija.

Valandos nuo 9 ryto iki 6 vak. Padedėlij, serodėlij ir subatoje nuo 9 ryto iki 8 v. nedėlij nuo 9 ryto iki 12 dien.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

Dr. R. G. McCarthy,

505 S. State St. kampas Congress, 2 aukštas, Chicago, Ill.

PUIKŲS — NAUDINGI KREPŠIAI



daug ar mažai pirkinų. Gaunami Naujienu ofise, pridudant šį skelbimą ir 40c. Persiuntimo išlaidų 5c.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
Arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

SALUTARO RYTAS

Salutaro rytas tešviečia gražus; Sveikata atgyja, kaip aušta dangus.

KODEL?

1) — RYTAS —
2) — PIETUS —
3) — VAKARAS —

TRYŠ DIENOS LAIKAI.

TODEL, KAD:

Diena be ryto, žmogus be Salutaro rytas, kaip aušta dangus.

1) — Salutaras pridudoda apetitą;
2) — Salutaras vidurius išvalo;
3) — Salutaras pataiso sveikatą.

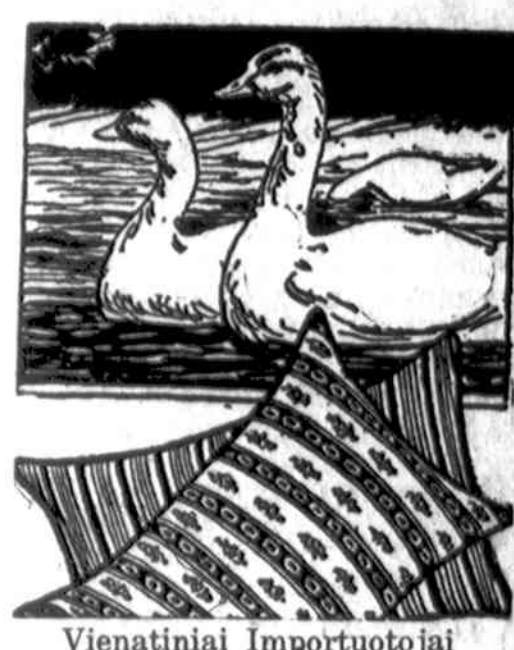
SVEIKATA

Tik vienas doleris ir kvoteris bonkal.

Klauskite aptiekose arba prie

SALUTARAS DRUG & CHEMICAL CO.,

639 W. 18th St., Chicago, Illinois.



Vienatiniai Importuotojai Bohemian Plunksnų ir Iplių

Mes skelbiame sekamas kainas:

Maišytų žąsų, svarui 49c.

Grynų baltų žąsų, svarui 98c.

Rankomis supašytos, svarui \$1.79

Minkšti pukai, svarui \$1.98

Pirkite nuo mūsų ir sutaupykite pinigų. Pareikalavus siunčiame sampelių.

BECK'S DEPT. STORE

3323-25 So. Halsted St., Chicago, Ill.